

आधा मतदाता ४० वारि : दुई तिहाइ उम्मेदवार ४० पारि

२५ वर्षमुनिका मतदाता २२ लाख ९४ हजार ९९ छन्, १२.७५ प्रतिशत यी युवाको मतले समग्र नतिजा फरक पार्न सक्ने विश्लेषण

गकर श्रेष्ठ (काठमाडौं)

आ

गामी निर्वाचनमा फन्डै आधा मतदाता ४० वर्षमुनिका युवा छन् तर दुई तिहाइ उम्मेदवार भने ४० वर्षमाथिका छन्। १६ दिनपछि हुने निर्वाचनमा १ करोड ७९ लाख ८८ हजार ५ सय ७० मतदाताले भाग लिंदै छन्। यीमध्ये १८-४० वर्षका मतदाता ८८ लाख चार सय ३६ छन्।

प्रमुख राजनीतिक दलहरूबाट उम्मेदवार बनेका मध्ये २५ देखि ४० वर्ष उमेर समूहका जम्मा ३१.४७ प्रतिशत मात्रै छन्। ४० वर्षमाथिका उम्मेदवार भने ६८.५३ प्रतिशत छन्। स्थानीय तहको नेतृत्वमा स्वतन्त्र रूपमा उठेका युवाले जितेसँगै अबको निर्वाचनमा पनि यस्तै नतिजा आउन सक्ने डर दलका नेताहरूमा छ।

आगामी निर्वाचनमा प्रत्यक्षतर्फ प्रतिनिधिसभामा कुल २ हजार ४ सय १२ र प्रदेशसभामा ३ हजार २ सय २४ जना चुनावी मैदानमा छन्। प्रतिनिधिसभातर्फ ४१ देखि ९९ वर्षसम्मका उम्मेदवार १ हजार ६ सय ५३ छन्। त्यस्तै प्रदेशसभामा पनि यो उमेर समूहका उम्मेदवार २ हजार २ सय १७ जना अर्थात् ६८.७६ प्रतिशत छन्। गत स्थानीय निर्वाचनमा भने उम्मेदवारी दिनेमध्ये ४१ प्रतिशत युवा थिए।

यो निर्वाचनमा १८-२५ वर्षका मतदाता मात्रै २२ लाख ९४ हजार ९९ छन्, यो कुल मतदाताको १२.७५ प्रतिशत हो। त्यस्तै २६-४० वर्षका मतदाता ३६.१७ प्रतिशत छन्। आउँदो निर्वाचनमा युवाको मत निर्णायक हुने देखिएकाले नतिजामा असर पर्ने सक्ने राजनीतिक विश्लेषक विष्णु सापकाकोटाको आकलन छ। **बाँकी पृष्ठ ६**

मतदाता

(१,७९,८८,५७०)

८८ लाख
४ सय
(४८.९२%)

९९ लाख
८८ हजार
(५१.०८%)

४० वर्षसम्मका | ४१ वर्षमाथिका

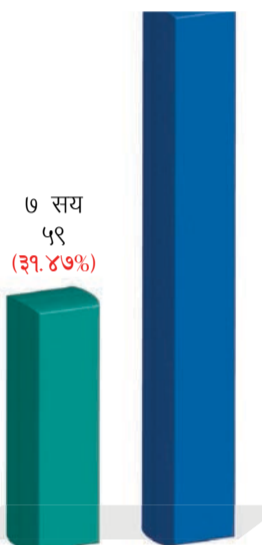

नमुना मतदान | ताप्लेजुङको सिरौंजा गाउँपालिकाको तेल्लोकमा शुक्रबार भएको नमुना मतदान। त्यसक्रममा खसेका १ सय १४ मध्ये ४ मत बढेर भएको थियो। प्रतिनिधिसभा र प्रदेशसभा सदस्यको मतपत्रमा अलमल नभए पनि समानुपातिकको मतपत्रमा छाप लगाउन भने मतदाता भुक्तिका थिए। *तस्वीर सौजन्य: दिनेश खनाल*

उम्मेदवार

(प्रतिनिधिसभा)

१ हजार
६ सय ५३
(६८.५३%)

४० वर्षसम्मका | ४१ वर्षमाथिका

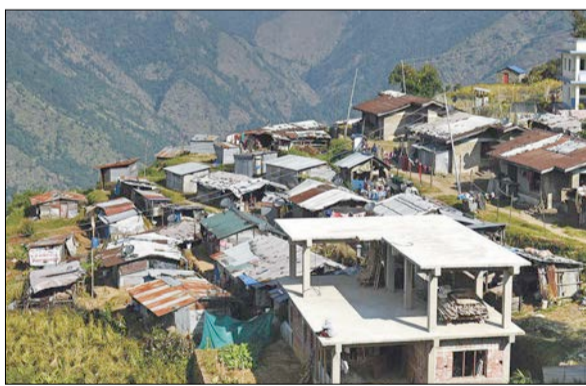
बारपाकका दलित मतदाता अझै टहरामा

भन्छन्- नेताहरूले बोलेका कुरा कहिल्यै पूरा गर्दैनन्, त्यसैले यसपालि भोट माग्नु आउनेसँग केही नमाग्ने भनेर बसेका छौं

जनकराज सापकाटा हरिराम उप्रेती (गोरखा)

भूकम्पले हालको काठमाडौंको घरहरा नयाँ उभिसकेको छ। तर सात वर्ष वित्ता पनि इन्फोर्मेटर बारपाकमा मंगलबहादुर विकको विधोलिएको जिन्दगीको लय फर्किन सकेको छैन। भूकम्पले घर भत्काएपछि गैरीगाउँ र डाँडागाउँका मंगलबहादुरसहितका ३२ घरपरिवार अलि तल रहेको कृषि, जलाधार र पशु कार्यालयअन्तर्गतको सरकारी जग्गामा सरेर टहरो हालेर बसेका थिए।

भूकम्पको परकम्प त पछिल्ला महिनाहरूमा दोहोरिएको छैन तर यहाँका दलित भने भूकम्पले दिएको पीडाबाट बाहिर निस्कन सकेका छैनन्। पुर्ननिर्माण प्राधिकरणले भूकम्पपछिको पुर्ननिर्माणको सफलताको कथा सुनाइरहेका यो वस्ती भने पुर्ननिर्माणमा छिरेको राजनीति र बर्दलिहने सरकारी नीतिको सिकार भएको देखिन्छ। डाँडा नै धर्कने गरी सबैका घर गल्ल्यामगल्ल्याम हलेकै बेला मंगलबहादुरसहितका दलित वस्तीका सबैको घर भत्किएको थियो। घर भत्किएका सबैजसोको नाम

१२ वैशाख २०७२ को भूकम्पको 'इन्फोर्मेटर' बारपाकको दलित बस्ती।

तस्वीर: अमर ठकाल/कान्तिपुर

भूकम्पपछि लामग्राही सूचीमा छ। उनीहरूले बास पुर्ननिर्माणवापत पहिलो किस्ताको ५० हजार पनि बुझिसकेका छन्। सरकारी राहतदेखि राष्ट्रियदेखि अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाको सहयोगमा बारपाकका १४ सय घरधुरीले घर बनाइसक्दा पनि २४ घरधुरी भने साँघुरा टिनका टहरामा बस्नु बाध्य छन्। जहाँ खानेपानीदेखि शौचालयसम्मको गतिलो प्रबन्ध छैन। बारपाकको मुख्य बस्ती छिर्ने

नाजिकैको भिरालो सरकारी जग्गामा उतिवेला सरेका ३२ परिवारमध्ये अहिले २४ परिवारका टहरा छन्। ती टहराको छेउछाउमा त्रिपालका स-साना गोठ छन्। जसमा उनीहरूले जीविकोपार्जनका लागि जेनतेन बस्तुभाउ पालेका छन्। हिउँदमा शीत र वर्षामा पानी चुहिने साँघुरा टहरामा बस्दा यहाँका बालबालिका र वृद्धवृद्धा वारम्बार विरामी पर्छन्। वर्सौंन डाँडाभाटा फेर्दै र चुहिने प्याल टाप्दै

बस्नुपर्ने बाध्यताबाट कहिले मुक्ति मिले हो याहा नभएको मंगलबहादुरले दुखेसो सुनाए।

भूकम्पपछिको पुर्ननिर्माणको ठूलो काम सकिँदा पनि यो दलित वस्ती किन जस्ताका टहरामा बस्नु बाध्य भयो भन्ने बुझ्न राष्ट्रिय पुर्ननिर्माण प्राधिकरणको पुरानो निर्णयसम्म पुग्नुपर्छ। भूकम्पलगत्तै सुरक्षित स्थानको खोजीमा ३२ घर दलित सरकारी जग्गामा सरेका थिए। दलितहरूको बसोबास रहेको करिब सात रोपनी खण्डहरू जग्गामा प्राधिकरणले 'भूकम्प स्मृति जीवित संग्रहालय' बनाउने योजना अघि सारेको थियो।

बस्तीबाट सरेकाहरूलाई अन्यत्र सरकारी जग्गामा मुआब्जास्वरूप दिइने सतमा केही स्थानीयले प्राधिकरणलाई लालपुर्जा बुझाए। तर यस्तो निर्णयमा सबै गाउँले सहमत भएनन्। एकाधले पुरानो थातथलो छोडेर अन्त नजाने तर्क गरेपछि समुदाय विभाजित भयो। पुरानो थातथलोमा बस्ने र मुआब्जा लिएर नयाँ ठाउँमा सरेर भन्ने दुई समूहलाई स्थानीय राजनीतिक दलहरूले आ-आफ्नो मुद्दा नै बनाए। **बाँकी पृष्ठ ६**

सन्दीप कारागार चलान

अभियोगको प्रतिरक्षा अब कारागारमै बसेर गर्नुपर्नेछ

मातृका दाहाल (काठमाडौं)

नावालिग बलात्कार अभियोगमा राष्ट्रिय क्रिकेट टिमका निर्लम्बित कप्तान सन्दीप लामिछाने पुर्पक्षका लागि कारागार चलान भएका छन्। बादी र प्रतिवादी दुवैतर्फको थुनेछेक बहसपछि शुक्रबार काठमाडौं जिल्ला अदालतका न्यायाधीश माधवप्रसाद धिमिरेको इजलासले उनलाई पुर्पक्षका लागि थुनामा राख्न आदेश दिएको हो। अदालतका सूचना अधिकारी दीपक दाहालका

निहारिकाको छोरा र आरोपित श्रेष्ठको डीएनएन मिल्यो

पृष्ठ ६

अनुसार मुद्दाको किनारा नलागेसम्म प्रतिवादीलाई थुनामा राख्न आदेश भएवमोजिम सन्दीपलाई केन्द्रीय कारागार जगन्नाथ देवल चलान गरिएको छ। **बाँकी पृष्ठ ६**

भूकम्प प्रतिरोधात्मक तथा भौतिक पूर्वाधारले सम्पन्न जनकपुरमा स्थित आफ्नै भवनमा

ADMISSION OPEN

Affiliated to Purbanchal University

- BE CIVIL** 4 years
- BBA** 4 years

Online Form available at pufoc.edu.np

योग्यता:
I. Sc. मा ४५% पास अथवा डिप्लोमा इन इन्जिनियरिङ वा सो सरह

CENTRAL ENGINEERING COLLEGE
जनकपुरधाम(रामानन्द चोक देखि दक्षिण राजमार्गको पश्चिम विजय भवन)
Tel: 041527336, 9801124336, 9854024600, 9854029897, 9801048617
Email: centralegg@gmail.com

सामाजिक सञ्जालले प्रभावित नर्सिङ सेवा

स्वास्थ्य क्षेत्रका उपयोगी जानकारी प्रवाह गर्न सामाजिक सञ्जाल उपयोगी छन्, तर सेवा प्रवाहको संवेदनशील जिम्मेवारीमा रहेकाहरू ड्युटीमा पनि रमाइलोका लागि मोबाइलमै भुम्भिरहने बानीले बिरामीको ज्यान जोखिममा पार्छ

■ विद्या राई (काठमाडौं)

आजो अन्तिम साता मीनभवनस्थित सिभिल अस्पतालमा जर्मिएको नवजात शिशुको स्वास्थ्यमा केही जटिलताहरू देखिए। आमा र बच्चाको उपचार गर्न थप केही दिन अस्पताल नै बस्नुपर्ने भएपछि उनीहरूलाई 'वार्ड' मा राखियो। सामान्यतया अस्पताल वार्डमा बसेका विरामीहरूलाई चिकित्सक र नर्सिङ स्टाफले नियमित निगरानी राख्नुपर्ने हुन्छ। निगरानी समयबाहेक अरु बेला स्वास्थ्य समस्या आए कुराबले वार्ड काउन्टरमा बस्ने नर्सिङ स्टाफलाई खबर गरेपछि संवेदनशील भएर सेवा दिनुपर्ने हुन्छ। तर ती आमा र बच्चाहरूलाई भने नर्सिङ स्टाफले ध्यानपूर्वक लिएनन्।

कुराबले 'बच्चाको पेट खराबी भयो, सफा भएन' भनेर वार्ड काउन्टरमा भन्नु जाँदा नर्सिङ स्टाफ भने मोबाइलमा व्यक्तितगत भिडियो कल गरेर, टिकटक भिडियो बनाएर बसेका हुन्थे। तर विरामीको समस्या राम्ररी सुन्नै थिए। 'पहिलो त उनीहरू आफैले सेवा दिनुपर्ने हो, तर विरामीले समस्या भनिसकेपछि चाँडो हेरचाह गर्नुपर्ने हो, छैन। सोध्दा राम्ररी नसुन्ने, भर्को मानेर जवाफ दिने, जति पटक कम्प्लेन गर्न गयो स्टाफहरू फोनमै भुम्भिएका हुन्थे,' कुराबले बसेका नवजात शिशुका बाबु मनबहादुर बस्नेतले भने। पटक-पटक समस्या भन्दा पनि अस्पताल कर्मचारीहरूले लापरवाही ढंगले लिएपछि स्वास्थ्य भन्नु जटिल हुने डरले उनीहरूले बच्चाहरूलाई महाराजगन्जस्थित कान्त बाल अस्पताल पुर्याए।

सुनसरीको इनरुवा बसेर काम गर्ने विनोद पौडेललाई जेठ अन्तिम साता अचानक स्वास्थ्य समस्या देखियो। चर्को ज्वरो, जीउ दुख्ने लक्षण देखिएपछि उनी स्वास्थ्य जाँच गर्न काठमाडौं आए। आकस्मिक परीक्षणका लागि एक जना आफन्तलाई कुराबले लिएर टेकुस्थित शुकुराज ट्रिपल तथा सरुवा रोग अस्पताल पुगे। चिकित्सकले उँगु वा कोभिडको आशंका गरेपछि दुवैका लागि रगत परीक्षण गर्न भने। नर्सिङ स्टाफले प्रयोगशालामा 'एन्टिजेन' लिइन्। रिपोर्ट बुझ्न विरामीका आफन्त प्रयोगशालामा पुग्दा सिभिल अस्पतालमा मनबहादुरले खेपेकै सास्ती भयो। रात लिनुअघि र पछि पनि नर्सिङ स्टाफ मोबाइलमा भिडियो कुराकानीमै व्यस्त थिएन्। रिपोर्ट बुझ्न जाँदा पनि कर्मचारीले राम्ररी नबोलाईदिने, कतिबेला रिपोर्ट आउँछ, के कसो हुन्छ सोध्दा भर्किते, उल्टै रुखो स्वरमा अर्को समय लाग्छ मात्रै भनिरहने जति

पटक बुझ्न गए पनि,' विरामीका आफन्तले भने, 'उनीचाहिँ विवरणहरू इन्ट्री गर्ने कम्प्युटरको साइडमा मोबाइल राखेर भिडियो च्याटमै व्यस्त हुन्थिन्, सायद यो मोबाइल फोन धेरै चलाएर पनि होला मानसिक रूपमा डिस्ट्रेस भएर विरामीप्रति संवेदनशीलता नै देखिँदैन थियो।'

सिभिल अस्पताल र टेकुमा जस्तै पछिल्लो समय 'स्मार्ट फोन' र इन्टरनेटको बढ्दो पहुँच तथा प्रयोगले खासगरी नर्सिङ स्टाफहरूमा विरामीको स्वास्थ्य संवेदनशीलताप्रति चासो नदेखाउने गरेको पाइएको छ। स्वास्थ्य संस्थामा निको हुने विश्वास लिएर पुगेका विरामीहरूमाथि स्वास्थ्यकर्मीहरूको निगरानी फितलो बन्दा सेवा नै प्रभावित भइरहेको छ। जतिबेले मोबाइलमा ध्यान हुने, गम्भीरतापूर्वक सेवा दिनुको साटो विरामी र कुराबलेसँग मैत्रीपूर्ण व्यवहारसमेत नदेखाउने गतिविधि पाइएका छन्। यसले विरामीको अवस्था भन्नु जटिल बन्ने गरेको पाइएको छ। नाम उल्लेख नगर्ने सतमा एक जना चिकित्सकले भने, 'गरिव, विपन्न समुदायका विरामीहरू जाने ठाउँमा यस्तो समस्या भन्नु धेरै हुने गरेको छ। टिममा डाक्टर र नर्सिङ स्टाफहरू हुन्छ, तर केही गल्ती भो भने डाक्टरमाथि आरोप लगाइन्छ, स्मार्टफोनको जथाभावी प्रयोगले सेवा प्रवाहमा जोखिमहरू निम्त्याइरहेको छ।'

स्वास्थ्यकर्मीले अनावश्यक रूपमा मोबाइलफोन बढी चलाउँदा निमित्तने जोखिमहरूका वारेमा नेपालमा अध्ययन भने भएका छैनन्। विभिन्न मुलुकमा यस्ता अध्ययन भइरहेका छन्। 'स्मार्टफोन' प्रयोगसम्बन्धी इन्टरनेटमा प्राप्त २ सय ७४ अंग्रेजीभाषी आलेखहरू समीक्षा गरेर जर्नलमा प्रकाशित 'विरामी हेरचाह सुधार गर्न नर्सहरूले स्मार्टफोन प्रयोगको प्रभावको समीक्षा' ले विकृतिलाई उजागर गरेको छ। फोनको प्रयोगले विरामीको स्वास्थ्य सुरक्षा सुधारिएको, स्वास्थ्य सेवा प्रदायकहरूबीच प्रभावकारी सञ्चार र राम्रो समय-व्यवस्थापन जस्ता फाइदाहरू भए पनि नर्सहरूको काममा विचलन र अव्यावसायिकता निम्त्याएको जर्नलमा उल्लेख छ। यसकारण सम्भावित स्वास्थ्य जोखिमहरू कम गर्न मोबाइलफोनको उचित प्रयोगका लागि शिक्षा दिन तथा सचेत गराउन आवश्यक रहेको उक्त आलेखले सिफारिस गरेको छ।

विरामीको उपचार गर्दागर्दै पनि केही ठाउँमा स्वास्थ्यकर्मीहरूको टिकटक भिडियो बनाउने ध्यान देखिन्छन्। 'मिडिकल पर्सन' नामको टिकटक खाता

भएका एक स्वास्थ्यकर्मीले गत असोज २५ मा यस्तै भिडियो पोस्ट गरेका छन्। क्याप्सनमा छ, 'हामीहरू त हस्पिटलतिर बिजी छौं हजुरहरू कता हुनुहुन्छ।' एक हिन्दी गीतमा टिकटक भिडियो बनाएका उनले रमाइलो गदै सुरुमा नाच्छन्, अर्नि मात्रै वेडमा भएका विरामीको स्वाइनको अवस्था हेर्छन्। वायोमा गीतमा एसके, हेल्थ असिस्टेन्ट उल्लेख गरेका उनका अरू पोस्टहरू नियाल्दा उनी सिद्धार्थनगर सिटी अस्पताल बेहवामा कार्यरत रहेको अनुमान गर्न सकिन्छ। टिकटकमा पोस्ट भएको उनको अघिल्लो एक भिडियो पनि विरामीकै छ। वेडमा रहेका वृद्ध विरामीको स्वास्थ्य जाँच गरिरहेको देखिन्छ। यसमा विरामीको अनुहार पनि स्पष्ट देखिन्छ। यसैगरी रविता आर्या नामको अर्को टिकटक खाता भएको युवतीले 'पीडा के हो भनेर नर्सिङ स्टुडेन्टलाई सोध...' भन्ने आवाजमा सिरिजमा औषधि भन्दै गरेकोजस्तो देखिन्छ, त्यस्तै नवजात शिशुहरू वेडमा पल्टिरहेको देखिन्छन्। आर्या स्वास्थ्यकर्मी हुन् या मेडिकल विद्यार्थी हुन् वायोमा उल्लेख छैन। उनले टिकटक पोस्टको ट्यागमा भने नर्सलाईफ मेन्सन गरेकी छन्। यसबाट स्वास्थ्यकर्मीहरू विरामीको हेरचाहमा भन्दा पनि टिकटकमा बढी केन्द्रित देखिन्छ। साथै उनीहरूले विरामीको पहिचानलाई सामाजिक सञ्जालहरूमा सार्वजनिक गरेर व्यक्तिको गोपनीयताको अधिकार हनन गरिरहेका छन्।

यस्ता गतिविधिले स्वास्थ्य सेवाप्रति अविश्वास बढिरहेको र समयमा सम्बोधन नगरिए संकट ल्याउन सक्ने जनस्वास्थ्यविद् डा. रीता थापाको भनाइ छ। 'कर्मचारीले रोगीहरूसँग कसरी व्यवहार गर्ने, यो सबै मेडिकल कलेजमा सिकाइने कुरा हो, अहिले वडा-वडामा मेडिकल कलेज चलाएपछि, व्यापारीकरणमा लागेपछि, शैक्षिक प्रणाली भत्कियो, नैतिकता हराउँदै गयो, अस्पतालमा स्वास्थ्यकर्मी पिटियो भन्ने घटना आउँछन् नि! यस्तै कारणले हो,' उनले भनिन्, 'कर्मचारी जतिबेले मोबाइल हेरेर बस्ने, व्यक्त विशेषलाई दोष दिने कुरा होइन यो। दिनको तीन-चार घण्टा बढी मोबाइल चलायो भने मानसिक समस्या ल्याउँछ, युवा नर्सस जनशक्ति त्यही संस्कृतिमा हुर्किरहनुभएकाले सतर्कता अपनाइएन भने दुर्घटनाहरू निम्त्याउन सक्छन्।' स्वास्थ्य सेवामा व्यापारीकरण रोक्नलाई राज्य संरचना बलियो हुनुपर्ने र स्वास्थ्यकर्मीले पेसा अपनाइसकेपछि प्रतिबद्ध भएर जिम्मेवारी वहन गर्नुपर्ने उनी बताउँछिन्।

यसबारे नेपाल मेडिकल काउन्सिलले गम्भीर विषय भएकाले ध्यानाकर्षण हुने बताए पनि अनुगमन र

दिनको तीन-चार घण्टा बढी मोबाइल चलायो भने मानसिक समस्या ल्याउँछ, युवा नर्सस जनशक्ति त्यही संस्कृतिमा हुर्किरहनुभएकाले सतर्कता अपनाइएन भने दुर्घटनाहरू निम्त्याउन सक्छन्

- डा. रीता थापा

निगरानीमा नेपाल नर्सिङ परिषद् जिम्मेवार हुनुपर्ने जनाएको छ। नेपाल मेडिकल काउन्सिलका अध्यक्ष डा. भगवान कोइराला भन्छन्, 'मोबाइलफोनको सदुपयोग र दुरुपयोगको सन्तर्भमा कानून त नर्सिङको सवाल भएकाले नर्सिङ काउन्सिलले हेर्ने हो, तर चिकित्सक र नर्सिङ टिममा भएर काम गर्ने भएकाले हामी चिकित्सकहरूको पनि चासोको विषय हो।'

नेपाल नर्सिङ परिषद्की रजिस्ट्रार शकुन्तला प्रजापतिले यसबारे आचारसंहिता तय गरेको बताए पनि कार्यान्वयनका विषयमा अनभिज्ञता देखाइन्। 'नर्सिङ स्टाफहरूले कार्यालय समयमा मोबाइल फोन चलाएको, लाइभमा आएको भन्ने गुनासोहरू आएपछि काउन्सिलको इथिकल कमिटीले कार्यालय प्रयोजनबाहेक अन्य उद्देश्यका लागि मोबाइल फोन प्रयोग गर्न पाइँदैन भनेर निर्णय गरेको छ,' उनले भनिन्, 'अस्पतालहरूसम्म यो निर्णय पुग्यो पुगिन म यकिन छैन, म रजिस्ट्रार हो, हाम्रो अध्यक्ष बाहिर हुनुहुन्छ त्यही भएर कार्यान्वयन कहाँ पुग्यो भन्ने थाहा नभएको हो, यो विषयमा हामी सचेत छौं।' स्वास्थ्य मन्त्रालयका प्रवक्ता सञ्जयकुमार ठाकुरले भने यस्ता विषयमा मन्त्रालयले सिधै सम्बन्ध नराख्ने भएकाले सर्वान्धत काउन्सिलहरू जिम्मेवार हुनुपर्ने बताए।

मोबाइल एपमा भुम्भिनै बानीले स्वास्थ्य सेवा जस्तो संवेदनशील क्षेत्रका जनशक्तिमा पनि बढ्यो पेसाप्रति गैरजिम्मेवारी

वर्गीकृत डिस्प्ले

घर बिक्रीमा
नारानथान मन्दिरभन्दा माथि हाइटमा ४ आना २ पैसा २ दाममा बनेको अहिलेको लेटेस मोडलको साढे दुई तल्लाको नयाघर २ वटा एटिच बाथरूम, पार्किङ, पेरिस, फोरसिलिङ, पश्चिम र उत्तर मोहडा खुल्ला २४ फिट पक्की बाटोबाट २ किर्ते भित्र १३ फिटबाटोमा २ वटा गाडी पार्किङ, मूल्य ४ करोड १५ लाख, (दलालले कष्ट नगर्नुहोला)
सम्पर्क: ९८५१०९६२३७

Wanted
We a prominent exporter of Hand knotted Carpet are looking for a dynamic candidate for Production and Marketing Consultant.
Email: tc@mail.com.np
(Only short listed candidates matching our criteria will be called for interview)

VACANCY
1. Secondary Level: English-1
First Division or Second Division in Master Degree in related subject with one year experience.
2. Lower Secondary : Science-1
First Division in Bachelor or Second Division with one year experience. (Must be Science in +2)
Preference will be given for B.Sc.
Apply within 7 days of advertisement.
Mahalaxmi Academy
Lubhu, Lalitpur
Ph.: 5580096, 9841399112
Email: mcma_edu@hotmail.com

Wanted
Salary: 50K
A well Known Ecommerce Company SYBazaar located at Pepsicola, KTM is looking for a Marketing Manager must have at least 2 years experience. Please send CV at sybazaar@gmail.com with in 7 days
We need Flyer Distributor too - 10/NOS Pay per day Rs. 1000
Phone: 015914041

कर्मचारी चाहियो
संस्वासाभा जिल्लाको Two Star Level को होटललाई हिमन कर्मचारी चाहियो।
१. मेनेजर - २ जना
२. सुपरभाइजर - १ जना
३. एकाउन्टेन्ट - १ जना
४. सेफ - ३ जना
५. हेड कुक - ५ जना
६. एसिस्टेन्ट कुक - ३ जना
७. बार टेण्डर - ३ जना
८. वेटर - ७ जना
९. मसाली - ३ जना
फोन: ९८२३३९८८९३

Teacher Wanted
A reputed school located at Dhapasi, Kathmandu is seeking for:
Social Studies/English
Subject Teacher (Full time)
for primary level
Qualification: +2/Bachelor's having fluency in English. Priority will be given to experienced ones.
Plz. send your CV through mail ebaktm@gmail.com or Contact at: 9841423481/9862079608

जग्गा बिक्रीमा
बसुन्धारामा १ रोपनी साथै टोखामा पनि जग्गा बिक्रीमा छ।
सम्पर्क ९८४१०५०६९९

जग्गा बिक्रीमा
बुढानिलकण्ठमा ८ आना र ७ आनाका टुक्रा जग्गा बिक्रीमा
सम्पर्क ९८४१६३२८४७

वर्गीकृत डिस्प्ले अब मल्टिकलरमा पनि छापन सकिने
श्याम स्वेत: रु. ३०००/-*
स्पट कलर: रु. ३५००/-*
मल्टि कलर: रु. ५०००/-*
सम्पर्क नं. ५९३५०००, ५९३५००८, Ext. १६४८
Email: mktdisplay@kmg.com.np
* उपरोक्त दररेटहरूमा मूल्य अभिवृद्धि कर समावेश गरिएको छैन।

प्रश्नको घेरामा उम्मेदवार

घरदैलोमा आउने उम्मेदवारसंग सिधा जवाफ खोज्दै मतदाता, चित्तबुझ्दो उत्तर दिन संघ र प्रदेशका उम्मेदवारलाई हम्मे

मो

■ **गंगा बीसी र देवनाारायण साह** (विराटनगर)

रड-४ का माओवादी उम्मेदवार अमनलाल मोदी विराटनगर-३ शंकरपुरमा मतदाताको प्रश्नको उत्तर दिइरहेको अवस्थामा विद्धार भेटिए। स्थानीय शिक्षक अरुणकुमार कर्णाले संसद्मा यसअघि त्यही क्षेत्रबाट निर्वाचित मोदीलाई चिया पसलमा भएको जम्काभेटमा प्रश्न गरे, 'यो पाँच वर्ष तपाईंसँग हाथो भेट भएन, बोलाएका बेला पनि आउनुभएन। यो क्षेत्रमा विकासका काम कति गर्नुभयो? अब हामीलाई जवाफ दिनुपर्छ।' यति मात्र होइन उनले संसद्मा प्रस्तुत भएको विषय पनि उठाए, 'तपाईंले संसद्मा कतिपय विषयमा खेलेको भूमिका पनि हामीलाई चित्त बुझ्नेको छैन।'

उनको प्रश्न सुनेपछि मोदी शान्त देखिए। केही क्षण सोचेर उनले भने, 'गाएको पाँच वर्ष सवै मतदातालाई आउन सकिने तर क्षमा दिइँ फेरि पनि मत दिनुहुने विश्वास गरेको छ।' स्थानीय क्याम्पसका शिक्षक कर्णाले थप प्रश्न नगरी शुभकामना दिए। हरेक दिन मतदाताका यस्तै प्रश्न सामना गरिरहेको मोदीले सुनाए।

कर्णाले अरु उम्मेदवारसँग पनि मौका पाउनासाथ यस्तै प्रश्न गरिरहेका थिए। कांग्रेस महाधिवेशनमा सभापतिमा शेखरहादुर देउवाका प्रतिस्पर्धी, मोरङ-६ का उम्मेदवार शेखर कोइरालाले पनि एक महिनायता मतदाताका यस्तै प्रश्नको सामना गरिरहेका छन्। ०७४ मा एमालेका लालबाबु पण्डितसँग पराजित भएका उनले यस पटक पनि उनीसँगै प्रतिस्पर्धा गर्दै छन्। यस पटक कोइरालामा बढी प्रश्नको सामना पाइनेभन्ने मतदाताका साभाजस्तै प्रश्न छन्।

मतदाताले प्रश्न गर्नु स्वाभाविक भएको कोइरालाको भनाइ छ। 'मतदाताको प्रश्नदेखि डराउने होइन, हामीले चित्तबुझ्दो उत्तर दिने कोसिस गर्नुपर्छ, जितेर गइसकेपछि पूरा गर्न सक्नुपर्छ,' विराटनगर-११ पिचराचोकमा उनले कान्तिपुरसँग भने, 'जनताले विकास, विकास, विकास भनिरहेका छन्। मुख्य चासो र प्रश्न पनि यही छ।' मतदाताका यस्ता प्रश्नको चित्तबुझ्दो उत्तर दिन संघ र प्रदेशका उम्मेदवारलाई हम्मे परिरहेको छ।

मतदाता विगतमा भन्दा बढी बुझ्ने छन्, हामीले यसलाई गम्भीर रूपमा लिनुपर्छ,' मोदीको भनाइ छ, 'पाँच वर्षपछि तिमी कुन मुख लिएर आयो? भनेर सोध्दा अलि अप्यारोचाहिँ हुँदोरहेछ।' मोरङ-१ का एमाले उम्मेदवार एवं निवर्तमान सांसद घनश्याम खतिवडाको बुझाइमा मतदाताले प्रश्नसँगै आशा राखेका छन्। 'उहाँहरूले अलि बढी गाउँ आइदिनुपर्ने भन्नुभएको छ, जनताका धेरै प्रश्न र संसद्सँगै आशा अपेक्षा पनि राखेको पाएको छु,' उनले भने।

मोरङ-३ मा राप्रपाका उम्मेदवार अभिनेत्री रेखा थापाले पनि तीन दशकदेखि जित्दै आएका दलमाथि प्रश्न उठाएर मत मागिरहेकी छन्। 'तीन दशकदेखि पुराना दलले राजनीतिलाई व्यापार गर्ने माध्यम बनाए, युवालाई विदेशिन बाध्य बनाए, महँगो अस्पतालमा उपचार र महँगो निजी स्कूलमा पढ्न बाध्य बनाए,' उनले कान्तिपुरसँग भनिन्, 'भैरो राजनीतिक लडाईँ पुरानाविन्दा नयाँ मात्र होइन, जित्लाको समग्र विकासका लागि हो।' उनले गठबन्धनका सुनील शर्मा र एमालेका भानुभक्त ढकालसँग प्रतिस्पर्धा गर्दै छन्।

सत्ता गठबन्धन र एमालेका उम्मेदवारले मतदाताको प्रश्न छुल्ने कोसिस गरिरहेको अधिकांश सञ्चु साहको बुझाइ छ। 'उम्मेदवारहरू मतदातासँग नजिकको सरोकार नभएका विषयमा जटिल भाषण गर्छन्, मतदातालाई त्यसले खासै छोएको छैन,' उनले भनिन्, 'उनीहरूलाई त रोजगार, राम्रो सामुदायिक विद्यालय र अस्पताल चाहिएको छ। विगतमा गरेका वाचा कति पूरा भए भन्ने लेखाजोखा चाहिएको छ।'

मतदाता भने घरदैलोमा आउने उम्मेदवारलाई सीधा प्रश्न गर्ने र चित्तबुझ्दो जवाफ खोज्ने तयारीमा छन्। मोरङको ग्रामथान गाउँपालिका-२ खुनियाखेटाका तीन पुस्ता मतदाता (हजुरबुवा, छोरा र नाति) को फरक-फरक चुनावी सरोकार छन्। विराटनगर-विराटचोक मार्गछिउमा एलानी जग्गामा बस्दै आएका ७० वर्षीय बेचन माथिले पञ्चायती व्यवस्थादेखि नै मतदान गर्दै आएका छन्। राम्रो सडकछेउमा घर भए पनि आफू बस्ने जमिनको उनीसँग लालपुर्जा छैन। 'चुनावका बेला लालपुर्जा दिन्छौं भने, अहिलेसम्म दिएका छैनन्,' उनले भने। जीवनको उत्तरार्द्धमा नन्धरी जग्गामा बस्ने उनको धोका छ। खुनियाखेटामा मात्र करिब ५ सय परिवार भूमिहीन रहेको उनका छोरा ४४ वर्षीय

मोरङ-४ का माओवादी उम्मेदवार अमनलाल मोदी (दायाँ) विराटनगरमा मतदातासँग। तस्वीर: कान्तिपुर

श्रीप्रसाद माथिले जानकारी दिए। आर्थिक वर्ष ०७९/८० मा गाउँपालिकाले भूमिहीन, सुकुम्बासीसम्बन्धी कार्यक्रमका लागि ५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छ। श्रीप्रसादसँग राम्रो स्वास्थ्य उपचार, छोरोछोरीलाई शिक्षा, रोजगारसम्बन्धी प्रश्न छन्। 'ठूला दलका उम्मेदवार सवै विकास आफैले गरेको भन्छन्, मत माग्छन्, यस पटक हाम्रो चित्त बुझाउने उम्मेदवारलाई मत दिन्छौं,' उनले भने। श्रीप्रसादका २२ वर्षीय छोरा अभिषेकले लोक सेवा आयोगको तयारी गरिरहेका छन्। पहिलो चरणको परीक्षा पास गरेका उनलाई सबैभन्दा बढी चासो रोजगारीको छ। हजुरबुवा, बुवातिर देखाउँदै उनले भने, 'उहाँहरूले धेरै दुख पाउनुभयो, त्यही दुख हामीले पाउनुपर्ने अवस्था ठीक होइन,' उनले भने, 'हामीलाई रोजगारी चाहिएको छ।' टेलिभिजन र सामाजिक सञ्जालमा दिल्लीका मुख्यमन्त्री अरविन्द केजरीवाललाई हेरेका उनलाई त्यसको प्रभाव परेको रहेछ। 'केजरीवालले जे भन्छन्, त्यही गर्छन्, हाम्रा नेताले धेरै बोल्छन्, थोरै काम गर्छन्,' उनले थपे। ग्रामथान नेताकोकमा विद्युतीय रिक्सा चलाएर

गुजारा गर्ने एक हल चालकले निर्वाचनसम्बन्धी गफ चासो मानेर सुनिरहेका थिए। उनीहरूको सरोकारमध्ये एउटा थियो- भित्री सडक कच्ची भएका कारण यात्रु त्याउन लैजान कठिन भएको। रिक्सा मालिकहरूले राम्रो उम्मेदवारलाई मतदान गर्ने बताए। 'हामी मतको मालिक हो, जसलाई मन लाग्यो, उसलाई दिने हो,' ५६ वर्षीय विप्ला साहले भने। पवनकुमार साह, राजु र लालवीर सरकारले पनि सकेसम्म गाउँको काम गर्नलाई छुल्ने बताए। कान्तिपुरसँगको कुराकानीमा अधिकांश युवा मतदाताले नयाँ उम्मेदवार खोजेको पाइयो। उनीहरूले काठमाडौँका मेयर बालेन शाह र धरानका मेयर हर्क साय्याङको नाम लिए। उनीहरूमध्ये धेरैको मत छ, पुरानाले काम गरेनन् वा नयाँलाई बाटो पनि छान्दैनन्। हुन पनि मोरङमा प्रसूख दलका उम्मेदवारहरू कुनै न कुनै निर्वाचन लडिसकेका छन्। विराटनगर सिटी कलेजमा पढिरहेकी प्राप्ति लुईल्ले आफ्नो छनोट युवा हुने सुनाइन्। 'बालेन शाहजस्तो युवा उम्मेदवार हुनुपर्छ, यहाँ युवालाई मतदान गर्ने तयारी गरेकी उनले भनिन्। स्थानीय तहको निर्वाचनमा कांग्रेसले ११, एमालेले १४ र स्वतन्त्रले १ वडाध्यक्ष जितेका छन्। स्थानीय तहमा वडाध्यक्ष उम्मेदवारहरूले प्राप्त गरेको आधारमा कांग्रेसको ३६ हजार ९७९, माओवादीको

उम्मेदवार खोजी गरेको आफूले पाएको बताए। 'नयाँ उम्मेदवारको पक्कै पनि खोजी छ तर जितेर गइसकेपछि काम गर्न सक्छु कि सक्दैनन् भन्ने पनि मतदाताको प्रश्न छ,' उनले भने। गैरसरकारी संस्थाको क्षेत्रमा काम गरिरहेका उमेश विश्वकर्मादे राजनीतिक दलका मट्टाले मतदातालाई खासै नछोएको बताए। मोरङ-१ का एमाले उम्मेदवार घनश्याम खतिवडा र कांग्रेसका जिला सभापति डिगबहादुर लिम्बू प्रतिस्पर्धा छन्। ०७४ मा खतिवडाले लिम्बूलाई हराएका थिए। उर्लावारी र लेटाङ नगरपालिका, केरावारी र मिर्काजुङ गाउँपालिका समेटिएको क्षेत्र १ मा ३७ वटा वडाका १ लाख २३ हजार ६१५ मतदाता छन्। स्थानीय तह निर्वाचनमा एमालेले १९, कांग्रेसले १५ र माओवादीले ३ वडाध्यक्ष जितेका छन्। वडाध्यक्ष उम्मेदवारले प्राप्त गरेको मतमा एमालेको ३३ हजार ५६, जसपाको ४९३, कांग्रेसको ३१ हजार ४४३, माओवादीले ५ हजार ८१९ र एकीकृत समाजवादीको १ हजार ७५ छन्। यहाँ १० उम्मेदवार प्रतिस्पर्धा छन्।

मोरङ-२ मा सुनवर्षी, रतुवामाई नगरपालिका, रोली नगरपालिकाको वडा १, २, ३, ८ र ९, पथरीशनिचरे नगरपालिकाको वडा ५ र ६ र कानेपोखरी गाउँपालिकाको वडा १, २ र ३ समेटिएको छ। स्थानीय तहका २९ वटा वडामा १ लाख २४ हजार ७९९ मतदाता छन्। एमालेले १६, कांग्रेसले ११ र माओवादीले २ वडाध्यक्ष जितेका छन्। वडाध्यक्ष उम्मेदवारले पाएको आधारमा एमाले ३१ हजार ३३७, कांग्रेस २८ हजार ६१७, माओवादी ७ हजार ३०१, जसपा ४ हजार ५१०, लोसपा ४९० र एकीकृत समाजवादीको १८० मत छन्। यो क्षेत्रमा सत्तारूढ गठबन्धनबाट कांग्रेसका सुजाता कोइराला र एमाले गठबन्धनबाट जिला अध्यक्ष ऋषिकेश पोखरेल, राप्रपाका गोपाल दाहाललगायत १३ जना चुनावी प्रतिस्पर्धी छन्।

मोरङ-३ मा सत्तारूढ गठबन्धनबाट कांग्रेसका सुनील शर्मा, एमालेका निवर्तमान सांसद भानुभक्त ढकाल, राप्रपाका रेखा थापासहित १५ जना चुनावी मैदानमा छन्। पथरीशनिचरे नगरपालिकाको १, २, ३, ४, ७, ८, ९ र १०, कानेपोखरी गाउँपालिकाको १, २, ३, ४, ५, ६ र ७, वेलवारी नगरपालिकाको १, २, ३, ४, ८, ९, १० र ११ र सुन्दरहरैँचा नगरपालिकाको १, ८, ९, १०, ११ र १२ गरी कुल २६ वटा वडामा कुल १ लाख ४९ हजार ८३३ मतदाता छन्। स्थानीय तहको निर्वाचनमा कांग्रेसले ११, एमालेले १४ र स्वतन्त्रले १ वडाध्यक्ष जितेका छन्। स्थानीय तहमा वडाध्यक्ष उम्मेदवारहरूले प्राप्त गरेको आधारमा कांग्रेसको ३६ हजार ९७९, माओवादीको

७ हजार ३७३, एकीकृत समाजवादीको १ हजार ८५५, एमालेको ३७ हजार ४१०, जसपाले ३८३ र राप्रपाको २ हजार २२२ मत छन्।

मोरङ-४ मा सत्तारूढ गठबन्धनबाट माओवादीका निवर्तमान सांसद अमनलाल मोदी, एमालेका केन्द्रीय सदस्य विनोद ढकाल, राप्रपाका रवि रिजाललगायत १७ जना प्रतिस्पर्धी छन्। १ लाख १० हजार ९३ मतदाता रहेको यस क्षेत्रमा विराटनगर महानगरको १, २, ३, ८, १० र १९, वेलवारीको ५, ६ र ७ नम्बर वडा र ग्रामथान र कटहरी गाउँपालिकाको २२ वटा वडा समेटिएको छ। स्थानीय तह निर्वाचनमा कांग्रेसले ३, माओवादीले १, एमालेले १८ र जसपाले १ वडाध्यक्ष जितेका छन्। वडाध्यक्ष उम्मेदवारहरूले पाएको आधारमा कांग्रेसको २० हजार ५५२, माओवादीको ९ हजार ६३०, एकीकृत समाजवादीको १ हजार १८५, लोसपाको १४३, एमालेको २५ हजार ५० र जसपाको ३ हजार ३३५ मत छन्।

मोरङ-५ मा सत्तारूढ गठबन्धनबाट माओवादीका निवर्तमान सांसद शिवकुमार मण्डल, जसपाका राजकुमार यादव, राप्रपाका रवेतबहादुर थापा, एमालेका वागी योगेन्द्र मण्डलसहित १६ जना मैदानमा छन्। १ लाख ४९४ मतदाता रहेको यो क्षेत्रमा विराटनगर महानगरको वडा १३, १४, १५, १६, १७ र १८, रोली नगरपालिकाको वडा ५, ५, ६ र ७ र धनपालथान र जहदा गाउँपालिका गरी २४ वटा वडा छन्। रात स्थानीय निर्वाचनमा कांग्रेसले १३, एमालेले १० र स्वतन्त्रले एक वडाध्यक्ष जितेका छन्। वडाध्यक्षहरूले प्राप्त गरेको आधारमा कांग्रेसले १९ हजार ४९८, एमालेले १५ हजार ६८०, माओवादीले ११ हजार २१६, एकीकृत समाजवादीले ६०८, जसपाले ९४९९ र लोसपाले ८० मत छन्।

मोरङ-६ मा सत्तारूढ गठबन्धनबाट कांग्रेसका नेता शेखर कोइराला, एमालेका निवर्तमान सांसद लालबाबु पण्डित, राप्रपाका गोपाल क्षेत्रीसहित १६ जना उम्मेदवार छन्। सुन्दरहरैँचा नगरपालिकाको वडा २, ३, ४, ५, ६ र ७, बुढागंगा गाउँपालिका र विराटनगर महानगरको ४, ५, ६, ७, ८, ९, ११ र १२ गरी २० वटा वडा समेटिएको यो क्षेत्रमा १ लाख २६ हजार ७६१ मतदाता छन्। २० वडामध्ये कांग्रेसले ११, माओवादीले २, एमालेले ५, जसपा र स्वतन्त्रले ११ वटा वडाध्यक्ष जितेका छन्। वडाध्यक्ष उम्मेदवारले प्राप्त गरेको आधारमा कांग्रेसको २८ हजार ४२८, एमालेको २५ हजार २३६, माओवादीको ५ हजार ३५६, जसपाको ३ हजार ७३५, एकीकृत समाजवादीको २ हजार ३५० र लोसपाको १ हजार १०९ मत छन्।

रतुवा पुल सधैं एजेन्डा

भापा-५ र मोरङ-२ जोड्ने पुल डेढ दशकदेखि बेवारिस, बर्खायाममा स्थानीयलाई सास्ती

■ **पर्वत पोतेल** (रतुवामाई, मोरङ)

रतुवा खोलापारि भापापमा एउटा पार्टीको सर्वोच्च नेतृत्व र वारि मोरङमा अर्को पार्टीमा विरादरी दावी गर्ने नेता। यी दुई जिल्लाका दुई नेताको चुनावी रस्साकस्सीबीच हुलाकी राजमार्गमा पर्ने रतुवा खोलाको पुल भने डेढ दशकयता बेवारिस छ। प्रतिनिधि सभा निर्वाचन क्षेत्र भापा-५ र मोरङ-२ सीमाको यो पुल नबन्दा स्थानीयले दुःख भोग्दै आएका छन्। भापाको गौरीगन्ज र मोरङको आमवारीका बीचमा पर्ने यो पुल हरेक ५ वर्षमा उम्मेदवारहरूको चुनावी एजेन्डा बन्ने गरेको छ, तर काम पूरा भने भएको छैन।

पुल बन्न सुरु भएपछि एमाले अध्यक्ष कपी शर्मा ओलीले भापा-५ बाट लगातार जितिरहेका छन्। मोरङ-२ मा कांग्रेस नेता मिनेन्द्र रिजालले ०७४ को चुनाव जितेका थिए। त्यसअघि एमालेका ऋषिकेश पोखरेल (२०७०) र कांग्रेसका आमोदप्रसाद उपाध्याय (२०६४) सांसद बने। जितेर गएपछि कसैले पनि पुल निर्माण पूरा गर्न पहल नगरेको स्थानीयको आरोप छ। एमाले नेता पोखरेल यसपालि पुनः उम्मेदवार छन्। कांग्रेसले पूर्वसभापति तथा पूर्वप्रधानमन्त्री गिरिजाप्रसाद कोइराला लड्दै आएको यस क्षेत्रमा यसपटक उनकै छोरी सुजातालाई टिकट दिएको छ।

रतुवाको पुललाई मूढा बनाएर स्थानीय तहको निर्वाचन जितेका रतुवामाई नगरपालिकाका प्रमुख नागेश्वरप्रसाद सिंह काम पूरा नहुनुमा 'राजनीतिक चलखेल' रहेको बताउछन्। आम निर्वाचनका क्रममा पुल पूरा गर्ने वाचा गर्दै पुल वारिपारिको क्षेत्रमा उम्मेदवारहरूको आउजाउ फेरि बाक्लिएको छ। तर, नेताहरूपति स्थानीय विश्वस्त देखिंदैनन्। '५ वर्षअघि पनि कांग्रेस नेता मिनेन्द्र रिजालले पुल बनाइदिहाल्छ भनेका थिए, स्थानीय कलावती यादवले सुनाइन्, नेताहरू बोल्ने मात्रै रहेछन्।'

दक्षिण भापाको गौरीगन्ज गाउँपालिका-६ चिल्लारा र मोरङको दक्षिण पूर्वी रतुवामाई नगरपालिका-३ आमवारी जोड्ने वन्यावन्दे

छाडिएको पुलको तल्लो भागबाट बाँसको फड्के बनाइएको छ। 'बर्खाका ६ महिना नदी वारिपारका लागि ढुंगा चल्छ, स्थानीय वच्नुलाल सिंहले भने, 'हिउँदमा बाँसको फड्केबाट तछ्छौं।' बर्खामा ढुंगा चढ्दा होस् या हिउँदमा फड्के तर्दा स्थानीयले कर बुझाउछन्। सिंहका अनुसार फड्के तरे वापत मोटरसाइकलले एक सय रुपैयाँ, साइकलले ५० रुपैयाँ र व्यक्तिले १० रुपैयाँ तिर्नुपर्छ। पुलमुनी फड्के राख्न ठेक्का लिने विषयमा केही समयअघि वारिपारिका स्थानीय सरकारबीच विवाद नै भयो। अन्ततः यो वर्ष गौरीगन्जका व्यवसायीले फड्के

बर्खाका ढुंगा चढ्दा होस् या हिउँदमा फड्के तर्दा स्थानीयले कर बुझाउछन्

सञ्चालनको ठेक्का पाएका छन्। गौरीगन्ज-६ का धीरजकुमार मान्छीले एमाले अध्यक्ष ओलीले पटकपटक पुलको एजेन्डा बनाएर भोट माग्न आउने र जिते पछि विर्सिने गरेको आरोप लगाए। स्थानीय सञ्जय राजवंशीले २२ तले भ्यू टावर ठाँडन समय नलागे पनि वर्षौंदेखि एउटा पुल पूरा हुन नसक्नुमा नेताहरूले बेवास्ता गरेको आरोप लगाए। मोरङको धनपाल ६ का मोहम्मद हुसेनले भापाको गौरीगन्जस्थित ससुराली जाँदा हिउँदमा फड्के र बर्खाका ढुंगाबाट रतुवा खोला तर्नुपरिहेको सुनाए। साइकलबाट बाँसको फड्के तारिहेका बेला भेटिएका उनले भने, '१५ वर्षदेखि पुल अझै रहँदछ, पुलबाट कहिले हिँड्न पाइएला भन्ने भइसक्यो।' मधेसी समुदायको वसोवास रहेकाले राज्यले यस क्षेत्रको पुल निर्माणमा चासो नदिएको स्थानीय वच्नुलाल सिंहको आरोप छ। पुलसँगै आमवारीबाट रतुवा खोलासम्मको करिब दुई किलोमिटर बाटो बन्न सके गाउँकै महार फेरिने उनी बताउछन्। उनका अनुसार अहिले भूमिहीनबाट करिब ७

किलोमिटर घुमेर आमवारी जानुपर्ने बाध्यता छ। यस बाटोमा वर्षायाममा बर्साने दुर्घटना हुन्छ। 'पार्टीसँग हाम्रो सरोकार छैन, पुल र बाटो बनाउनेलाई मात्रै अब जनताले भोट हाल्छन्,' सिंहले भने। गंगादेवी सिंह र कलावती यादव खोला छेउछाउ गाई वस्तु चराउन जान्छन्। उनीहरूका अनुसार हिउँदमा त खास समस्या हुन्छ। तर, भर्री सुरु भएपछि जोखिम बढ्छ। 'ठूलठूला खाल्डाहरू ताल बन्दछन्, तल्लो सकिँदैन', कलावतीले भनिन्। यहाँका बासिन्दा किनमेल र परिवार भेटघाटमा गौरीगन्ज पनि जान्छन्। पुल नहुँदा यात्रा जोखिमपूर्ण र सक्सपूर्ण हुने गरेको छ।

सडक विभागअन्तर्गतको तत्कालीन मोरङ-सुनसरी पुल आयोगनाले आर्थिक वर्ष ०६४/६५ मा कालिका-ओसीए जमीलाई १० करोड ३२ लाख ९१ हजारमा ठेक्का दिएको थियो। २ सय ७५ मिटर बनाउनुपर्ने भए पनि २ सय ५ मिटर बनाएर ०७५ मा आयोगनाले 'फाइन्ल' भएको भन्दै हुलाकी सडक आयोगलाई हस्तान्तरण गरेको थियो। हुलाकी सडक आयोगना इटहरीका इन्जिनियर प्रमोद खतिवडाले रतुवा पुल निर्माण पूरा गर्नका लागि पुनः ठेक्का खोल्नुपर्ने भएकाले डिजाइन, लागतको अनुमानको काम भइरहेको बताए। करिब २० करोड लागतमा पुल निर्माण सकिने उनको अनुमान छ। 'प्रधानमन्त्रीदेखि विभागीय मन्त्रीहरूको ध्यान खिचेको पुल हो यो,' खतिवडाले भने, 'अब चाँडै बन्ने आशा छ।' उक्त पुल खोलाको चौडाइभन्दा सानो भन्दा सञ्चालनमा आउन नसकेको हुलाकी सडक आयोगनाले जनाएको छ। आर्थिक वर्ष ०६४/६५ मा काठमाडौँको कालिका-ओसीए जमीले निर्माण ठेक्का पाएको पुल २०५ मिटर लामो छ। १० करोड ३२ लाख ९१ हजारमा ठेक्का पाएको कम्पनीले सम्मोत्ताअनुसार काम सम्पन्न गरे पनि पुलको लम्बाइ छोटो हुँदा खोलासम्मको करिब दुई किलोमिटर बाटो बन्न सके गाउँकै महार फेरिने उनी बताउछन्। ७० मिटर थपिँदै छु,' खतिवडाले भने, मुन्यांकन प्रक्रिया सुरु भएको छ, चाँडै ठेक्का लाग्नेछ।'

चितवन कांग्रेसमा चार धार

आमनिर्वाचनमा उम्मेदवारी दिने विषयमै संस्थापन पक्ष, दिनेश कोइराला र जगन्नाथ पौडेल गरी ३ धार देखिएको चितवन कांग्रेसमा पूर्वसभापति विकास कोइरालाले ब्युताए अर्को धार

रमेशकुमार पौडेल (चितवन)

गामी मंसिर ४ का लागि तोकिएको आमनिर्वाचनको औपचारिक प्रचारप्रसार सुरुवात भइसकेका चितवन कांग्रेसका संस्थापक रमेशकुमार पौडेलले भने सतहमा आउन थालेका छन्।

पार्टीका पूर्वजिल्ला सभापतिको हैसियतमा विकास कोइरालाले बुधवार दिउँसो आयोजना गरेको चियापान कार्यक्रममा उद्योग वाणिज्य संघको सभाहल नै खचाखच हुने गरेर समर्थक जुटे। जुन कार्यक्रमप्रति पार्टीको जिल्ला नेतृत्वले आपत्ति जनाएको छ।

कांग्रेस चितवनको पूर्वसभापतिको हैसियतमा विकास कोइरालाले बुधवार नारायणगढमा गरेको चियापान कार्यक्रम। तस्वीर: रमेशकुमार/कान्तिपुर

पार्टीका तत्कालीन केन्द्रीय सभापति सुशील कोइराला २०७० को संविधानसभा निर्वाचनमा चितवन-४ बाट उम्मेदवार हुँदा वागी उठेका कारण उनी कारवाहीमा परेका थिए। २०६७ मा पार्टीको जिल्ला सभापति चुनिएका उनलाई २ वर्षपछि

पार्टी केन्द्रले हटाएको थियो। २०७९ चैतमा पार्टीको जिल्ला कमिटीले उनको क्रियाशील सदस्यता नवीकरण गर्न केन्द्रलाई सिफारिस गरेको थियो। तर, सदस्यता नवीकरण नभएको आक्रोश उनले बुधवारको चियापान कार्यक्रममा पोखे। 'नभएको

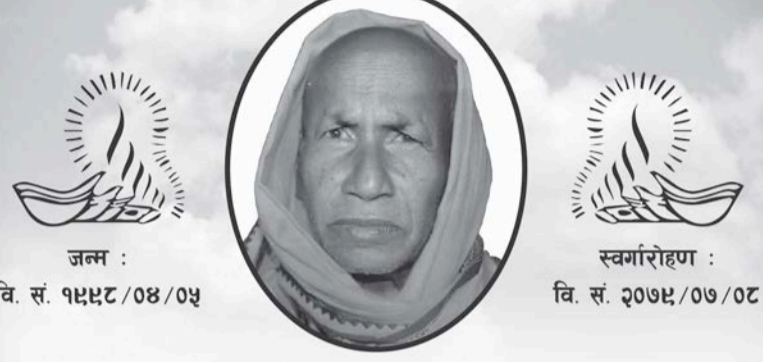
उक्त चियापानले पार्टी संगठन र आसन्न निर्वाचनलाई समेत नकारात्मक प्रभाव पार्ने भन्दै मंगलवार साँझ पार्टी जिल्ला सभापति राजेश्वर खनालले सचुना नै निकालेर आपत्ति जनाएका थिए। सभापति खनालले चियापानजस्ता कार्यक्रम नगर्न निर्देशन मात्र दिनुपर्ने उक्त सूचनामा पार्टीका पूर्वजिल्ला सभापति भनेर विकास कोइरालाले नयाँ उनले हुने भन्ने हामी पनि चुप लागेर बस्छौं भनेर नेतृत्वलाई भन्नु।'

३ निर्वाचन क्षेत्र रहेको चितवनमा सत्ता गठबन्धनबाट प्रतिनिधिसभा सदस्यता लागि क्षेत्र-१ र २ मा कांग्रेस र ३ मा माओवादीका उम्मेदवार प्रतिस्पर्धा गर्दै छन्। प्रदेशसभाका ६ क्षेत्रमध्ये ३ वटामा कांग्रेस, २ वटामा माओवादी र एउटामा नेकपा (एकीकृत समाजवादी) का उम्मेदवार चुनावी मैदानमा छन्। तर, गठबन्धनवाहिर पनि कांग्रेसका विभिन्न धार संक्युप्त छन्। चितवन-३ मा गठबन्धनविरुद्ध कांग्रेस केन्द्रीय सदस्य दिनेश कोइराला, अर्का पुराना नेता जगन्नाथ पौडेल उम्मेदवार छन्। दिनेशको पक्षमा पार्टीका पूर्वजिल्ला सभापति कृष्णलाल सापकाउलागायतका नेता उभिएका छन्। उम्मेदवारी दिने विषयमै ३ धार देखिएको चितवन चियापान आयोजना गरेर विकासले अर्को धार ब्युताएका छन्।

निर्णयको विरोधमा उनी वागी उठे। त्यसपछि कारवाहीमा परेका हुन्। २०७९ चैतमा जिल्ला कमिटीले विकास कोइरालाले क्रियाशील सदस्यता नवीकरण गर्न केन्द्रीय समितिमा सिफारिस गरेको तथ्याङ्क नगर्न निर्देशन गरेको तथ्याङ्क पछि पछि पछि निकालेर आपत्ति जनाएका थिए। दोहोरो मापदण्ड अन्तर्गतमा उनी निर्वाचनमा उम्मेदवार हुने भन्ने हामी पनि चुप लागेर बस्छौं भनेर नेतृत्वलाई भन्नु।'

सभापति खनालको निर्देशनात्मक सूचनाप्रति कांग्रेस कार्यकर्ता र पराधिकारीले असन्तुष्टि पोखिरहेका छन्। सचिव पोखरेलले मंगलवार विज्ञापन निकालेर नेतृत्वले सुझुक्नुपर्ने भन्ने पक्षको सम्मान गर्न नसकेको आरोप नै लगाए। उपसभापति शालिग्राम शर्मा पौडेलले फेसबुकमा १५ गतेको विज्ञापनपर समीक्षा गरौं, सुधार गरौं लेखेका छन्। विकास २०६७ मा भएको पार्टीको १२ औं अधिवेशनबाट जिल्ला सभापति चुनिएका थिए। उनको कार्यकालमै नेपाल तरुण दलका तत्कालीन जिल्ला सभापति शिव पौडेलमाथि भरतपुर कारागारभित्र आक्रमण भयो र उनको मृत्यु पनि भयो। पौडेलको संरक्षण गर्न नसकेको भन्दै विकासको आलोचना हुन थाल्यो। विवाद बढ्दै गएपछि पार्टी केन्द्रले उनलाई सभापतिबाट हटायो। त्यसबेला उनी सभापति भएको २ वर्ष पनि भएको थिएन। पार्टी केन्द्रले जिल्लामा नयाँ नेतृत्व चुन निर्वाचन निर्वाचनमा चितवन-४ मा उनले टिकट पाउने र्चना थियो। तर, पार्टी केन्द्रीय सभापति उम्मेदवार भए। उक्त

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्म : वि. सं. १९६८/०८/०५ स्वगारोहण : वि. सं. २०७९/०७/०८

स्व. राम लखन यादव

यस कम्पनीको सिरहा स्थित डिलर रमन अटोमोबाइल्सका प्रोप्राइटर श्री राम कुमार यादव ज्यूका पुजनीय पिता स्व. राम लखन यादवको असाध्यै निकट भएको आजको पुण्यतिथिमा दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं, साथै यस दुःखद घडीमा शोक सन्ततपरिवारलाई धैर्यधारण गर्न सक्ने शक्ति मिलोस् भनी परमेश्वरसँग प्रार्थना गर्दछौं।

एम.ए.डब्ल्यू इन्टरप्राइजेज प्रा. लि. परिवार

भावपूर्ण समवेदना

जन्म : २०७९/०८/११ स्वगारोहण : २०७९/०७/१३

स्व. श्रीशा महर्जन

हामी प्यारी श्रीशा महर्जनको असाध्यै निकट भएकोमा हामी अति मर्माहत भएका छौं। दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं। यस दुःखद घडिमा शोकाकुल परिवारमा धैर्यधारण गर्न सक्ने शक्ति प्रदान गर्नु भनि श्री पशुपतिनाथसँग प्रार्थना गर्दछौं।

बाजे : वन्दु बहादुर मेजु ज्यापू
दुली आमा : सरिता मेजु
आमा/माईजु : मिम प्रसाद मेजु / सकुन्तला श्रेष्ठ
आमा : कृष्ण प्रसाद मेजु

तथा सम्पूर्ण मातामह र परिवार, हाँडीगाँउ

वर्गीकृत विज्ञापन

घर जग्गा कोषे पाँचखालमा ३६ आना खेत १५ लाख ९८४१९२३५७३	घरजग्गा खरिदबिक्री मानचित्रमा ९८५१०२२३५७३ मिडसप्रोपर्टीदेालेर ९८५१०२२३५७३	सम्पत् सस्तोमा Cash/Deposit धितोफुकुवा शयनलगात ९८५१०२२३५७३	विदेश जानुपरेकोले सिम्पारमि कलेज बालकमार्गको टिक्कर पररहेको लेडिज फेन्सीपबल टुबिकीमा, १५,००,०००/-, ९८५१०२२३५७३	दलवाइलेट मंगल जामखोले सस्तोमा ९८५१०२२३५७३	पिडनास्थानमा व्यवसायिक चहलपहल भएको स्थानमा अफिसकोलागि २ फ्याट भाडामा ९८५१०२२३५७३	हेल्फरक १०,००० खानबन्स सुविधा १८,२१४,९६९,९२५	क्याफेकोलागि Chef-1 barista-2 Airport ९८५१०२२३५७३	घरायसी कामगर्न जोडी ४२०००/- ९८५१०२२३५७३
घरजग्गा खरिदबिक्री मानचित्रमा ९८५१०२२३५७३ मिडसप्रोपर्टीदेालेर ९८५१०२२३५७३	घरजग्गा खरिदबिक्री मानचित्रमा ९८५१०२२३५७३ मिडसप्रोपर्टीदेालेर ९८५१०२२३५७३	सस्तोमा Cash/Deposit धितोफुकुवा शयनलगात ९८५१०२२३५७३	विदेश जानुपरेकोले सिम्पारमि कलेज बालकमार्गको टिक्कर पररहेको लेडिज फेन्सीपबल टुबिकीमा, १५,००,०००/-, ९८५१०२२३५७३	दलवाइलेट मंगल जामखोले सस्तोमा ९८५१०२२३५७३	पिडनास्थानमा व्यवसायिक चहलपहल भएको स्थानमा अफिसकोलागि २ फ्याट भाडामा ९८५१०२२३५७३	हेल्फरक १०,००० खानबन्स सुविधा १८,२१४,९६९,९२५	क्याफेकोलागि Chef-1 barista-2 Airport ९८५१०२२३५७३	घरायसी कामगर्न जोडी ४२०००/- ९८५१०२२३५७३
घरजग्गा खरिदबिक्री मानचित्रमा ९८५१०२२३५७३ मिडसप्रोपर्टीदेालेर ९८५१०२२३५७३	घरजग्गा खरिदबिक्री मानचित्रमा ९८५१०२२३५७३ मिडसप्रोपर्टीदेालेर ९८५१०२२३५७३	सस्तोमा Cash/Deposit धितोफुकुवा शयनलगात ९८५१०२२३५७३	विदेश जानुपरेकोले सिम्पारमि कलेज बालकमार्गको टिक्कर पररहेको लेडिज फेन्सीपबल टुबिकीमा, १५,००,०००/-, ९८५१०२२३५७३	दलवाइलेट मंगल जामखोले सस्तोमा ९८५१०२२३५७३	पिडनास्थानमा व्यवसायिक चहलपहल भएको स्थानमा अफिसकोलागि २ फ्याट भाडामा ९८५१०२२३५७३	हेल्फरक १०,००० खानबन्स सुविधा १८,२१४,९६९,९२५	क्याफेकोलागि Chef-1 barista-2 Airport ९८५१०२२३५७३	घरायसी कामगर्न जोडी ४२०००/- ९८५१०२२३५७३

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन काउन्टरहरू

रिजिन एड मिडिया एण्ड मार्केटिङ्ग	पेप्सीकोला/कोटेश्वर	०९-८४६३३३९, ८५१९१०७८३०	पशुपति विज्ञान सेवा	सोह्रेट्टो चोक	८५२३४३७३, ८५१३३३५६०६	गेटवे सञ्चार सेवा	सिनामगल	८५०३७३६५८८, ८५१०५३०७८
जिरो मिडिया	अनामनगर	५७०५६५५	सरमिड	कलकी	५३३४३४३, ८५१४४०५६५५	आर्क मिडिया	सुन्धारा	०९-५७९३४७९, ८५१०२२२२८
सुसिमता क्लासिफाइड	नयाँबानेश्वर	०९-८५०८३३७, ८५१०२१९७३	निशा बुक्स एण्ड स्टेनरी	लगनखेल	५३३३९५७, ८५१९६२०४८८	मिजन एडभर्टाइजिङ्ग	कलकी	८०३३०४३, ८५१०६६०४३
सिद्दि गणेश एडभर्टाइजिङ्ग	फुलवारी टोल, कपन	८५१९२८४४७, ८५१०३७८५५६	नेलाई स्टेनरी	बसुन्धारा	५३३९५७८, ८५१९७८२२२	अदीति विज्ञापन सेवा	कौशलटार	८५३३३३३८, ८५१११०२३८९
युनिटेड आई.टी. सोलुसन	चुच्चेवारी	८५१३३३५४४९	सेवा मिडिया कन्सल्ट	सिफल	०९-८५४३८९०३	माउण्टेन पुर एड	एकान्तकुना, नख्खु	५३३३३३३६, ८५१११११११
जयबागेश्वरी कम्प्युनिकेशन	जयबागेश्वरी	०९-५३४९०९९, ८५१३३३३३७३	सर्व विनायक साइवर	भक्तपुर	५०५३३७३, ८५१९७०८४९	लुमिनेट एड एजन्सी	कुमारीपाटी	०९-५९७९२९६, ८५१९२५३३३
हलफयाक्स मिडिया एण्ड कम्प्युनिकेशन जमल	कालिमाटी	८५३३३३३, ८५१३३३३३३	डि. एण्ड डि एडभर्टाइजिङ्ग	लुमु	५३३०४०६, ५३३४३३३	सुविधा डटकम	बनस्थली	८५३३३३३३, ८५१९१९१९१
पब्लिक कन्ट्याक्ट प्वाइन्ट	लगनखेल	५३३३३३३, ८५१३३३३३३	स्मार्ट इन्भेस्टमेन्ट	जोरपाटी	८५३१०८३३३३, ८५१९१९१९३	अंकुर मिडिया हाउस प्रा.लि.	गढाघर	६६३३३३३८, ८५१९१९१९३
न्यू लालित्य प्रिन्ट एण्ड ट्रेडस	महाराजगञ्ज	०९८३३३३३३, ८५१३३३३३३	प्रयास इन्टरप्राइजेज	बागबजार	८५३३३३३३, ८५१९१९१९३	सेभेन24 प्रा.लि.	जावलाखेल, लपु	५३३३३३३३, ५३३३३३३३
भ्याली कम्प्युनिकेशन सर्भिस	कलकी	५३३३३३३, ८५१३३३३३३	किपु बुक प्वाइन्ट	कीर्तिपुर	८५३३३३३३, ८५१९१९१९३	मिडिया एडव	लाजिप्याट	८५३३३३३३, ०९-५९००४००
लिट एण्ड लि. कम्प्युनिकेशन	गोगवु, नयाँबानेश्वर	८५३३३३३, ८५१३३३३३३	कान्तिपुर सञ्चार सेवा	कमलपोखरी	८५३३३३३३, ८५१९१९१९३	अंकुर मिडिया हाउस प्रा.लि.	बालकुमारी	८५३३३३३३३, ०९-५९००४००
विडलिक मिडिया	गोगवु, नयाँबानेश्वर	८५३३३३३, ८५१३३३३३३	मिडिया वे प्रा.लि.	नयाँबानेश्वर	८५३३३३३३, ८५१९१९१९३	मुनाल पुस्तक पसल	काकडभित्ता	८५३३३३३३३, ०३३-४०३०१२५
अनलाइन विज्ञान सेवा	सिनामगल	८५३३३३३, ८५१३३३३३३	न्यू टिन्स स्टेनरी	सातदोबाटो	८५३३३३३३, ८५१९१९१९३	श्रेष्ठ बुक्स एण्ड स्टेनरी	गाईघाट	०३३-५८४९२५३, ८५१३३३३३३
			वीवी कम्प्युनिकेशन सर्भिस	बालाजु	८५३३३३३३, ८५१९१९१९३	के.डि.ए. सप्लायर्स एण्ड एड	भरतपुर	०३३-५३३३३३, ८५३३३३३३३

श्याम/श्वेत रु. ३०००/-
वर्गीकृत डिस्को स्पट कलर रु. ३५००/-
मल्टी कलर रु. ५०००/-
वर्गीकृत विज्ञापन साधारण प्रति शब्द रु. ८५/-
बोल्ड प्रति शब्द रु. १००/-
सम्पर्क नं. ५९३५०००, ५९३५००८, Ext. ९६८८
Email: mktclassified@kmg.com.np

आयात प्रतिबन्धले बन्द हुन थाले सवारीसाधनका सौरुम

सरकारले विदेशी विनिमय सञ्चिति कम भएको भन्दै सवारी आयातमा प्रतिबन्ध लगाएपछि ५८ सौरुम बन्द, ९५ वटा बन्द हुने जोखिममा

विमल सतिवाडा (काठमाडौं)

सरकारले आयातमा प्रतिबन्ध लगाएसँगै सवारीसाधन नपाइँदा देशभर विभिन्न सवारीका सौरुम बन्द हुन थालेका छन्। विदेशी विनिमय सञ्चिति कम भएको भन्दै उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयले गत वैशाख १३ मा राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गर्दै १० वस्तुको आयातमा रोक लगाउने निर्णय गरेपछि सवारी आयात हुन सकेको छैन। जसले गर्दा अहिले देशभर दुई र चारपांग्रे कम्पनीका ५८ सौरुम बन्द भएका छन्। थप ९५ वटा सौरुम बन्द हुने स्थितिमा पुगेको नाडा अटोमोबाइल एसोसिएसन अफ नेपालले जनाएको छ।

देशभर विभिन्न सवारीका १ हजार २५ सौरुम छन्। नाडाको तथ्यांकनुसार प्रदेश १ मा ९, मधेशमा ११, वाग्मतीमा १८, गण्डकीमा ७, लुम्बिनीमा ३, कर्णालीमा ७ र सुदूरपश्चिममा ३ वटा सौरुम बन्द भएका छन्। यससँगै ती सौरुमका कार्यरत कर्मचारी बेरोजगार बनेका छन्। सञ्चालनमा रहेका सौरुमले पनि कर्मचारीलाई बेतलवी विदामा घर पठाउन थालेका छन्। आफ्नो कम्पनीमा कार्यरत ३० प्रतिशत कर्मचारी कटौती गरिएको नाडाका अध्यक्ष ध्रुव थापा नै बताउँछन्।

'सौरुममा गाडी छैनन्, कर्मचारीलाई दिन तलब र बैकको व्याज तिर्न आम्दानी छैन,' थापाले भने, 'भेरो कम्पनीमा १ सय २५ जना कामदार रोजगार थिए, विकल्प नभएपछि ४० जनालाई बाध्य भएर बेतलवी विदामा राखिएको छ।' बन्द हुने अवस्थामा पुगेका ९५ वटा सौरुममा कर्मचारी कटौती गरिएको छ, तिनलाई सुरक्षा गार्डको भरमा छाडिएको नाडाको डिलर समन्वय समिति उपाध्यक्ष सन्तोष खतिवडाले जनाए।

सबैभन्दा बढी वाग्मतीमा ३२ वटा सौरुम बन्द हुने अवस्थामा छन्। प्रदेश १ मा १८, मधेशमा १३, गण्डकीमा ८, लुम्बिनीमा १३, कर्णाली ७ र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा ४ वटा सौरुम बन्द हुने अवस्थामा छन्। अटोमोबाइल क्षेत्रमा १ खर्ब रूपैयाँभन्दा बढीको लगानी छ। यस क्षेत्रमा करिब १ लाख प्रत्यक्ष रोजगार छन्। बन्द भएका र चलिहेका

प्रदेश	जम्मा	बन्द	बन्द हुने अवस्थामा
प्रदेश १	१४५	९	१८
मधेश	९५	११	१३
वाग्मती	३७८	१८	३२
गण्डकी	१८२	७	८
लुम्बिनी	१०५	३	१३
कर्णाली	६२	७	७
सुदूरपश्चिम	५८	३	४

स्रोत : नाडा अटोमोबाइल अफ नेपाल

सौरुमले कर्मचारी कटौती गर्दा करिब ८ हजारको रोजगारी गुमेको अध्यक्ष थापाको भनाइ छ। सौरुम बन्द हुँदा १ अर्ब रूपैयाँ घाटा भएको नाडाले जनाएको छ।

विद्युतीय सवारीका वाहेक प्रायः सबै सौरुमले कामदार घटाएका छन्। 'सौरुम भएर मात्र भएन, त्यसका लागि गाडी चाहियो, त्यही नभएपछि सौरुम चलाउन सक्ने अवस्था छैन,' थापाले भने, 'भोज्यात सवारी सफ्टवेयरको छन्। आयात प्रतिबन्ध लम्ब्याइरहेदा यो व्यवसाय नै संकटमा पर्दै गएको छ।' नेपालमा वार्षिक १६ खर्ब रूपैयाँका विभिन्न सामान आयात हुन्छन्। त्यसमा १८ अर्ब रूपैयाँ हाराहारीका कार, जिप, भ्यान र १५० सीसीभन्दा माथिका मोटरसाइकल आयात हुन्छन्। 'त्यसैले यसको आयात खोल्दा विदेशी विनिमय सञ्चितिमा खासै ठूलो असर पर्दैन,' उनले भने, 'कुल राजस्वमा अटोमोबाइल क्षेत्रको योगदान ९ प्रतिशत छ। प्रतिवन्धले सरकारलाई उल्टै घाटा भइरहेको छ।'

सरकारले दोस्रो पटक गत असार ३१ मा राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गर्दै पुनः उक्त वस्तुहरूको आयातमा भदौ १४ सम्म बन्द गर्न लगाएको थियो। जसमध्ये ४ वस्तुको आयातमा पुनः असोज २८ सम्म रोक लगाइएको भए पनि त्यो समय बढाएर मंसिर मसान्तसम्म पुर्‍याइएको छ। अहिलेसम्म जीप, कार, भ्यान र १५० सीसीभन्दा माथिका मोटरसाइकल आयात प्रतिबन्ध कायमै छ।

'सौरुम बन्द हुनुको कारण आयात प्रतिबन्ध मात्र होइन, बैकको व्याजदर अस्वाभाविक रूपमा बढ्नु पनि हो,' डिलर समन्वय समिति उपाध्यक्ष सन्तोष खतिवडाले भने, 'जसले गर्दा व्यवसाय चलाउन समस्या भएपछि सौरुम बन्द गरिएको हो।' विदेशी विनिमय सञ्चितिमा कमी आएपछि राफ्टु बैकले प्रतीतपत्र (एलसी) खोल्दा नामद मार्जिन राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेको थियो। यस्तो व्यवस्थाले पनि सवारीसाधन आयातमा कमी आएको नाडाले जनाएको छ। 'सट्टै लगाएर हिंडिसकेका छैनौं। तर काम केही छैन। गाडी छैनन्, ग्राहक आउँदैनन्,' उनले भने, 'बन्द भए सरह नै हो।'

एउटा सौरुम खोल्न कम्पनीमा एक करोड रूपैयाँ खर्च हुने अध्यक्ष थापाको भनाइ छ। '६ महिनादेखि आयात प्रतिबन्धले अटोमोबाइल क्षेत्रमा अपर्याप्त क्षति भएको छ,' थापाले भने, 'प्रतिबन्ध खुला गरे पनि पहिलेकाै अवस्थामा आउन डेढ वर्ष लाग्छ।'

'जसरी हुन्छ ब्याजदर घटाइदेऊ'

राजु चौधरी (काठमाडौं)

चक्रौं ब्याजदरको पीडा थेग्न नसकिएको भन्दै उद्योगी व्यवसायी विरोधमा उत्रिएका छन्। राफ्टु बैकले नीतिगत दरमाफर्त बैकको ब्याज बढाएपछि व्यवसायी विरोधमा उत्रिएका हुन्। उच्चतम एकल विन्दुमा रहेको ब्याजदर अहिले दोहोरो अंकमा पुगेको छ। ब्याजदरकै कारण व्यवसाय धान्न नसकिएको उनीहरूको भनाइ छ। यसै विषयलाई लिएर शुक्रबार १३ वटा उद्योग वाणिज्य संघले एकसाथ प्रदर्शन गरे।

काठमाडौंको माइतीघर मण्डलमा १३ उद्योग वाणिज्य संघले संयुक्त रूपमा आयोजना गरेको चक्रौं ब्याजदरविरोधको प्रदर्शनका सहभागी।

नेपाल उद्योग वाणिज्य संघ, काठमाडौंको अगुवाइमा माइतीघरमा मण्डलमा गरिएको प्रदर्शनमा उनीहरूले जसरी हुन्छ ब्याजदर घटाइदिन माग गरे। 'बैंकड आतंक बन्द गर,'

'ब्याजदरमा स्थिरता कायम गर, चालु पुँजी निर्देशिका ख्याति गर,' गरिखाने मर्दै छ, सरकारको राजस्व घट्टै छ' जस्ता नारा लेखिएका पर्चा र पम्प्लेट बोकेर उनीहरूले विरोध गरे। 'ब्याजदरका कारण साना-ठूला व्यवसायी सबैलाई समस्या भएको छ। देशभरका व्यवसायी आन्दोलित छन्,' उद्योग वाणिज्य संघ, काठमाडौंका अध्यक्ष दिनेश श्रेष्ठले भने, 'ब्याजदर घटाउनुपर्ने हाम्रो सुझाव हो। तर सुनुवाइ नभएपछि बाध्य भएर सडकमा आयौं।'

बैंकहरूले प्रिमियममा मनपरी गरेको उनीहरूको दावी छ। विरोध कार्यक्रममा उद्योग वाणिज्य महासंघका उपाध्यक्ष अञ्जन श्रेष्ठ, रामचन्द्र साँगाँयलगतले साथ दिएका थिए। चितवन, मोरङ व्यापार संघका अध्यक्ष, वस्तुगत संघका पदाधिकारीको पनि सहभागिता रहेको अध्यक्ष श्रेष्ठले बताए। ब्याजदरकै विषयमा यसअघि पूर्व र पश्चिम क्षेत्रका व्यवसायी पनि आन्दोलनमा थिए। त्यसपछि अर्थमन्त्री जनार्दन शर्माले समिति बनाएर ब्याजदरसम्बन्धी समस्या समाधान गर्ने आश्वासन दिएका थिए।

बैंक वित्तीय संस्थाहरूले ब्याजदरमा आतंक सिर्जना गरेको १३ उद्योग वाणिज्य संघले जारी गरेको संयुक्त विज्ञापितमा उल्लेख छ। वित्तीय क्षेत्रमा गरिएको अप्रत्याशित कदमबाट मुलुकभरका साना-ठूला उद्योगी व्यवसायी हतोत्साहित भएको दावी पनि गरिएको छ। 'उद्योगी व्यवसायीका लागि मात्रै होइन, अर्थतन्त्र चलायमान बनाउन पनि बैंक वित्तीय सुविधा मानव शरीरमा रक्तसञ्चार जस्तै हो,' विज्ञापितमा भनिएको छ, 'अर्थमन्त्रीबाट बैंक ब्याजदर घटाउनु, तरलता अभावको समस्या समाधानलगायतका लागि उच्चस्तरीय समिति गठन भयो। तर हालसम्म सुधारका पहल नहुँदा हाम्रो धैर्य टुटेको छ।'

अहिले बैंकको समस्या समाधान गर्न उद्योगका लागि एक अंकमा बढी नहुने र व्यापारमा १.२ प्रतिशत मात्र थप गरी ब्याजदर लिनु पाइने गरी लगानीयोग्य पुँजीको व्यवस्थापन हुनुपर्ने विज्ञापितमा उल्लेख छ। माग सुनुवाइ नभएपछि अहिले पुनः विभिन्न जिल्लामा व्यवसायीले आन्दोलन सुरु गरेका छन्।

microlife Digital Thermometer MT-850. Available On Duraz. Healthcare Technologies Pvt. Ltd. Maitighar, Kathmandu, Nepal.

एसियामा कहाँ-कहाँ चल्छ फाइभजी ?

सजना बराल (काठमाडौं)

तिहारअघि नै फाइभजीका उपकरण जडान गरेर परीक्षणलाई तीव्रता दिने बताएको नेपाल टेलिकमले अर्कै पनि त्यो काम सम्पन्न गर्न सकेको छैन। सुन्धारा र बबरमहलमा फाइभजी नेटवर्कको हाइड्रियर उपकरण जडान भइरहेको कम्पनीले जनाएको छ। सुन्धारामा जडान सकिएर टेस्टिङको काम भइरहेको छ,' टेलिकमका प्रवक्ता शोभन अधिकारीले भने, 'बबरमहलमा जडान जारी छ। जडानपछि टेस्टिङ गरेर ट्रायलमा जान्छौं।' कतिपय सञ्चारमाध्यमले काठमाडौंमा फाइभजी परीक्षण सुरु भइसकेको जनाए पनि त्यो सत्य नभएको प्रवक्ता अधिकारीले बताए।

'तिहारअघि पहिलो चरणका सामान आए,' टेलिकमको वायरलेस सेवा निर्देशनालयका प्रबन्धक सुबोध रिमाले भने, 'अहिले इन्टरनेसनको काम हुँदै छ।' फाइभजी परीक्षणका लागि अर्कै केही समय लाग्ने उनको भनाइ छ। प्रवक्ता अधिकारीले भने अर्कै दुई महिना लान सक्ने बताए। दक्षिण एसियाली (सार्क) देशमध्ये नेपाल, अफगानिस्तान र भुटानमा मात्रै फाइभजी सेवा छैन। भारतमा हाले फाइभजीको व्यावसायिक सुरुवात भएको छ। यसको विस्तारका लागि अहिले त्यहाँ तीव्र रूपमा काम भइरहेको छ। जियो र एयरटेलले भारतका विभिन्न ठाउँमा फाइभजी नेटवर्क विस्तार गरिरहेका छन्। ओस्काको फाइभजी स्पिड टेस्ट रिपोर्टअनुसार एयरटेलभन्दा जियोको फाइभजी स्पिड राम्रो छ। ओस्काकै फाइभजी म्याप (नक्सा) अनुसार भारतमा सिलिगुडी, बैंगलूर, नागपुर र हैदराबादमा फाइभजीको व्यावसायिक प्रयोग भइरहेको छ। चेन्नई, पुने, प्रयागराज, नयाँ दिल्ली, बनारस, गाजियाबादलगायत स्थानमा सीमित डिमाइन्समा मात्रै फाइभजी चलेको छ। उत्तराखण्डको दल्बानी र गुजरातको अहमदाबादमा फाइभजी नेटवर्कको हाइड्रियर जडानको काम भइरहेको छ।

दक्षिण एसियामा सबैभन्दा पहिला श्रीलंकामा फाइभजी परीक्षण र प्रयोग भएको त्यहाँको दूरसञ्चार सेवा प्रदायक डायलगा आजिण्टाले जनाएको छ। डायलगले सन् २०१८ नै फाइभजी क्षमताको प्रदर्शन गरेको थियो। डायलगले फाइभजी एनएफएफएफ आफूले थप स्वचालित ड्राइभिङ, इमर्सिभ सेवालगायत परिकृत

भारतमा फाइभजीको व्यावसायिक सुरुवात भइसकेको छ, जियो र एयरटेलले भारतका विभिन्न ठाउँमा फाइभजी नेटवर्क विस्तार गरिरहेका छन्, नेपाल, अफगानिस्तान र भुटानमा मात्रै यस्तो सेवा छैन

फिचर प्रदान गर्न सक्ने दावी गर्दै आएको सिन्हाले जनाएको छ। हाल श्रीलंकाले कोलम्बो, जफना, अनुराधपुरा, क्यान्डीलगायत विभिन्न स्थानमा फाइभजी नेटवर्क विस्तार भइरहेको ओस्काको नक्सा देखिन्छ।

पाकिस्तानको इस्लामाबादमा फाइभजी नेटवर्क छ। तर, त्यहाँ आम उपभोक्ताले सर्वसुलभ रूपमा फाइभजी चलाउन सक्दैनन्। सीमित रूपमा मात्रै फाइभजी सेवा सञ्चालनमा छ। डिसेम्बरभित्र व्यावसायिक रोल आउट गर्ने भनिए पनि राजनीतिक परिवर्तनका कारण अब सन् २०२३ को जून महिनाभित्र फाइभजी विस्तार गर्ने पाकिस्तानको लक्ष्य छ। त्यहाँ सन् २०१९ को अगस्टमै इस्लामाबाद, कराँची र लाहौरमा फाइभजी परीक्षण गरिएको थियो। माल्दिभ्समा तीन महिनाअघि मात्रै चारवटा टापुमा फाइभजी

सेवा सुरु गरिएको हो। 'माल्दिभ्समा फाइभजी सेवाको सुरुवात यहाँका नागरिकका लागि पनि एक फट्टेको मारसरह हो,' माल्दिभ्स फाइभजीलाई रिम्याले लेखेको छ, 'फोरजीभन्दा फाइभजी १० गुना छिटो छ। यसको औसत स्पिड ४ सय एमबीपीएससम्म हुन्छ। सबैभन्दा धेरै १ जीबीपीएससम्म स्पिड हुन्छ।' बंगलादेशको ढाका, चट्टगार र रंगपुरमा फाइभजी सेवा उपलब्ध छ। सन् २०२१ को डिसेम्बरमा 'न्यु एरा विद फाइभजी' कार्यक्रम आयोजना गरी टेलिस्टक बंगलादेशले हवावेको सहयोगमा फाइभजी सेवा सञ्चालनमा ल्याएको थियो। सुरुमा प्रधानमन्त्री कार्यालय, राष्ट्रिय संसद भवन, वनबन्धु स्मृति संग्रहालयलगायत ६ वटा स्थानमा फाइभजी सेवा उपलब्ध गराइएको थियो। त्यहाँका सञ्चार विज्ञले भने फाइभजी वास्तवमै आवश्यक छ, भनी प्रश्न गर्ने गरेका छन्। फोरजी विस्तारमा असाध्यै ठूलो लगानी गरिए पनि त्यहाँ अर्कै ६७ प्रतिशतभन्दा बढी जनसंख्या यसको पहुँचमा नआइसकेको विज्ञले औल्याएका छन्। 'भर्चुअल रिअलिटी, इन्टरनेट अफ थिंग्स, आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्सजस्ता क्षेत्रमा फाइभजीको प्रयोग हुन्छ,' बंगलादेशका दूरसञ्चारविज्ञ महताब उद्दिन अहमदले द डेली स्टारमा प्रकाशन हुने 'डिजिटल डेय' स्तम्भमा लेखेका छन्, 'हाम्रो देशको डेटा युजेज हेर्दा दुईतिहाइले युट्युव र सामाजिक सञ्जालका लागि इन्टरनेट प्रयोग गरिरहेको देखिन्छ। युट्युव, फेसबुक र टिकटकका लागि फाइभजीमा लगानी गर्नु के हाम्रा लागि अर्थतन्त्रपू्ण छ ?'

विदेशी मुद्रा सञ्चितिको समस्याका कारण बंगलादेशको राष्ट्रिय आर्थिक परिषद्ले फाइभजी विस्तार योजना अहिलेलाई रोकिएको छ। फाइभजी उति प्रयोग नभइरहेको सन्दर्भमा सरकारको यो निर्णय सकारात्मक भएको दूरसञ्चारविज्ञ अहमदको भनाइ छ। हाम्रो भविष्यका लागि फाइभजी नभई हुँदैन,' उनले थप लेखेका छन्, 'तर, सरकारवालाले अहिले फोरजीमाफर्त नै डिजिटल समावेशता सुनिश्चित गर्ने कार्यमा आफूलाई लगाउनुपर्छ। फाइभजीका लागि गतिरो पूर्वोधार र प्रयोगकर्ताको संख्या बढाउने काममा तयारी गर्नुपर्छ।' हामीकहाँ पनि फाइभजी किन चाहियो भने प्रश्न कतिपयले उठाउने गरेका छन्। अहिलेलाई सामान्य परीक्षण गर्दै उपभोक्तालाई फाइभजी प्रविधिमा अभ्यस्त बनाउन खोजिएको टेलिकमको निर्देशनालयका प्रबन्धक रिमाले बताए।

गर्जाड-खिम्ती प्रसारण लाइन सञ्चालनमा

रामेछाप (कास)- रामेछापको गर्जाडदेखि देवीटारसम्मको १३२ केमी प्रसारण लाइन सञ्चालनमा आएको छ। गोकुलगंगा गाउँपालिका-१ गर्जाडदेखि मन्थली नगरपालिका-१३ फुलासीको न्यु खिम्ती सबस्टेसनसम्मको उक्त प्रसारण लाइन पूरा भएपछि खिम्ती खोलामा बनेको उपतलो खिम्ती र माथिल्लो खिम्ती जलविद्युत् आयोजनाबाट उत्पादित १९ मेगावाट विद्युत् राष्ट्रिय प्रसारणमा जोडिएको छ।

नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले बनाएको ३१ किमी लामो प्रसारण लाइन ०७३ सालदेखि निर्माण थालिएको थियो। कोभिड महामारीले निर्माण सामग्री आयात गर्न भएको हुनाले र स्थानीय अवरोधका कारण निर्धारित समयमा आयोजना पूरा हुन सकेको थिएन। स्थानीय अवरोध सुल्झाएर आयोजना निर्माण गत महिनामा मात्रै सकिएको थियो। गर्जाड-खिम्ती १३२ केमी प्रसारण

लाइन समयमै पूरा नहुँदा माथिल्लो खिम्ती र अपर खिम्तीको १९ मेगावाट विजुली करिब ७ महिनासम्म खेर गएको थियो। हिमालय ऊर्जा कम्पनीले उत्पादन गरेको उक्त विजुलीलाई चार महिनाअघि जिरी सबस्टेसनबाट मकैबारी हुँदै सिंगुटासम्मको ३३ केमी प्रसारण लाइनबाट राष्ट्रिय प्रसारणमा जोडिएको थियो। अब भने सिधै १३२ केमीबाट उक्त विद्युत् प्रवाह गरिएको हिमालय ऊर्जा कम्पनीका सञ्चालक सरोज उपाध्यायले बताए। १ सय ५ वटा टावर रहेको प्रसारण लाइनले रामेछाप र दोलखाका विभिन्न भाग छुन्छ। करिब २ करोड अमेरिकी डलर लागतमा निर्मित प्रसारण लाइनबाट २ सय मेगावाट विद्युत् प्रवाह हुने प्राधिकरणले जनाएको छ। खिम्ती खोलामा निर्माणधीन पिपल्स हाइड्रोवाट उत्पादित विद्युत्समेत अब सोही प्रसारण लाइनबाट न्यु खिम्ती पुर्‍याउने लक्ष्य छ।

HELVETAS NEPAL INVITATION FOR BIDS with time extension Date of first publication: 15 October 2022. 1. Integrated Water Resources Management (IWRM) Programme, Helvetas Nepal, Bireन्द्रnagar, Surkhet invites sealed Bid from the interested and competent suppliers/vendors for the supply and delivery of "various construction materials" for the following packages: Package-I : HDPE Pipes (NS-40) Package-II : Fabricated materials (Iron works) Package-III : Various materials (Rebar, plain wire, barbed wire, chicken wire mesh, GI Pipe, GI fitting, Valves, and tools) Package-IV : Supply, delivery, and installation of solar water lift system accessories 2. Interested bidders may obtain further information about the requirements (clarity on the documents and any other issues) and the bidders can obtain the respective bidding document (via email only) either all packages or specific package upon sending request letter accompanying copy of tax clearance certificate F/Y 2077/2078 and self-declaration letter for not being blacklisted up to the date of bid request to water.np@helvetas.org. We will response such request latest by 09 November 2022 before 5PM. 3. The bids registered within the deadline of 4 November 2022 shall be continued for further process and no need to submit again. The validity of bid security for 45 days from 04 November 2022 to all bidders. 4. Sealed bids must be submitted to the office in below address: Integrated Water Resources Management (IWRM) Programme Helvetas Nepal, Itram, Bireन्द्रnagar, Surkhet 5. The last date for submission of sealed bid is 11 November 2022 on or before 1PM. 6. The bids will be opened on 11 November 2022, at 3PM in the presence of Bidder's representatives who choose to attend. 7. The purchaser reserves the right to accept or reject any bid partially or fully without assigning any reasons whatsoever. Integrated Water Resources Management (IWRM) Programme Helvetas Nepal, Bireन्द्रnagar, Surkhet Phone no: 083-521092, 083-521093

Nepal Medical College Pvt. Ltd. Gokarneshwor Municipality, Ward No. 08, Attarkhel Phone no. : 01-4911008, 01-4912009 (Ext. 400, 500) Vacancy Requirement Nepal Medical College Pvt. Ltd. is seeking candidates for the following positions. S.N. Position Qualification 1. Assoc. Prof./ Asst. Prof./Lecturer M.CH or MS in Neurosurgery 2. Assoc. Prof. MD in Pediatrics 3. Professor/Assoc. Prof./ Asst. Prof./Lecturer MD in Internal Medicine 4. Professor/Assoc. Prof./ Asst. Prof./Lecturer MD/DM in Cardiology 5. Assoc. Prof./ Asst. Prof./Lecturer MD/DM in Neurology 6. Asst. Prof./Lecturer MD/DM Nephrology 7. Asst. Prof./Lecturer MD in OBGYN 8. Asst. Prof./Lecturer MBBS/MD in Forensic Medicine 9. Asst. Prof./Lecturer MBBS/MD in Physiology 10. Asst. Prof./Lecturer MBBS/MD in Microbiology 11. Asst. Prof./Lecturer MDGP for Emergency 12. Ass. Prof./ Asst. Prof./Lecturer MDS in Oral Medicine & Radiology 13. Assoc. Prof./ Asst. Prof./Lecturer MDS in Prosthodontics 14. Assoc. Prof./ Asst. Prof./Lecturer MDS in Pedodontics 15. Assoc. Prof./ Asst. Prof./Lecturer MDS in Periodontics 16. Associate Professor MN/M.Sc. (Priority will be given to those with academic experience) 17. Audiologist Bachelor in Audiology and Speech-Language Pathology (BASLP) 18. Ophthalmic Assistant Diploma गरी आँखा सम्बन्धी विभिन्न सर्जरी तथा विशेष गरी PHACO सम्बन्धित ज्ञान भएको। 19. Lab Technician CMLT from CTEVT. 20. Staff Nurse PCL/B.Sc. nursing from a recognized university. Interested Candidate meeting the requirement can send us their resume at advt@nmctt.edu or drop a hard copy at our reception within 2079-08-02.

JOBS ANNOUNCEMENT First date of publication: 02 November 2022 The Effective Development Financing and Coordination II (EDFC II) project is led by the Ministry of Finance (MoF) with the support of the United Nations Development Programme (UNDP) and the UK's Department for International Development (DFID). The goal of the project is to further strengthen the capacity of MoF and other relevant stakeholders through a strengthened enabling environment to effectively and efficiently plan, manage and coordinate Official Development Assistance (ODA). EDFCII focuses on establishing and strengthening coordination structures in line with the International Economic Coordination policy. Institutional capacity development of MoF's International Economic Cooperation Coordination Division (IECCD) is a core strategy of the project to improve evidence-based analysis and effective coordination with line ministries, and other development partners. The project also helps streamline MoF's standard operating procedures to translate global policies and practices on ODA management into a single national system which also takes into account the transition to a federal system of governance in Nepal. EDFC II also helps enhance the analytical capacity of MoF and other line ministries for the better alignment and prioritization of ODA with national development priorities, including through promoting transparency of aid data and use of the same through the national aid management information system managed by MoF with support of the project. The project is seeking applications from qualified, dedicated and result oriented Nepalese citizens for the following position: Position Title Level Number of Positions Duty Station Deputy Project Manager SB 5/Peg 2 1 (One) Kathmandu Weblink for application: https://www.undp.org/nepal/jobs Please visit the given weblink for detailed job description and for online application. Applications along with duly filled up UN Personal History Form-P11 (downloadable from website https://www.undp.org/nepal/jobs) must be submitted by 16 November 2022. Only short-listed candidates will be contacted. UNDP retains the right to contact referees directly. UNDP is committed to achieve work force diversity and has a policy to have gender balance among staffs at all levels. Work experience and/or academic knowledge in relation to gender and social inclusion will be an added advantage. Qualified Women, Dalits, Janjatis, Madhesis, Persons with Disabilities, gender and sexual minorities and other minorities are specially encouraged to apply. United Nations has a zero-tolerance against Sexual exploitation and Abuse (SEA) and sexual harassment (SH). Everyone is responsible for preventing sexual exploitation and abuse and sexual harassment (PSEA and SH), and all UN personnel must adhere to the standards of conduct that preserves PSEA principles (both during work hours and outside work hours). All selected candidates will, therefore, go through a safe hiring process. All applications will be treated with highest confidentiality.

अस्ट्रेलिया बाहिरिने खतरामा

अस्ट्रेलियाको भाग्य अब सबैभन्दा ठूलो प्रतिद्वन्द्वी इंग्ल्यान्डको प्रदर्शनमा निर्भर हुनेछ

एएफपी (एडलेड)

गले न म्याक्सवेलले नटआउट अर्धशतक मद्दतमा अस्ट्रेलियाले शुक्रबार ट्वान्टी-२० विश्वकपमा अफगानिस्तानमाथि ४ रनको तनावपूर्ण जित निकाल्दै सेमिफाइनल प्रवेशको सम्भावना जीवन्त राखेको छ।

आयोजक तथा डिफेन्डिङ च्याम्पियन रहेको अस्ट्रेलियाको भाग्य भने अब सबैभन्दा ठूलो प्रतिद्वन्द्वी इंग्ल्यान्डको प्रदर्शनमा निर्भर हुनेछ। सुपर-१२ को ग्रुप-१ को लिग चरणको अन्तिम खेलमा इंग्ल्यान्डले श्रीलंकाको सामना गर्नेछ।

त्यसमा इंग्ल्यान्ड पराजित रहे अस्ट्रेलियाको सेमिफाइनल बाटो खुल्नेछ। दिनको पहिलो खेलमा आयरल्यान्डलाई सजिलै हराएको न्युजिल्यान्ड भने यही नतिजाका कारण अन्तिम चारमा पुगेको हो। एडलेड ओभलमा भएको खेलमा म्याक्सवेलले ३२ बलमा ५४ रन बनाएपछि अस्ट्रेलियाले ८ विकेट गुमाउँदै १ सय ६८ रन जोडेको थियो। म्याक्सवेलले ४ चौका र २ छक्का प्रहार गरे।

अफगानिस्तानको बलिङ आक्रामणसामु अस्ट्रेलियाले आफूलाई चाहिँदो रन बनाउन सकेन। पछि, अस्ट्रेलियन बलरले अफगानिस्तानलाई ७ विकेट गुमाएर १ सय ६४ रनमै रोकेको।

रिशद खानले २३ बलमा आक्रामक ४८ रन बनाए। यसले अफगानिस्तानले लक्ष्य पछ्याउने सक्ने छोट्टा देखाएको थियो। उनले मार्केस स्टोइनिसको अन्तिम ओभरमा १६ रन बटुले। खेल अन्त्यसम्म रोमाञ्चक चलेको थियो। जितपछि अस्ट्रेलियाली टिमका कप्तान गरिरहेका म्याथ्यु वेडले

भने, 'भोलिको खेलमा अप्रत्याशित नतिजा आउने अपेक्षा रहनेछ।' नियमित कप्तान आरोन फिन्च घाइते रहेको हुनाले उनले टिमको नेतृत्व सम्हालेका हुन्।

वेडले थपे, 'यस प्रतियोगितामा हाम्रो अहिलेसम्मको प्रदर्शन उम्दा रहेको छैन। विश्वास गर्नु, यसलाई हामीलाई धेरै घाटा गर्ने छैन।' धेरै लु टिमले चोटका कारण फिन्चसँगै टिम डेविडलाई पनि गुमाएको थियो र निश्चित जित निकाल्नुपर्ने खेलमा पेस बलर मिचेल स्टार्कलाई राखेको थिएन। नवीन-उल-हकले सुरुमै अस्ट्रेलियाको माथिल्लो क्रमका ब्याटर डेविड वार्नरलाई २५ र टिममा पुनरागमन गरेका स्मिथलाई ४ रनमा आउट गरे।

उनले २१ रन खर्चेर ३ विकेटको राम्रो प्रदर्शन गरे। पछि, मिचेल मार्सले ३० बलमा ४५ रन बनाए। खेलको अन्त्यमा अफगानिस्तानका कप्तान मोहम्मद नाबी निराश रहे। उनले आफ्नो टिमलाई भाग्यले साथ नदिएको प्रतिक्रिया दिए। उनले भने, 'हामीले आफ्नो पहिलो खेलपछि १० दिनसम्म खेल्नुपर्ने। प्रतियोगिता वनिले प्रभावित रह्यो। वर्षाकै कारण हामीले प्रतियोगितामा लय समाउन सकेनौं। तर कम्तीमा हामीले त्यसपछिका खेलमा राम्रो गर्न सकौं।'

न्युजिल्यान्ड-आयरल्यान्ड

त्यसअघि कप्तान केन विलियम्सनको आक्रामक अर्धशतक मद्दतमा न्युजिल्यान्डले आयरल्यान्डलाई ३५ रनले हराएको थियो। उनले ३५ बलमा ६१ रन बनाएपछि न्युजिल्यान्डले ६ विकेट गुमाएर १ सय ८५ रन बनाएको थियो। त्यसको जवाफमा आयरल्यान्डले ९ विकेट गुमाएर १ सय ५० रन बनाउन सक्यो।

जितपछि, न्युजिल्यान्डको ७ अंक भयो। खेलबारे प्रतिक्रिया दिँदै विलियम्सनले भने, 'हामीले चाहेअनुसार राम्रो खेल सक्यौं।' न्युजिल्यान्ड हावी रहेको खेलमा नायकमध्ये एक आइरिस बलर जोसुआ लिटिल रहे। उनले यसपलकै प्रतियोगिताकै दोस्रो ह्याट्रिक रचे।

इनिङ्सको १९ ओभरमा न्युजिल्यान्ड ३ विकेट गुमाएर १ सय ७४ रनको स्थितिमा

बायाँहाते तीव्र गतिका बलर लिटिलले विलियम्सनसँगै जेम्स निस्मि र मिचेल सान्टनरको विकेट लिँदै ह्याट्रिक पूरा गरे। यसअघि प्रतियोगिताको प्रारम्भिक चरणमा युईका कार्तिक मेयपनले श्रीलंकाविरुद्ध पनि ह्याट्रिक गरेका थिए। हारसँगै प्रतियोगिता टुल्याएको आयरल्यान्डका कप्तान एन्ड्रयु बालविरेनले समग्र प्रदर्शनप्रति खुसी व्यक्त गरे। उनले भने, 'हाम्रो बलिङ भने धारिलो रह्यो, हामीले फिन्डिङ भने चाहिँदो रहेन। समग्रमा हाम्रो प्रदर्शन राम्रो रह्यो। हाम्रो आफ्नो प्रयासमा खुसी छौं। हामीले एकाध अप्रत्याशित नतिजा पनि निकाल्न सक्यौं।

पछिल्लो १२ महिनाको तुलनामा हामीले अहिले उत्कृष्ट क्रिकेट खेल्न रहेका छौं। हाम्रो खेल स्तर बढेको छ।'।

अस्ट्रेलियाका डेविड वार्नर

तेस्रो लिस्टिकोट माउन्ट ट्रेल रेसका विजेता । तस्विर : अनिश कान्तिपुर

अतिश तिवारी (सिन्धुपाल्चोक)

भोटेकोसी गाउँपालिकामा तेस्रो लिस्टिकोट दुगुनागढी माउन्ट ट्रेल रेस प्रतियोगिताको खुलातर्फ देवराज महतरा विजेता छन्। दुई वर्षदेखि भोटेकोसी गाउँपालिका र गोरख बक्स गणले ट्रेल रेस गर्दै आएका हुन्। यसपालि २४५ किलोमिटर दुरी २ घण्टा ८ मिनेटमा पार गर्दै देवराजले १ लाख १० हजार रुपैयाँ जिते। गत वर्ष उनले उक्त दुरी २ घण्टा १६ मिनेटमा पार गरेका थिए।

मोहनदेव जोशी २ घण्टा १५ मिनेटमा ढौड पुरा गर्दै दोस्रो भए। उनले ७५ हजार जिते। उति नै समय लगाएका राजेन्द्र तामाङ तेस्रो भए। उनले ५५ हजार पुरस्कार पाए। पहिलो संस्करणका विजेता सुमन कुलुङ चौथो भए। उनले ४० हजारमा चित्त बुझाए। अर्जुन कुलुङ पाँचौं र वेदबहादुर सुनुवार छैटौं भए। उनीहरूले क्रमशः ३० र २० हजार पुरस्कार पाए।

जिल्हातर्फ राजेन्द्र तामाङ, राहुल तामाङ र फुवा तामाङ क्रमशः पहिलो, दोस्रो र तेस्रो भए। उनीहरूले क्रमशः ३०, २० र १५ हजार जिते। महिलातर्फ प्रिया राई विजेता भइन्। उनले २ घण्टा ५८ मिनेटमा दुरी पार गरिन्। प्रियाले ६० हजार पुरस्कार जितिन्। अनिता राई र सुनकला राई द्वितीय र तृतीय भए। उनीहरूले ३५ र २० हजार रुपैयाँ हात

पारे। भोटेकोसी गाउँपालिकास्त्रीयमा नेत्रविक्रम खड्का, भक्तबहादुर बुढाथोकी, अजय प्रधान क्रमशः प्रथम, द्वितीय र तृतीय भए। उनीहरूले २०, १५ र १० हजार रुपैयाँ पुरस्कार हात पारे। नस्माङ तामाङ भने चौथो भए।

रेस भोटेकोसी गाउँपालिका-३ स्थित तातोपानी सुब्बा बन्दरगाह भन्सारबाट सुरु भएको थियो। १ हजार २३५ मिटर उचाइबाट सुरु भएको ट्रेल रेस नयाँपुल, पाडलाड, भालढुंगा, लिस्टिकोट हुँदै २ हजार ४२५ मिटर उचाइको गुम्बा पुगेर सिल्दुम, धारापानी, गोदाम भएर २ हजार १२२ मिटर उचाइको दुगुनागढी पुगेर रेस सकिएको थियो।

रेसमा २ सय ४१ खेलाडीले भाग लिएका थिए। विजेतालाई नेपाली सेनाका उपरथी योगराज शर्मा, जिल्ला समन्वय समितिाका प्रमुख बालकृष्ण श्रेष्ठ, बाहिनीपति सहायक रथी ज्योतिन्द्र महत, प्रमुख जिल्ला अधिकारी वेदनिधि खनाल, जिल्ला प्रहरी प्रमुख एसपी रामेश्वर यादव, राष्ट्रिय अनुसन्धानका डिएसपी कुमार खड्का, अन्तर्राष्ट्रिय ट्रेल रन तथा स्काई रनर मीरा राई, गोरख बक्स गणका गणपति जनक सिलवाल, सिन्धुपाल्चोक उद्योग वाणिज्य संघका महासचिव शम्भुबहादुर तिमल्सिनाले पुरस्कार वितरण गरे। भोटेकोसी गापाको ऐतिहासिक भूमि दुगुनागढी, प्रसिद्ध मन्दिर लिस्टिमाईलाई अन्तर्राष्ट्रिय पहिचान बनाउँदै पर्यटकीय क्षेत्र बनाउन र उक्त गाउँपालिकाका विभिन्न पर्यटकीय क्षेत्रलाई संरक्षण, प्रवर्द्धन गर्न उक्त रेस प्रतियोगिता संचालन गरिएको भोटेकोसी गाउँपालिकाले जनाएको छ।

एपीएफ र गण्डकीको नाटकीय 'टाई'

रूपेशको उत्कृष्ट खेल

कान्तिपुर संवाददाता (काठमाडौं)

नेपाल एपीएफ क्लब र गण्डकी प्रदेशबीच प्रधानमन्त्री कप पुरुष एकदिवसीय राष्ट्रिय क्रिकेट प्रतियोगितामा शुक्रबार भएको खेल नाटकीय रूपमा 'टाई' भएको छ। १ सय १६ रनको लक्ष्य पाएको गण्डकी मूलपानी क्रिकेट मैदानमा ३१ ओभरमै १ सय १५ रनमा अलआउट भयो।

मौसम ढक्कालले कमल परियारलाई ११ रनमा बोल्ड गरेपछि एपीएफले हार टारेको थियो। ३१ औं ओभरको तेस्रो बलमा वाईबाट चौका आएपछि गण्डकीले स्कोर बराबरीमा ल्याउँदै जित नजिक पुगेको थियो। तर मौसमले कमललाई बोल्ड गरेर खेललाई नाटकीय बनाए।

सानो लक्ष्य पछ्याएको पोखराबाट अभिषेक बस्नेतले २४, अर्जुन कुमालले १८, कप्तान विपिन खत्रीले १७ र कमल (११) बाहेक अन्यले दोहोरो स्कोर बनाउन सकेनन्। किशोर महतो र प्लेयर अफ द म्याच मौसमले ४-४ तथा भुवन कार्कीले २ विकेट लिए। किशोरले ९ ओभरमा १ मेडन राख्दै २७ र मौसमले ९ ओभरमा २ मेडन राख्दै ३६ रन खर्चिए।

पिच गिलो भएका कारण ४३ ओभरमा छोट्टाछाडिएको खेलमा यसअघि टस हारेर ब्याटिङमा आएको एपीएफ ३५.१ ओभरभित्र १ सय १५ रनमै अलआउट भयो। ५३ बल खेलेका भुवन समान १ चौका र छक्का प्रहार गरी २४ रनमा अर्बिजित रहे। पुष्प विकले २३ तथा लोकेश बम र सन्दीप जोराले समान २२ रन बनाए। अमरसिंह राउटेलाई १३ र कप्तान शरद भेषावकर ३ रनमा आउट भए। गण्डकीबाट अमृत गुरुङ र अर्जुनले ३-३ विकेट लिए। अमृतले ४.१ ओभरमा २ मेडन राख्दै ८ र अर्जुनले ६ ओभरमा १ मेडन राख्दै १६ रन खर्चे। सुवास भण्डारीले २ तथा विपिन र चन्द्र पौडेलले १-१ विकेट लिए।

एपीएफ र गण्डकीले यसअघिका दुवै खेल जितेका थिए। समीकरणको हिसाबले गण्डकीले समूह 'ए' मा त्रिभुवन आर्मीविरुद्ध खेल्ने आफ्नो अन्तिम खेल निर्णायक बन्ने निश्चित भएको छ। दुवै समूहमा ५-५ टोली छन्। प्रत्येक समूहको शीर्ष दुई टोली सेमिफाइनल पुग्नेछन्। पहिलो खेलमा एपीएफसँग पराजित आमीले दोस्रो खेलमा जित हात पारेको छ।

आमीका कुशल गल्ल

आमीले सुदूरपश्चिमलाई १ सय ६९ रनले पराजित गर्‍यो। अर्जुन साउद र रोहित पौडेलको अर्धशतकमा आमीले त्रिभुवन क्रिकेट मैदानमा निर्धारित ५० ओभरमा ८ विकेट गुमाउँदै २ सय ८२ रन बनायो। अर्जुनले आफ्नो पूर्व टोलीविरुद्ध ७३ रन बनाए। उनले ७३ बल खेल्दै ६ चौका र २ छक्का प्रहार गरे। हरी चौहान ९ र भीम साँकी ३४ रनमा आउट भए। रोहितले ५३ बल खेल्दै ४ चौकासहित ५२ रन बनाए।

कप्तान विनोद भण्डारी २८ रनमा आउट भए। कुशल मल्लले २६ बलमा ५ छक्का प्रहार गर्दै ४३ रन बनाए। सोनु तामाङ १६ र सुसन भारी ५ रनमा

आउट भए। विक्रम सोब ११ बलमा १ छक्का प्रहार गर्दै १५ रनमा अर्बिजित रहे। सुदूरपश्चिमका हेमन्त धामी, नारायण जोशी, राजेन्द्र बोहराले २-२ तथा शेर मल्ल र मितल बोहराले १-१ विकेट लिए। लगातार तेस्रो हारपछि सुदूरपश्चिम एक खेल खेल्नु अगाडि नै प्रतियोगिताबाट बाहिरिएको छ।

आजका खेल
कणालीविरुद्ध एपीएफ, कीर्तिपुर लुम्बिनीविरुद्ध मधेश, मूलपानी

कान्तिपुर संवाददाता (काठमाडौं)

नवौं राष्ट्रिय खेलकुदमा दुई स्वर्ण पदक जितेका एफएम (फिडे मास्टर) रूपेश जैसवालले नयाँ दिल्लीमा भएको 'एनिसन कन्टिनेन्टल ब्लिज चेंस च्याम्पियनसिप २०२२' मा उत्कृष्ट प्रदर्शन गरेका छन्।

उनले दुई जीएम (ग्रान्ड मास्टर) र दुई आईएम (इन्टरनेसनल मास्टर) लाई पराजित गर्दै ११ औं स्थान हासिल गरे। उनले ब्लिज चेंसको अफिसियल प्रतियोगितामा नेपाली खेलाडीको सबैभन्दा राम्रो नतिजा दिलाएका हुन्।

'करिअरकै सबैभन्दा राम्रो खेल प्रदर्शन गरे,' शुक्रबार स्वदेश फर्किएका २४ वर्षे रूपेशले भने, 'प्रतियोगितामा अहिलेसम्मकै उत्कृष्ट खेल प्रदर्शन गरे। एदमै खुसी छु। गर्व महसुस गरेको छु।' दुई साताअघि गोरखामा भएको राष्ट्रिय खेलकुदमा ब्लिज र च्यापिडमा त्रिभुवन आर्मी क्लबलाई स्वर्ण दिलाएका उनले दिल्लीको प्रदर्शनबारे थपे, 'क्वासिकलमा आईएम र जीएमलाई हराउन सकिनँ। ब्लिजमा एडोलाई चाहिँ बल्लु, डाख्ठु (पराजित गर्छु) भन्ने सोचेको थिएँ। लिजेन्ड रमेशबाबु प्रागन्धलाई पराजित गरेर एदकम राम्रो गरेको थिएँ। अर्को चरणमा आईएमलाई पनि हराएँ। त्यसपछि जीएमलाई हारे। प्रतियोगितामा आफ्नो नतिजा हेर्दा ११ औं भएछु। म त चकित नै भएँ। विश्वकै उत्कृष्ट जीएम र आईएमहरूको प्रतियोगिता ११ औं स्थानमा टुल्याउने सोचेकै थिएन।'

स्विस प्रणालीमा ९ चरणमा सञ्चालित च्याम्पियनसिपको पहिलो चरणमा २०७५ रेटड रूपेशले जीएम आदित्य सामन्त (२३६७ रेटड/भारत) सँग बराबरी खेल्दै अंक बाँडे। उनले दोस्रो चरणमा भारतकै जीएम चिचावरम अरविन्ड (२५७७ रेटड) र उज्बेकिस्तानका जीएम सर्मासिंह भोसिदोभ (२६१९) विरुद्ध भने हार बेहोरे। त्यसपछि भारतका २२४० रेटड एफएम शरण राजोलाई पराजित गर्दै १ अंक जोडेका रूपेशले पाँचौं चरणमा २३७१ रेटड मगोलियन जीएम सुमिया विलानसँगको प्रतिस्पर्धा बराबरीमा टुल्याए।

रूपेशले अन्तिम चार चरणमा भारतीय खेलाडीलाई सिक्कर बनाउँदै लगातार जित निकाले। त्यसक्रममा उनले आईएम अमित मोक्ष (२३२० रेटड), जीएम आरआर लक्ष्मण (२३७५), आईएम प्रणव आनन्द (२४०२) र जीएम दीपसेन गुप्ता (२३९७) लाई पराजित गर्दै ६ अंक बनाएर ११ औं स्थानमा च्याम्पियनसिप टुल्याए। जीएम र आईएमहरूको प्रतियोगितामा १६ एफएममध्येका एक रूपेशको 'फर्कमेन्स रेटिङ' २५३५ रह्यो। सहभागी ८३ खेलाडीमध्ये ८१ औं वरीयतामा रहेर प्रतियोगितामा प्रवेश पाएका उनले करिअरकै उत्कृष्ट प्रदर्शनसँगै ११ औं स्थानमा च्याम्पियनसिप टुल्याए।

कजाकिस्तानका जीएम रिनात जुमाबायेव (२४५१ रेटड) ले ८ अंक जोड्दै उपाधि जिते। कजाककै आईएम अरिस्तानबेग उराजायेव (२४४१) रेटड,

एसियन कन्टिनेन्टल ब्लिज चेंस च्याम्पियनसिपमा प्रतिस्पर्धा गर्दै नेपालका रूपेश जैसवाल ।

रूपेशलाई पराजित गरेका जीएम अरविन्ड र भारतकै जीएम संकल्प गुप्ता (२४०२) ले ७-७ अंक जोडे। आईएम एनआर भिनिश (२३८६), जीएम आर प्रागानन्द (२४१९), जीएम हर्ष बर्वाकोटी (२५२३) र आईएम भी प्रणव (२४३०) समान ६.५ अंक बनाए। रूपेश समान ६ अंक जोडे पनि 'टाई-ब्रेक' को आधारमा तुर्कमेनिस्तानका एफएम अजट नुर्माभोयेव (२२८२) र आईएम एम प्रणेश (२३४२ रेटड) शीर्ष दसमा अट्टाए।

'राष्ट्रिय खेलकुदमा क्वासिकलको उपाधि जित्ने खुबै इच्छा थियो। त्यसको नतिजा अहिलेसम्म आएको छैन। तर, मैले राम्रो खेल्दै दुई स्वर्ण (ब्लिज र च्यापिड) जितेको थिएँ, उनले भने, 'राष्ट्रिय खेलकुदमा सहभागी हुनुअघि निश्चल पाण्डेको सहयोगमा भारतको छत्रीसगढ र राजस्थानमा प्रतियोगिता खेलेको थिएँ। ती दुई प्रतियोगिताकै अनुभवको आधारमा गोरखा र दिल्लीमा राम्रो नतिजा हात पार्न सकेँ। ब्लिजमा दुई प्रतिस्पर्धी खेलाडीलाई ३-३ मिनेट दिइन्छ, जसमा प्रत्येक चालसँगै घडी थिचेपछि दुई सेकेन्ड बढ्छ।

हरेक दुई वर्षमा आयोजना गरिने एसियन कन्टिनेन्टल चेंस च्याम्पियनसिपमा रूपेशले क्वासिकलतर्फ ९२ खेलाडीमध्ये ९० औं वरीयतामा रहेर प्रतियोगिता सुरु गरेका थिए। उनले ३ अंक जोडेर ७६ औं स्थानमा रहँदै प्रतियोगिता टुल्याए। उनले २३२९ फर्कमेन्स रेटिङ निकाले क्रममा आईएम अजय काथिकनन (२४४१ रेटड), आईएम अमित मोक्ष (२४३०), आईएम तोलोगन तोगिन (२३८२) र जीएम आरआर लक्ष्मण (२३७८) सँग

बराबरी गरेका थिए भने एकमात्र जित भियतनामका २०१७ रेटड भु बुड डाइविरुद्ध सातौं चरणमा हात पारे। क्वासिकलमा २१३५ वरीयताका उनले तीन आईएम र एक एफएमविरुद्ध भने हार बेहोरे।

'चेसकै छात्रवृत्तिमा रुसमा स्नातक तहको अध्ययन गरेका रूपेशले भने, 'क्वासिकलमा कम्तीमा एउटा जीएम र आईएमलाई हराउने लक्ष्य राखेको थिएँ, पूरा गर्न सकिनँ। मलाई दोस्रो दिन २०३ इङ्री जत्रो आएपछि गाहो भएको थियो। तैपनि मैले प्रतिस्पर्धा कायमै राखेको थिएँ। राम्रो गरिरहेको थिएँ। उक्त लय पाँचौं चरणपछि निरन्तरता दिन सकिनँ। माथिल्लो वरीयताका तीन आईएम र एक जीएमसँग बराबरी खेल्दै अंक जोड्न सकेकोमा खुसी नै छु।' क्वासिकलको प्रतिस्पर्धामा खेलाडीले ९०-९० मिनेट पाउँछन् र प्रत्येक चालमा ३० सेकेन्ड थप्ने गरिन्छ।

सन् २०१५ मा नगरकोटमा भएको एसियन जोनल ३.२ चेंस च्याम्पियनसिपमा उत्कृष्ट प्रदर्शन गर्दै एफएम भएका रूपेश एसियन कन्टिनेन्टल चेंस च्याम्पियनसिप २०२२ मा सहभागी हुने एकाँको नेपाली खेलाडी हुन्। खेलाडी दर्ता र एंक्रिडिटेशनको २ सय डलर नेपाल चेंस संघले तिरेको उल्लेख गर्दै उनले भने, 'काठमाडौं-दिल्ली-काठमाडौंको हवाई खर्च आफैले बेहोरेर च्याम्पियनसिपमा सहभागी भएको हुँ।'

भारतीय चर्चित जीएम रमेशबाबु प्रागानन्द नै क्वासिकलको उपाधि जित्दै लन्डनमा हुने विश्व चेंस च्याम्पियनसिपलाई छोट्टा भएका छन्।

हितमानले जिते घोडा दौड सहलेस विजयी

म्यादी (कास)- पर्यटकीय क्षेत्र घोरेपानीमा आयोजित तेस्रो घोडा दौड प्रतियोगितामा कास्की चुइलेका हितमान गुरुङ विजेता भएका छन्। म्यादीको अन्नपूर्ण गाउँपालिका-६ घोरेपानीस्थित घोडा व्यवसायी संघको आयोजनामा सम्पन्न प्रतियोगितामा घोरेपानीका याम पुन दोस्रो र कास्की छोम्पोडका सुमित गुरुङ तेस्रो भए।

अन्नपूर्ण-५ घोटेखुर्क-घोरेपानी ७.५ किलोमिटर दुरी २५ मिनेट ३८ सेकेन्डमा पार गरी हितमानले ५१ हजार रुपैयाँसहित टुफी जिते। यामले २५ मिनेट ५३ सेकेन्ड र सुमितले

विराटनगर (कास)- सिरहाको सहलेस युध फुटबल क्लब लक्ष्मीमामा जारी पाँचौं बेलबारी गोल्डकप फुटबल प्रतियोगिताको सेमिफाइनल पुगेको छ। सिर हाले शुक्रबार क्यामरुन एफिअनियर फुटबल क्लबलाई २-१ ले हरायो।

सहलेसको जितमा फोफोना नायक बने। उनले सातौं र ६७ औं मिनेटमा गोल गरे। पहिलो हाफको इन्ज्युरी समयमा क्यामरुनका सोडगोले गोल गर्दै टिमलाई खेलमा फर्काउने प्रयास गरेका थिए। फोफोना म्यान अफ द म्याच हुँदै ५ हजार रुपैयाँ जित्न सफल भए। शनिबार एपीएफ र सहारा क्लब पोखराबीच खेल हुनेछ।

रानी-महारानीका नीलडाम

दरबारका अग्लो पर्खालले त्यहाँका महिलाको अवस्था नियाल्न दुनियाँलाई छेक्छ । केटी, कमारी, सुसारेलाई दैहिक ऐयाशीका लागि पुस्खले उपभोग गरेका र तिनलाई अन्य पुस्खप्रति आकर्षित हुनबाट रोक्न बल प्रयोग गरिएका कहानी प्रशस्त भेटिन्छन् ।

दरबारका कथा
सुजित जैनाली

वि श्यामलको एउटा कविता छ- किचकन्या । दरबारिया पुरुषहरूले यौनतृप्तिका लागि उपभोग गरेपश्चात् मारेका कैयौं युवती दरवारभित्रै गाडिए । अकालमै मारिएका प्रेमापत्ती युवतीहरू किचकन्या भए । तिनीहरूको प्रेमपाशामा परेर सहारका युवकहरू खिरिलो बन्दै गएका छन् । दरवारभित्रका जमिन खोसिएर ती युवतीका नलीहाड पता लगाई भस्म गरी तिनीहरूलाई प्रेतयानबाट मुक्त गरिनुपर्ने राय कवितामा व्यक्त गरिएको छ ।

कविताले दरबारको आततायी चरित्रप्रति रोप व्यक्त गर्दै त्यहाँको जग भत्काउने राजनीतिलाई न्यायोचित ठहर्याउन दरवारका अग्लो पर्खालभित्र हुने नारी प्रताडनाको सहारा लिएको छ । दरवारभित्र केटी, कमारी, सुसारे आदिलाई दैहिक ऐयाशीका लागि दरबारिया पुरुषहरूले उपभोग गरेका र उनीहरूलाई अन्य पुस्खप्रति आकर्षित हुनबाट रोक्न बल प्रयोग गरिएका कहानी प्रशस्त भेटिन्छन् । उदाहरणका लागि बालकृष्ण सम (शमशेर) को नाटक 'प्रेमपिण्ड' को कथालाई लिन सकिन्छ, जुन आफ्नै घरको घटनामा आधारित रहेको सम स्वयंले विचकारेका छन् ।

दरवार भन्नासाथ मानिसका मनमा रसरंगमा चर्लुम्म डुबेका दरवारिया पुरुष र उनीहरूका लागि हरदम यौन पिस्किन तयार हुनुपर्ने सुसारेहरूको विषय निर्मित हुने गर्छ । दरवारिया पुरुषहरू यौनसुखका लागि मूलतः सुसारेमाथि निर्भर हुन्थे । त्यसैले उनीहरूका पत्नी प्रणयसुखबाट वञ्चित रहन्थे । ती स्त्रीलाई अन्य सुखको चाहिँ कमी हुँदैन थियो, शक्तिशाली पुरुषको पत्नी हुनुको हँसपतले उनीहरू रवाफिलो जीवन बाँच्ने भन्ने सामान्यतः ठान्छन् । त्यस्ता महिलाको अवस्थामाथि प्रकाश पार्ने सामग्रीहरूको अभावका कारण वास्तविक कुराचाहिँ के हो भनी थाहा पाउन अप्ठेरो हुने गरेको छ ।

दरवार वा सम्भन्त घरानामा विशेषतः पत्नी वा बुहारीको अवस्थातर्फ चिहाउने सैद्धान्तिक आधार नभएका हुन्थे । तिनको आलोकमा नेपाली समाजको विश्लेषण गर्ने जमकहाँचाहिँ खासै भएको छैन । वास्त्यायनकृत 'कामसूत्र' मा कुलीन पुरुषका पत्नीहरूको चित्रण गर्दै भनिएको छ, 'धनी व्यक्तिको सद्दा दरिद्र र निर्गुण नै भए पनि आफ्नो पेट पाल्न सक्ने र आत्मनियन्त्रणमा रहन सक्ने व्यक्तिलाई स्त्रीले पति रोनुपर्छ किनकि कुलीन स्त्रीहरूलाई वाहिरी सुख प्राप्त भए पनि भित्री सुख प्राप्त हुँदैन (३:४:११-५२) ।' भित्री सुखबाट वञ्चित रहनुपर्नेकैले उनीहरू निरङ्कुश स्वभावका हुन्छन् भन्ने वास्त्यायनको मत छ । सम्भन्त परिवारमा पत्नी र बुहारीमाथि लादिएका प्रताडनालाई भन्दा अझ ब्यवस्थित ढङ्गले बुझ्न सक्नेगरी सैद्धान्तिक आधार दिने व्यक्ति मार्क्सवादी चिन्तक फ्रेडरिक एङ्गल्स हुन् । आफ्नो किताब 'द ओरिजिन अफ द फेमिली, प्राइभेट प्रोपर्टी एन्ड द स्टेट' मा उनले आर्थिक हिसाबले सम्पन्न परिवारमा विवाहसम्बन्धी निर्गोप्यताको महिलालाई वञ्चित गरिने निकर्ष निकालेका छन् । जुन परिवारमा बरेस अर्थात् पुत्रलाई हस्तांतरण गर्नुपर्ने सम्पति बढी हुन्छ, त्यहाँ परपुरुषमाथि बन्नाबाट निरुत्साहित गर्नेगरी पत्नीमाथि हिंसा बढी लाडिने गर्छ भनेर एङ्गल्सले निजी सम्पत्तिको आलोकमा महिला हिसाबले विवेचना गरेका छन् । वास्त्यायन र एङ्गल्सका विचारलाई पुष्टि गर्ने केही विवरण नेपालको दरवारिया इतिहासमा पनि भेटिन्छन् । त्यस्ता विवरणमध्ये केहीले आफ्ना पतिबाट रानी-महारानीहरूले खेनुपर्नेको यातनाबारे प्रकाश पार्छन् ।

सता र सम्पत्तिको रवाङ
सता र सम्पत्तिको आडमा दरवारिया पुरुषहरूलाई बहुस्त्रीगमनको सुलभता हासिल हुन्छ । पत्नीहरू आफ्नो सेवा गर्न भित्र्याइएका प्राणी हुन्, उनीहरूबाट सेवा दोहन गर्नुपर्छ र काबुमा राख्न घर्पाबल जनवरलाई भई उनीहरूलाई पनि कुटपिट गर्नुपर्छ भन्ने भाव उनीहरूमा प्रबल हुन्छो । सत्ताको ढङ्गा देखाएर संग्रह गरिएका सम्पति भांगविलासमा खर्चिने सुविधा भएकोले स्त्रीहरूबाट हरदम धेरैएर बस्ने अनि महिनैपिच्छेजसो नयाँ सन्तानको पिता वन्न सक्ने अनुकूलता पनि दरवारिया पुरुषलाई मात्र थियो । उनीहरूको दैनिकीको एउटा हिस्सा बहुस्त्रीगमनको तारतम्य मिलाउने उपक्रममै विन्थो । राणा कुलका बहुस्त्रीगमनकारी पुरुषमध्येका एक जुद्धशमशेरले यौनशक्ति बढाउन दिनहुँ दुई सय भँगराका टाउकाको सुप खाने गर्थे भनी त्यतिवेला चर्चा चल्ने गर्थो । दरवारिया पुरुषका यस्ता प्रवृत्तितर्फ संकेत गर्ने प्रमाण थुप्रै भेटिन्छन् ।

त्यस्ता पुरुषबारे चर्चा गर्ने क्रममा जेरेड डायमण्डले आफ्नो किताब 'हवाई इज सेक्स फन' मा १९ औं शताब्दीतिर भारतको हैदराबादका निजामको दरवारमा एक साता बिताएका एक जना यात्रुले निजामका श्रीमतीहरूले आठ दिनभित्र चार सन्तानलाई जन्म दिएको र त्यसको अर्को साता थप नौ सन्तान जन्मने निश्चितप्रायः भएको कुरा लेखेकोवारे उल्लेख गरेका छन् । मोरक्कोका एक जना सम्राट् करिव नौ सय सन्तानका पिता बनेको विवरण पनि उनकै किताबमा छ । बहुस्त्रीगमनको सहज उपलब्धता भएको परिवेशमा दरवारिया

पुरुषहरू पत्नीप्रति विनम्र हुन आवश्यक ठान्दैनथे । ससाना नहुँदा उनीहरूलाई निर्घात कटने गर्थे ।

उपलब्ध प्रमाणका आधारमा नेपाली इतिहासका चर्चित पात्रहरूमध्ये सबैभन्दा परस्त्रीगामी पुरुष जंगबहादुर राणा हुन् । उनका जम्मा ४२ पत्नी थिए । देशविदेशका अन्य स्त्रीसंग रासलीला रचाउने चाँजोपाँजो पनि उनी मिलाइरहने गर्थे । दिनेशराज पन्तले छापेको जंगबहादुरको एउटा पत्रमा उनले मनुसिंह नाम गरेका सुवेदारलाई 'खुबसुरत अंग्रेजी विविर्माफिका कोटी २/३ महिनाभित्रमा तैले ल्याउन सकिस् भन्ना तेरा दर्जा पनि बढाईदिउँला, मुनासिवमाफीका केटीलाई ल्याउनुमा लाग्नुको खर्च पनि मिनाहा दीउँला' भनेका छन् । युरोपका यौनकर्मीसँगको उनको सम्बन्ध त चर्चित छैँदै छ । यति धेरै महिलाबाट यौनसुख दोहन गर्न पाउनुका आफ्ना पत्नीहरूसँग प्रेमपूर्ण व्यवहार गर्न जंगबहादुर आवश्यक ठान्दैनथे । पत्नीहरूलाई उनी कुटपिट गर्ने गर्थे ।

कोतपर्वपछि जंगबहादुरले सत्ताको खुड्किलो उक्किलिँदा गएर अन्ततः शासनसत्तामा एकाधिकार जमाए । प्राइम मिनिस्टर हुँदै आफूलाई श्री ३ महाराज घोषित गराएर देशका वास्तविक राजालाई निष्क्रिय र शक्तिहीन तुल्याए । शासनसत्ताको मियो त्यसपछि श्री ३ को दरबारमा सयो । श्री ३ महाराज र उनीहरूका सन्तानले श्रीपते लगाउने, आफ्ना पत्नीहरूलाई बडामहारानी, जेठीमहारानी, रानी, महारानी, आदिमा वर्गीकरण गर्नेजस्ता कृप्यमार्फत राणाहरूले पनि शाही ठाँट प्रदर्शन गर्न थाले ।

केशव चौलागाईंको सम्पादनमा छापिएको किताब 'चन्द्रशमशेरका टिपोटहरू' मा श्री ३ महाराजका पत्नीहरूको अवस्थाबारे प्रकाश पार्ने केही सामग्री छन् । ती सामग्रीमा जंगबहादुरले आफ्ना रानीहरूलाई कुटेको तीनवटा विवरण भेटिन्छन् ।

जंगबहादुरको दरबारमा कार्यरत खड्गसिंह गुरुडले तयार पारेको एउटा टिपोटमा रिस उठेका बेला जंगबहादुरले पत्नीहरूलाई कुट्ने विवरण छ । टिपोटले भन्छ, 'हाकिम अमलहरूले काम विरायो भने बेसगरी कुट्न लगाई बक्सि पछि दया गरिवाक्सिने । रिसाई बस्नेको बखत भित्र महारानीहरूलाई पनि चुट्टिवाक्सिने ।'

जंगबहादुरको मृत्युपछि उनीसंग सती पठाइएका तीन रानीमध्ये एउटी थिइन्, पुतली महारानी । राजा राजेन्द्रविक्रम शाहको दरबारमा सुसारेको रूपमा काम गर्ने पुतली नानीले दरवारभित्रका गोप्य सूचना दिएर जंगबहादुरको उदयमा टेवा पुऱ्याएकी थिइन् । सतामा आएपछि जंगबहादुरले पुतलीलाई आफ्नो दरबारमा ल्याएर रानी हुँदै महारानी बनाए । उनका तर्फबाट बबरजंग नाम गरेकी छोरा पनि आए । जंगबहादुरकी प्रियपत्नीको सूत्रीमा पुतली महारानीलाई अक्सर राखे गरिन्छ । मृत्युपछि स्वर्गमा पतिले 'गाथ अइयाउन' पुतलीलाई छोलाउन भनेर जंगबहादुरको टोपी र खराउसँगै पुतलीलाई जलाइएको थियो ।

तिनै पुतलीलाई हात छोड्न जंगबहादुर अप्ठेरो मान्दैनथे । जंगबहादुरले पुतलीलाई 'बोक्सी' को वात लगाएर कुटपिट गरेको विवरण खड्गसिंहकै टिपोटमा परेको छ । टिपोटका अनुसार, एकपटक जंगबहादुर निजगढ पुगेका थिए । कुनै कुरामा पुतलीसंग रिस उठेपछि कुट्दै उनलाई पालबाहिर निकालिदिए । पुतलीकी सौता बडामहारानी हिरण्यभद्रदेवीले अनुरोध गरेपछि मात्रै उनलाई पालभित्र छिर्न दिइएको थियो । टिपोटमा त्यस घटनाबारे भनिएको छ, 'सालको सम्भना भएन । निजगढ बासहुँदा जनरल बबरजंगको मुमा (पुतली महारानी) उपर रिसानी भै पिटीबक्सी छिर्की बाहिर निकाली बक्सेको थियो । पछि मैया महारानी (हिरण्यभद्रदेवी) बाट

जंगबहादुर राणाका ४२ पत्नी थिए । देशविदेशका अन्य स्त्रीसँग रासलीलाको चाँजोपाँजो मिलाइरहन्थे तर पत्नीहरूसँग अने प्रेमपूर्ण व्यवहार गर्न आवश्यक ठान्दैनथे । बरु शारीरिक प्रताडना दिइरहन्थे ।

विन्ति चढाई बक्संदा ल्याउ त्यो बोक्सीलाई भनी भित्र पालमा ल्याईबक्सी मोहरू २६०० बक्स्यो ।' चौलागाईंके किताबमा जंगबहादुरका पुरोहित शिवराजले तयार गरेको अर्को एउटा टिपोटमा जंगबहादुरले एउटी बिरामी पत्नी (कुटुवाल महारानी ?) लाई निर्घात कुटेको र दुई महिनापछि महारानीको मृत्यु भएको विवरण छ । त्यतिबेला महारानीलाई सन्धो थिएन । उनको हावा विग्रिएको (भूतप्रेत लागेर मानसिक सन्तुलन खलबलिगएको) थियो भनी लेखिएको छ । मानसिक अवस्था बिग्रिएका बेला एक दिन उनले जंगबहादुरलाई जयाभावी भनिराखे । रिसको भोकमा जंगबहादुरले छेवेमा रहेको नाला (आगो भिक्ने दाबिलो) उठाएर त्यसैले निर्घात कुटेछन् । जंगबहादुरका अन्य पत्नीले अनुनयविनय गरेपछि मात्रै कुट्न छोडेछन् । त्यस घटनाबारे चर्चा गर्दै टिपोटमा '...नाले नालाले कुटि बक्सिएछ महारानी पनि २ महिना पछि स्वर्ग भै बक्स्यो' भनिएको छ । खोजीपस्ने हो भने दरवारिया पुरुषका पत्नीहरूसमाथि हुने हिंसाका विवरण अरू पनि पाइएलान् ।

केशरका कुटुँ

पत्नीहरूलाई प्रताडित गर्ने दरवारिया पुरुषहरूको चर्चा गर्दा छुट्टाउने नमिले व्यक्ति हुन्, केशरशमशेर । खासगरी एक जना पत्नीलाई उनी चरम यातना दिने गर्थे । ती पत्नीप्रतिको उनको रबैयाबारे चर्चा गर्नु लैंगिक अध्ययनका क्षेत्रमा अतिरिक्त महत्त्वको छ किनकि उनीबाट बढ्ता यातना खेप्ने लक्ष्मीराज्यलक्ष्मी नाम गरेकी पत्नी सामान्य परिवारकी छोरी-चेवी नभई राजा पृथ्वीवीरविक्रमकी छोरी र तत्कालीन राजा विभूवनकी दिदी थिइन् ।

लक्ष्मीराज्यलक्ष्मीप्रति केशरको रबैयालाई सामाजिक र मनोवैज्ञानिक दुवै कोणबाट विवेचना गर्न सकिन्छ । पत्नीका रूपमा भित्र्याइसकेपछि अरु त के, राजाकी छोरीलाई पनि मरणसन्त हुने गरी कुट्न मिल्छ, भन्ने तत्कालीन समाजको बुझाइ केशरको व्यवहारमार्फत प्रकट भएको छ । केशरले लक्ष्मीराज्यलक्ष्मीलाई कुट्ने गरेको भेट पाउने मानिसहरू केशरको कामलाई जायज ठहर्याउन 'बाइशाहाकी छोरी हुं भनेर घमण्ड गरी होली, अनि घमण्ड तोड्न लात माऱ्यो होला' भनी चर्चा गर्ने गर्थे । यो कुरा केशरमहलमै बसेर त्यहाँको चालचलन नियाल्न पाएकी सहिद शुक्रराज शास्त्रीकी बहिनी

चन्द्रकान्ता मल्लले आफ्नो संस्मरणमा लेखेकी छुन् ।

फेरि त्यतिवेला राजाभन्दा राणाहरू शक्तिशाली र सम्पन्न थिए । त्यसमाथि तत्कालीन श्री ३ महाराज चन्द्रशमशेरका छोरा थिए केशर । राजपरिवार र राणा परिवारबीच हुने बिहेवारीको आफ्नै कथा छ । राणा शासन सुरु हुनुअघि नेपालको जातव्यवस्थामा ठकुरीको भन्दा खसको स्थान तल थियो । खस समुदायअन्तर्गत कुँवर कुलका जंगबहादुर शासनसत्तामा आएपछि पनि ठकुरी र क्षत्री भारदारले उनलाई आफूसरहको मान्दैनथे । ठकुरी परिवारसंग आफ्नो परिवारको बिहेवारी र भातभान्छा सुनिश्चित गर्न जंगबहादुरले ठूलै मिहिनेत गर्नुपर्नेको थियो । अथक प्रयासपछि मात्रै चौतारिया फतेजंग शाहकी बहिनी हिरण्यभद्रदेवीसंग बिहे गर्न उनी सफल भएका थिए । राजा सुरेन्द्रविक्रम शाहकी छोरीहरूलाई बुहारी बनाई भित्र्याउन र राजाका छोराहरूलाई ज्वाइँ बनाउन पनि उनले त्यस्तै मिहिनेत गर्नुपर्नेको थियो । यस्तो पारिवारिक पृष्ठभूमिका कारण पनि केशरले राजाकी छोरीलाई निर्घात कुट्दा आफ्नो कुलको श्रेष्ठता सिद्ध हुन्छ भन्ने सोचेका थिए होलान् ।

दरबारसहित आफ्नो भब्य निजी पुस्तकालय सर्वसाधारणले उपभोग गर्न पाउनेगरी सरकारलाई दान गरेर किताबप्रेमीमाफ सदभाव आर्जन गरेका केशर विवेकीचाहिँ थिएनन् भन्ने कुरा चन्द्रकान्ताको संस्मरण 'भैरो आत्म-कथा' पढ्दा महसुस हुन्छ । केशरको अभिरुचि किताबको अध्ययनमा नभई तिनको सङ्कलनमा बढी थियो । उनको संकलनमा पश्चिमी किताबहरू उल्लेख्य संख्यामा थिए । त्यतिवेला पश्चिमी मुलुकीतर महिला अधिकारको आवाज उठिसकेको थियो । भारतीय समाजमा पनि त्यसको असर परिसकेको थियो । उनको संकलनमा त्यसबारे प्रकाश पार्ने किताब पकैँ थिए होलान् । किताब पढेर विवेकी बन्न किताबको अन्तरवस्तुलाई गहिरोसंग मनन गर्ने पात्रता व्यक्तिमा हुनुपर्छ । किताबको सान्निध्यमा बस्दा विवेकी बन्ने भए धमिरा, मुसा र साइला पनि विवेकी कहलिने थिए ।

केशरले लक्ष्मीराज्यलक्ष्मीलाई निर्घात कुटेको चन्द्रकान्ताले आफैँ देखेकी थिइन् । श्री ५ जेठा शाहजादीमाथि सदासर्वदा मारपीट भइँदै रहन्थ्यो, 'चन्द्रकान्ताले लेखेकी छुन् । बिहे गान्साथ पति र पतिको परिवारबाट परित्यक्त भएर माइतीमै बसेकी चन्द्रकान्ताले करिव दुई वर्ष केशर महलमा काम गरिन् । पतिबाट बारम्बार कुटपिट खानुपर्दा दरवारिया स्त्रीहरूलाई दरवारको चौघेरो नै सबैभन्दा ठूलो यातना हुँदो रहेछ भन्ने कुरा लक्ष्मीराज्यलक्ष्मीको अनुभवबाट पनि सिद्ध हुन्छ । संस्मरणमा चन्द्रकान्ताले एक ठाउँ लेखेकी छन्, 'म उहाँ वसेको बेला एकचोटि मलाई शाहजादीले भनेकी थिइन्, 'कहीं जइयालमा भागेर जाउँ जस्तो लाग्छ । जहाँ गए पनि सारा पल्टन लगाएर तलाश गरेर मलाई ल्याइहाल्छ । कहाँ गएर मरेँ ? ...म मरिसकेपछि मेरो जीवनी कैसैले पढे भने रागतको आँसु वगाउनेछ ।' लक्ष्मीराज्यलक्ष्मीको त्यही वचनका कारण उनले खेपेका दुखको केही अंश अभिलिखित होस् भनेर आफूले त्यसबारे कलम चलाएकी चन्द्रकान्ताले बताएकी छन् ।

चन्द्रकान्ताको संस्मरण पढ्दा कति फिनामसिना विषयमा दरवारिया स्त्रीहरूले पतिबाट यातना खेनुपर्ने स्थिति त्यतिवेला रहेछ भन्ने छनक मिल्यो । एक पटक केशर बुवा चन्द्रशमशेरको साथ लागेर तराईतिर गएका रहेछन् । त्यतिबेले केशरको भतिजो मृगेन्द्रशमशेरकी पत्नीलाई वेथा लागेछ । राणा परिवारको धितविभोजम सबै आफ्नै जन्तु (सम्भवतः महिला) मृगेन्द्रको दरवार पुगेछन् । मैले पति जानुपर्छ भन्ने महसुस लक्ष्मीराज्यलक्ष्मीलाई भएछ । तर, त्यसका लागि पतिको अनुमति चाहिँन्थ्यो । केशर तराईतिर

थिए । तत्काल सम्पर्क गरेर अनुमति लिन सक्ने अवस्था थिएन । मृगेन्द्रको आफू मात्रै नपुग्दा अरूले कुरा काट्लान् भन्ने सोची पतिको डर मान्दै उनी पनि पुगिछन् । आफ्नो अनुमतिबिने पत्नी दरवारवाहिर निस्किएको चाल पाएपछि तराईबाटै पत्र पठाएर केशरले 'म फर्केपछि त्यसले सजाय पाउँछे' भनी धमक्याएछन् ।

दुई महिनापछि केशर काठमाडौँ फर्किए । फकिनासाथ उनले शाहजादीलाई नजरबन्द राख्ने सजाय सुनाएछन् । साथै दरवारका सुसारे, नानीहरूलाई अवदेखि 'उसलाई'तिरस्कार गर्नु, आउने-जाने समय सामुने पर्दै चाक देखाएर फर्केन्' भनी आदेश दिइएछन् । दुई महिनाभन्दा बढी समय त्यस्तो सजाय दिइएको र त्यस अवधिमा शाहजादीलाई 'जशहिवको दर्शनसम्म पनि मनाही थियो' भनी चन्द्रकान्ताले लेखेकी छन् ।

चन्द्रकान्ताको कितावमा अर्को एउटा विवरण पनि छ । आफ्नो वैगैँचामा दरवारका स्त्रीहरू साथी नलिईकन एकैले नजान्ने भनी केशरले उर्दी जारी गरेका रहेछन् । एक दिन उनले तामाकु भनेर वैगैँचामा ल्याउनु भनी आहवालेछन् । हुक्का र नली लिएर एक जना सुसारे वैगैँचातिर गइछन् । लक्ष्मीराज्यलक्ष्मीले पतिको उर्दीबारे सम्झाउँदा 'हामी रानी होइनौं, नानी हौं, हामीलाई यो नियम लाग्दैन, फेरि मेरो साथमा यो हुक्का छुई छु नि' भनी जिस्कैदै वैगैँचामा हुक्का राखेर ती सुसारे फर्केछन् । यो कुरा पतिले चाल पाए ती सुसारेले कुटाई खाँदछन् भन्ने सोचेर लक्ष्मीराज्यलक्ष्मी चुप लाग्छन् । दरवारभित्र हुने यस्ता फिनामसिना कुरा पनि पत्नीले आफूलाई जाहेर गर्नुपर्छ भनी केशर ठान्ने गर्थे । त्यतिबेला दरवारभित्रकै कुनै पोलाहाले उनलाई सबै कुरा बताइदिएछ । तीन दिनपछि उनले पत्नीलाई वैगैँचामा बोलाएर 'यतिता दिनसम्म पनि मलाई जाहेर नगर्न' भन्दै रक्ताम्य हुनेगरी कुटेछन् । कुटाइको दुःख देखेकी चन्द्रकान्ताले लेखेकी छन्, 'शाहजादी' अगाडि आउनेबित्तिकै केशरशमशेरले दनादन पिट्न थाले... निर्मम प्रहार गर्दै रहे । शाहजादीको पाखुरा रक्ताम्य र छिप्राछिया भइसक्यो, तै पनि पिट्न छोडेनन्... धाउ भएकैभित्र चोले टाँसेर, फुकाउने मुषिकल ।'

लक्ष्मीराज्यलक्ष्मीले आफ्नी एक जना विवाहिता छोरीमार्फत आफूले भोगेको एउटा दुःखको कहानी पनि चन्द्रकान्तालाई सुनाएकी रहेछन् । आमाकै अगाडि छोरीले आफूलाई त्यो कथा सुनाएको चन्द्रकान्ताले लेखेकी छन् । दिनहुँजसो कुटाई खानुपरेकोले होला, राणा दुःखका दिन कहिल्यै नसिग्दथे रहेछ, भन्ने उनलाई लाग्यो । आफूमाथि आइलागेको साढे सातको खड्गो पन्छान पाए हुन्थ्यो भनी उनले सोचिन् । यसमा पतिको अनुमति मिल्ने कुट्टे थिएन । पतिलाई पत्तो नदिई दशा काट्न भनेर उनले कालो तील, जौ, गहतको दाल, फलामको कचीला, सर्युको तेल आदि किन्न लगाई सिरानमा लुकाइछन् । त्यो कुरा पनि केशरको कानसम्म पुग्यो । सुन्यासाथ फर्कैँडे कोठामा पुगेर उनले पत्नीलाई जुतेपिताले हानेछन् । लौरो पनि लगाएछन् । 'मेरी खास्ती बोक्सी, डायनी हो, आफ्नो पोइलाई मान्ने बोक्सीलाई हेर हेर' भनी घरमा आउने मानिसहरूलाई बताई कैयौं दिनसम्म बेइज्जत गरेछन् ।

राणाकालका राणाहरूका दरवारमा घट्टने यी प्रतिनिधि घटना हुन् । 'राणाशाहीको जमानामा प्रत्येक राणा दरवारमा महिलाहरूको हालत त्यस्तै थियो' भनी चन्द्रकान्ताले लेखेकी छन् ।

दुरूह दृश्य

विसं २००७ सालमा भएको राणाशाहीको अन्त्य र प्रजातन्त्रको स्थापना नेपालमा महिला अधिकारको क्षेत्रमा भएको एउटा युगान्तकारी परिवर्तन हो । राणाशाही ढलेपछि महिलाहरू विभिन्न प्रयोजनमा घरबाहिर निस्कने क्रम बढ्यो । महिलाहरू चुलोचोकमा सीमित हुँदासम्म पुष्पमातहत रहरिहन्छन् । घरमै सीमित हुँदा अन्य महिलासंग उनीहरूको अन्तरक्रिया हुन पाउँदैन । उनीहरू सङ्घाटित हुन सक्दैनन् । जुनसुकै बहानामा भए पनि महिलाहरू घरबाहिर निस्कन थाले भने पुष्पहरूजस्तै सङ्घाटित भएर उनीहरूले संस्कृति, राजनीति, अर्थतन्त्र आदिको रचना गर्ने अवसर पाउँछन् । यही कुरा विचारेर लैंगिक अध्ययनका क्षेत्रमा कहिलिएकी मानवशास्त्री फिमेल रोसाल्डोले आफ्नो सहसम्पादनमा निस्किएको किताब 'बुमन, कल्चर एन्ड सोसाइटी' मा महिलाले घरको चौघेरो नाघी सार्वजनिक वृत्तामा पाइला टेक्नुलाई उनीहरूको मुक्तिको प्रमुख सर्त मानेकी छन् । विसं २००७ सालको परिवर्तनपछि नेपालका महिलाहरूले घरबाहिर पाइला राखे अवसर बढी पाउन थाले । पूजाअनुष्ठान, अध्ययन, समाजसेवा, जागिर, भ्रमण, राजनीति आदि प्रयोजनमा उनीहरू सार्वजनिक वृत्तामा प्रवेश गर्ने क्रम बढ्यो । यसले खासगरी मध्यवर्गीय परिवारका महिलाहरूको अवस्था सुधार्दिँ गयो । सन्दर्भसामग्रीको अभावका कारण राणाशाही ढलेपछि राणाहरूको तुजुक गिर्दा उनीहरूका पत्नीको जीवनमा त्यसको कस्तो असर पयो भनी यकिनका साथ भन्न सकिँदैन । प्रजातन्त्र स्थापनापछि शक्तिशाली बनेको शाह राजपरिवारमा पत्नी, बुहारीहरूको अवस्थामा कस्तो फेरबदल आयो भनी सङ्केत गर्ने विवरण पनि उपलब्ध छैनन् । अहिले पनि सम्भन्त परिवारका महिलासंग बाहिरका मानिसको अत्यन्तै सीमित अन्तरक्रिया हुन्छ । दरवारवरिपरिका अग्लो पर्खालले बाहिरका मानिसलाई त्यहाँका महिलाको अवस्था नियाल्न नदिनेगरी छेकीदिएको छ । तिनै पर्खालले दरवारमा बस्ने पत्नी र बुहारीलाई बाहिरको संसारबाट नियाल्न सहासम्पादनमा छेकिरहेको त नहोला नि !

बन्जर बस्तीका त्यथा

पुष्खौली थलो छाडेर तितरबितर भइसकेका थिए गाउँले । गाउँको सिँचाइ प्रणाली तहसनहस थियो । खेतीयोग्य जमिन बाँभो थियो । यस्तो अवस्थामा जाने कहाँ ? जीवन धान्ने कसरी ?

तिस्केको थिएँ- जलवायु परिवर्तनले आन्तरिक शरणार्थी बनेका मुस्ताङका गाउँलेबारे रिपोर्टिङ गर्न, कहिल्यै नपुगेको उपल्लो मुस्ताङतर्फ ।

हिउँ परिलेने समय । जोमसोम काटेदेखि नै कालीगण्डकी उर्लेर बागिरहेको थियो । नदीमा पानीको सतह बढेकाले पोखरादेखि रिजर्भ गरिएको गाडी छुसाइवाटै फर्काउनुपन्थो । अनि उपल्लो मुस्ताङको दामोदरकुण्डतर्फ लानुपन्थो टूकमै । जब कालीगण्डकीको तीरैतीर सेताम्स हिउँको थुप्रोलाई पाइग्राले क्लिन्डि टूक अगाडि बढ्छ, अलौकिक संसारमा पुगेको अनुभूति हुन्छ । सधैभरि यहाँ वस्नुपर्ने स्थानीयोको जीवन भने कष्टकरै छ । विहान जोमसोमवाट हिँडेका हामी दिन ढल्कनै लाग्दा दामोदरकुण्ड भएर आउने, चराइ खोला र लोमान्थाङ खोलाको त्रिवेपी थानजुड खोला नजिकै पुग्यौ । तीनवटा खोला मिसिएपछि, कालीगण्डकीले नदीको हैसियत बनाउँछ ।

डेढ दशकअघि यहाँ बस्ती थिएन । माथिको धेरै गाउँवाट विस्थापित भएर पानी खोज्दै आएकाहरूले नयाँ बस्ती बसाए । अहिले दामोदरकुण्ड भएर आउने खोलाको किनार मानव बस्ती भएको छ । ऐलानी जग्गामा घरबास बनाएर बसेका उनीहरू जलवायु परिवर्तनले विस्थापित भएका नागरिकका रूपमा चिनिन्छन् ।

नयाँ ठाउँमा बस्ती बसाएपछि, दामोदरकुण्ड भएर बग्ने खोलाको पानी खेतीपाती र पिउन प्रयोग गर्छन् । बसाइँ सरेर आएका गाउँलेले ऐलानी जग्गामा बनाएको नयाँ बस्तीभन्दा माथि युरेनियमको खानी क्षेत्र हो । युरेनियम क्षेत्र भएर बग्ने खोलावाट आएको पानी पिएर केहीको युवावस्थामै क्यान्सरले मृत्यु भएको आशंका स्थानीयको छ ।

उनीहरूका पुष्खौली बस्ती धेरै गाउँमा खानेपानीका मुहान सुके । हिउँ पर्ने क्रम कम भयो । खानेपानी र खानेकुराको हाहाकार भयो । पानी नै नभएपछि, बोली उजिने कुट्टै भएन । खानेपानी पनि नभएपछि, धेरै गाउँमा बस्दै आएका २६ घरपरिवार अस्तित्व रक्षाका लागि ऐलानी जमिन खोज्दै धेरै खोला भरे ।

बसाइँ सनेमध्येका एक अगुवा थिए, छिरिङ लाम्के गुरुङ । पानी सुकेर अनफल्न छाड्यो । पिउने पानी पनि भएन । अनि त्यतिबेला ३० वर्षका छिरिङ पोखरा हिँडे । पोखरामा हिमाली जडीबुटीको व्यापार गरेर जीवन धानियो ।

व्यापार राम्रो भएन । वच्चाहरूको पहाड खर्च जुटाउन धौ-धौ परिरहेकै थियो । घरमाडा जोगाउन उनी तिब्बती शरणार्थीको शिविरमा गएर करिब १२ वर्ष बसे । 'न नेपाली नै हो नि, तर खर्च नभएपछि, शरणार्थी शिविरमा गएर बसेँ', उनले बाध्यता सुनाए । सधैँ शिविरमै बस्न असम्भव भएपछि, थप १२ वर्ष पोखरामा डेरा बसे ।जिम्तु जटामसीजस्ता हिमाली जडीबुटी बेचेर गुजारा चलाए । वर्षौसम्म पराईं ठाउँ बस्दा पुष्खौली थलोको यादले सतायो । सहरमा गुजारा चलाउन कठिन हुँदै गएपछि, गाउँ सम्थो । र, भोलीएज्वा बोकेर आफ्नै बस्ती फिरे । तर, गाउँको अवस्था पहिलेभन्दा फरै बिप्रिसकेको थियो । उनले छोड्दा सुख लागेका पानीका मुहान अब सुकिसकेका थिए । गाउँलेहरू पनि पुष्खौली बस्ती छाडेर तितरबितर भइसकेका थिए । सिँचाइ प्रणाली तहसनहस थियो । खेतीयोग्य जमिन बाँभो भयो । पानीको अभावमा पशुपालन व्यवसाय पनि संकटमा पन्थो । यस्तो अवस्थामा जाने कहाँ ? जीवन धान्ने कसरी ? अशुभ शत्रु बनेको जलवायु परिवर्तनका कारण कुनै बेला करोडौँका मालिक छिरिङ अब सुकन्बासी भए । जब पानी सुक्यो, घरजग्गा किन्ने कोही भएन । उनी विकल्पहीन भए । पुष्खौली

गाउँलेहरूले छाडेपछि खण्डहर बनेको उपल्लो मुस्ताङको धेरै गाउँ ।

थातथलो छाड्नुपरे पनि सबै स्थानीय नजिकै कतै एकै ठाउँ बस्न पाए सदियौँ पुरानो आफ्नो कला, संस्कृतित र रहनसहज त जोगाउन सकिन्छ,कि भन्ने सोच थियो छिरिङको । एक दिन उनले गाउँले भेला पारेर सामूहिक बसाइँसराइको प्रस्ताव राखे ।

उपस्थित २६ घरका प्रतिनिधिले छिरिङको थानजुड खोला जाने प्रस्ताव सहर्षै स्विकारे । उनीहरूको परम्पराअनुसार सबैले ताली बजाए । एकले अर्कोलाई टाउकामा पगरी लगाइदिएर सामूहिक बसोबासको प्रस्ताव औपचारिक रूपमै अनुमोदन गरे । सबैले आ-आफ्ना टहरा बनाए अनि सामूहिक रूपमा स्याउ खेती सुरु गरे । छिरिङ त एक पात्र थिए । त्यहाँ विस्थापित सबैका आफ्नै दुखका कथा छन् । ऐलानी जग्गामा सुकुन्बासी भएर बसेका सबैजसोले जीविकोपार्जनका लागि पोखरा, म्याग्दी, बागलुङमा पर्ने पर्यटकीय क्षेत्रनजिकै अस्थायी रूपमा बसोबास गरी होटल, व्यापार र बसाइँसराइको उपाय नखोजेका पनि होइनन् । पराईं ठाउँमा आफ्नो कोही भएन । सधैँ अरूकै ठाउँमा बसेर जीवन निर्वाह नहुने बुझाइ र थातथलो बिर्सन नसकेपछि, सबै फर्कन बाध्य भएका हुन् ।

केही वर्षअघिसम्म चिसोका कारण खेतीपाती नहुने कालीगण्डकी किनारको नयाँ बस्तीमा अहिले स्याउ फल्न थालेको छ । कति दिनसम्म ३५०० मिटरको उचाइमा यसरी स्याउ फल्ने हो, कुनै टुङ्गो छैन । बढ्दो तापक्रमले हिमरेखा माथिल्लो क्षेत्रमा सीमित हुने क्रममा मुस्ताङको लेते लगायत तल्लो क्षेत्रमा स्याउ फल्न छाडेको छ । त्यहाँ पहिलेकै हिउँ पर्न छाडेको स्थानीयको भनाइ छ । यही गतिमा तापक्रम बृद्धि हुँदै गए अन्तिम आशंका रूपमा रहेको स्याउ पनि फल्न छाड्ला । त्यस्तो अवस्थामा के गरेर जीविका धान्ने ? विस्थापितको मुख्य पिरलो यही छ ।

कम पानी पर्ने अर्थात् रेन स्याडो क्षेत्र' का रूपमा परिचित मनाङ र मुस्ताङमा अहिले परम्परागत माटाका घरले वर्षा थपन नसकेन भएका छन् । आरीघोटे वर्षाले बाढी-पहिरोको प्रकोप बढिरहेकै छन् । वर्दलिले वातावरणअनुकूल जस्तापाताले छाइएका ढा ढलानका घर निर्माण गर्न सुरु गरेका छन् स्थानीयले ।

तस्बिर : कमलराज सिग्देल

“तिनीहरू नकारात्मक दिमाग भएका मान्छे हुन् । यहाँका समस्याबारे अनभिज्ञ छन् भने तिनीहरूलाई हाम्रो गाउँको नाम, ठेगाना पठाइदिन् ।”

लामखुट्टेको टोकाइवाट सने डेंगी लगायतका रोगको प्रकोप हिमाली क्षेत्रमा पनि देखिन थालेको छ । नयाँ रोगवाट बच्न जोमसोम, कागबेनी र थामजुङका स्थानीयले पनि फूलको प्रयोग सुरु गरेका छन् ।

मेरो रिपोर्टिङको विषय थियो- जलवायु परिवर्तनले आन्तरिक शरणार्थी बनेका मुस्ताङका गाउँले कसरी बाँचिरहेका छन् ? परिवर्तित जलवायुले हिमाली क्षेत्रमा कस्तो असर पारिरहेको छ ? स्थानीयसँग विस्तृत कुराकानी गरेँ । केही प्रसंग आँखिले देखेँ । केही दिन विताएर मुस्ताङ हुँदै पोखरा भरेँ ।

मुस्ताङको कथा सन् २०२० अप्रिल ७ तारिखका दिन 'द न्युयोर्क टाइम्स' को प्रथम पृष्ठमा 'क्लाइमेट च्यान्ज ग्राउन्ड जिरो' शीर्षकमा छापियो । कोभिड-१९ को महामारीले विश्व आक्रान्त थियो । त्यसै दिन पनि अमेरिकामा सयौँ मानिसले ज्यान गुमाएका थिए । तर, पत्रिकाले जलवायु परिवर्तनको संकटलाई पनि महामारीका रूपमा प्राथामिकतामै राख्यो ।

आइपीसीसी लगायत जलवायु परिवर्तनका विषयमा काम गर्ने संस्थाहरूले नेपालको हिमाली क्षेत्रमा देखिएको जलवायु संकटलाई वकालतको विषय बनाए । सन् २०२१ को वर्षायाममा मुस्ताङ, मनाङमा आएको भीषण बाढीले यो क्षेत्र जलवायु परिवर्तनको दृष्टिले कति जोखिममा छ, भन्ने थप तथ्य उजागार

गन्थो । विभिन्न सञ्चारमाध्यमले हिमाली बाढीका विषयमा प्राथमिकताका साथ समाचार सम्प्रेषण गरेपछि कोप-२६ का अध्यक्ष अलोक शर्माले नेपाल भ्रमण गरे ।

कोप-२६ उदघाटनमा नेपालको हिमाली क्षेत्रमा आएको बाढी, वैमौसमी वर्षाका कारण अबै बराबरको अन्नबाली क्षति र अन्य जलवायु संकटको प्रसंग निकालेर नेपाली समुदायले भोगेको जलवायु संकटको असरलाई विश्वव्यापी बनाए । कोप-२६ को अवसरमा जलवायु परिवर्तनको जोखिम फोहोरहेका देशका लागि विनियोजन गरेको ७४ अर्व डलर समन्वय गर्ने घोषणा गरे ।

जलवायु संकटका पछाडि नेपालजस्तो मुलुकको खास ठूलो योगदान छैन वरु कुल क्षेत्रफलको करिब ४५ प्रतिशत भूभागमा जंगल संरक्षण गरी थोरै भए पनि कार्बन उत्सर्जन कम गरिरहेको छ । विडम्बना नेपालले नै जलवायु परिवर्तनको मार खेपिरहेको छ । हरेक वर्ष जलवायु परिवर्तनवाट उत्पन्न विपद्ले कृषिमा आश्रित गरिब तथा विपन्न जनताको जनजीवन अस्तव्यस्त बनाइरहेको छ ।

भौगोलिक क्षेत्रफलको हिसावले नेपाल सानो भए पनि ६७ मिटरदेखि पृथ्वीको सवैभन्दा अग्लो विन्दुमा रहेको सगरमाथासम्म फैलिएको यसको पारिस्थितिकीय प्रणाली विविधतायुक्त छ । संसारका १४ मध्ये आठ अग्ला हिमाल नेपालमै छन् । विश्वको करिब २ अर्व जनसंख्याले उपभोग गर्ने पानीको मुख्य स्रोत हिन्दुकुश हिमालय क्षेत्रको हिउँ पलिएर सकिँदै छन् । हिमालमा हिउँ पर्नले क्रम सुरु भएसँगै सारमाथातलागतका हिमालमा यसअघि विभिन्न दुर्घटनामा परेर ज्यान गुमाएका हिउँले पुरिएका आरोहीका कंकाल देखा पर्ने थालेका छन् । हिउँले ढाकेका क्षेत्र विस्तारै हिमतालमा परिणत हुँदै छन् ।

पछिल्ला दिनमा हिमाल परिलेने क्रम सुरु भएसँगै हिमतालको आकार र संख्या बृद्धि भइरहेको वैज्ञानिकका अनुसन्धानले देखाएको छ । हिमतालको पानी निकास गर्न ठूलो धनराशि जुटाउनुपर्ने बाध्यता छ । हिन्दुकुश हिमालय क्षेत्रमा जोखिममा रहेका ४७ हिमतालमध्ये २१ नेपालमा छन् । सन् २०१६ मा सगरमाथा क्षेत्रको ५,००० मिटरमाथिको इन्जा

सद्गुरुलाई कोही किन प्रश्न गर्दैन ?

जग्गी वासुदेव (सद्गुरु) भन्छन्, 'पानी पिउने हरेक प्राणीले नदीहरूको प्राण जोगाउनुपर्छ ।' उनी सेभ सोयल र सेभ रिभरको कुरा गरिरहन्छन् । तर, भर्खरै उनी पुगेको लिमीको रिभर भने 'सेभ' भएको छैन ।

हिउँ परेपछि, हिमालको चर्चा चलेजस्तै हालै हुम्लाको लिमी चर्चामा थियो । जग्गी वासुदेव (सद्गुरु) नेपालवाटै कैलाश मानसरोवरको दूरदर्शनका लागि लिमी भ्रमणमा आएका थिए । भदौ ८ गते यहाँ आइपुगेका उनी ५ दिन बसे । त्यसैले चर्चामा थियो लिमी । सद्गुरूका लागि प्रयोग गर्न हवाईमार्गवाट मोटरसाइकल दुवानी गरेर सिमकोट फारिएको थियो । यो लेख जग्गी वासुदेवको लिमी यात्रा र त्यसपछिका असरमाथि केन्द्रित हुनेछ । यहाँ सद्गुरूको वास्तविक नाम जग्गी वासुदेव नै प्रयोग गरिनेछ ।

जग्गी वासुदेव हुम्ला आइपुगेको खबर सामाजिक सञ्जालदेखि राष्ट्रिय मिडियामम्मै छाएको थियो । हुम्ली युवाहरूको फेसबुक, इन्स्टाग्राममा उनैको फोटो देखिन्थ्यो । कमेन्टमा उनलाई हुम्ला आएकाका ध्वन्वाद दिनेहरू निकै थिए ।

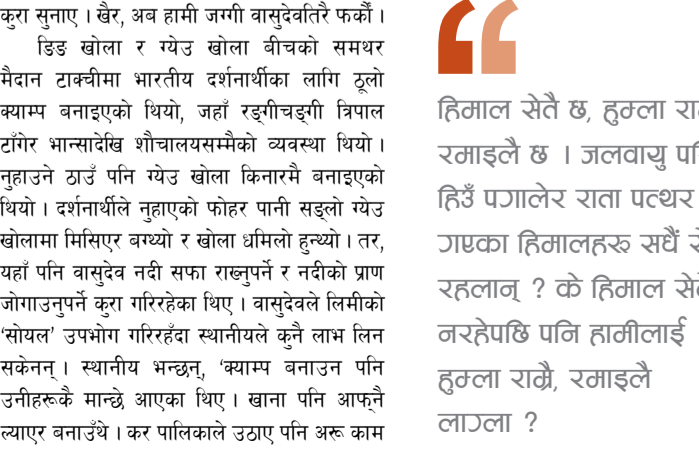
खासमा उनीसँगै १२०० भारतीय पर्यटक कैलाश मानसरोवर दूरदर्शनका लागि हुम्ला आउने क्रमाले बजार तातेको थियो । कोरोनाकालदेखि नै सुस्ताएका होटल व्यवसायी ग्राहक आउने खवरले खुसी थिए । तर, पछि फाइदा त उनै सीमित पहुँचवालालाई भयो । भारी बोकेर गुजारा चलाउनेहरू पनि खुसी हुने नै भए । तर, जहाजको टिकट सम्भरेर कति मान्छे दुःखी पनि भए ।

त्यतिबेला हुम्ला हेलिकोप्टरका आवाजले गुन्जायमान थियो । सदरमुकाम सिमकोट र नेपालगन्ज कैलाश मानसरोवरको दूरदर्शन गरी लिमीवाट फर्किएका भारतीय पर्यटकले भरिएको थियो । दिनभै वीसौपटक हेलिकोप्टरको आवाजले थर्किन्थ्यो- हिमाल ।

लिमी आएका जग्गी वासुदेव तिने हुन्, जो 'सेभ

कैलाश मानसरोवरको दूरदर्शनका लागि हेलिकोप्टरवाट हुम्ला सदरमुकाम सिमकोट पुगेका सद्गुरु जग्गी वासुदेव ।

कैलाश मानसरोवरको दूरदर्शनका लागि हेलिकोप्टरवाट हुम्ला सदरमुकाम सिमकोट पुगेका सद्गुरु जग्गी वासुदेव ।

हामी गुन्वामा माने घुमाउँदै गरेका एक युवाले भने ।

बौद्ध र हिन्दु धर्मावलम्बीको धार्मिकस्थल कैलाश मानसरोवरको दूरदर्शन गर्न पुग्ने लिमीलाई सद्पुयोग गर्न सके यहाँ राम्रो पर्यटकीय सम्भावना रहेको र यहाँका वासिन्दाले पनि रोजगारी पाउने प्रश्नर सम्भावना भएको स्थानीयको बुझाइ छ । लिमीका छिरिङ तामाङ (७९) भन्छन्, 'तीन, चार वर्ष पहिलेसम्म लाप्चा, ज्याक्प लुर्जतिर बन चौरी, बन घोडा र जंगली जनावरको हूल हुन्थ्यो । जबदेखि ओलका तिमेल (लिमीवासी) नसकेको थिमिलो तस्बिर सम्भूनामा ताजा बनेर आइदियो ।

उवा गोड्न जाँदै गरेकी एक एपी (बजे) भनिन्छन्, 'अचेल खै के भाँको । पानी पर्ने समयमा पानी पर्दैन । हिउँ पर्ने समयमा हिउँ पर्दैन । चौरीहरूलाई पनि गर्मीमा लाने रोग लाग्छ । समयमा पानी नपर्ने

यसपालि उवा र आलु पनि राम्रो होलाजस्तो छैन । आफ्नो जमिनमै अन्न फलेन, अरू कसको भर पर्नु ?' उनको कुराले मानवशास्त्री सुरेश ढकालको एक लेख याद दिलायो, 'नेपाली सन्दर्भमा भूमिको विशिष्टतालाई आर्थिक, राजनीतिक, सामाजिक, सांस्कृतिक पक्षका साथै विकास गरिवी न्यूनीकरण, जीविकोपार्जन आदिको आयाममा पनि बुझ्नुपर्ने हुन्छ । यो वैचारिक र राजनीतिक सवाल पनि हो । भूमि भनेको यस्ता आश्रितहरूका लागि आर्थिक उत्पाजनको प्राकृतिक स्रोत मात्र होइन, कतिपय संस्कार, सामाजिक कार्यको शक्ति र अपनत्व भावको आधार पनि हो (सुरेश ढकाल/हिमाल) । अर्कोतिर भाषिक पहुँच नहुँदा विभिन्न अवसर गुमाउनुपर्नेको बताउँछन् स्थानीयहरू । 'क (भाषा) नआएर पनि गाढो भयो नि । क आउने भए हामी उनीहरूको कुरा बुझ्यौँ, उनीहरू हाम्रो कुरा बुम्भे, हाम्रो समस्याहरू पनि बुम्भे कि ? हामीलाई मोन क (खस भाषा) त राम्रो आउँदैन भन्नु ग्याकारे क (भारतीय भाषा) कहाँबाट आउनु ? क जान्ने मान्छे उत्रै हयोग्यतिरै बस्छन् । यहाँ काम पाए त उनीहरू पनि यतै बन्थे । क नजान्ने, क (आवाज) भएर पनि क नभएका हामी मात्र यता छौँ,'

जलवायु परिवर्तनसम्बन्धी अध्ययन गर्ने अनुसन्धाताको एक टोली बाटैमा भेटिए । उनीहरू भन्छन्, 'तापक्रम त बढिरहेको हाम्रो अनुसन्धानले पनि देखाएको छ,' धुवाँ, धूलो उडाउँदै लाप्चातिर गुडिरहेका गाडीहरूतिर हेँदै एक जनाले थपे, 'उसो त जलवायु परिवर्तनमा सबैभन्दा कम असर पा्ने मान्छेहरू यतै हिमालतिर बसेका छन् । तर, के गर्नु ? यता पस्नै छ ।'

जग्गी वासुदेवका हरेक कामको वाहवाही मात्रै गर्ने जमात निकै ठूलो छ । तर, पर्यावरण विगारेको आरोप पनि उनलाई बेलाबेला लागिरहन्छ । पर्यावरण सुधान हिँडेका जग्गी वासुदेवलाई उनैका कारण पर्यावरणमाथि पर्ने असरबारे कोही किन प्रश्न गर्दैन ?

खोचकरी

तस्करि आरोपमा टुक जफत

पसा (कास)- राजस्व छल्लेर जबरजस्ती भन्सारको मुख्य गेटबाटै लमन खोजिएको एउटा मालवाहक टुकलाई वीरगन्ज भन्सार कार्यालयले जफत गरेको छ। नाश्र ८५२२ नम्बरको टुकलाई त्यसमा लोड गरिएको लताकपडासहित भन्सारले बुधवार जफत गरेको हो। कार्यालयका प्रमुख भन्सार प्रशासक नवराज दुर्गानाले लताकपडासहित उक्त टुकलाई जफतको प्रक्रियामा लागिएको बताए। 'शंकास्पद रूपले टुकलाई भन्सारवाहिर लमन खोजियो,' उनले भने, 'सुरुमा हकदावीको सूचना निकाळ्छो, त्यसपछि पनि कोही नआए कानुनी प्रक्रियाअनुसार जफत गरिनेछ।'

सवारी दुर्घटनामा एकको मृत्यु

पसा (कास)- विहीवार सवारी दुर्घटनामा परेका एक भारतीय चालकको उपचारका क्रममा मृत्यु भएको छ। मृत्यु हुनेमा भारत बिहार गोगालगन्ज थाना बरेलीका ३० वर्षीय अशोक पाकिड एरियामा उनलाई भारतीय नम्बरको एनएल०१एडी ४७३८ नम्बरको कन्टेनरले ब्याक गर्ने क्रममा ठक्कर दिएको थियो। उनी आफूले चलाएको भारतीय नम्बर पीबी१२एम ८५१९ नम्बरको टुक पाकिड गरी पैदल हिंडिरहेका थिए। प्रहरीले ठक्कर दिने कन्टेनरसहित चालक भारत बिहार बरेली थानाका ५० वर्षीय अजद रजालाई नियन्त्रणमा लिएको छ।

नयाँ-पुरानाबीच मुख्य प्रतिस्पर्धा

शंकर आचार्य (पसा)

पसा-४ मा सत्ता गठबन्धन र एमाले-जसपा गठबन्धनका उम्मेदवारबीच नै मुख्य प्रतिस्पर्धा हुने भएको छ। प्रतिनिधिसभा सदस्यका लागि सत्ता गठबन्धनतर्फ कांग्रेसका पुराना नेता रमेश रिजाल चुनावी मैदानमा छन्। उनको प्रतिस्पर्धीमा एमालेका जालिम मियाँ छन्। पसा-४ जिल्लाको पश्चिमतर्फ पर्ने तुलनात्मक रूपमा कम विकासित क्षेत्र हो। विगतमा जिल्लामा ५ संसदीय क्षेत्र हुँदा यो क्षेत्र ५ नम्बरका रूपमा रहँदै आएको थियो। यसअघि ६ संसदीय निर्वाचनमध्ये ३ वटामा रिजाल विजयी भएका थिए। विगतमा कांग्रेसका नेता रहेका मियाँ त्यसपछि माओवादी हुँदै एमालेमा प्रवेश गरेका छन्। ०७४ को स्थानीय तह निर्वाचनमा जगरनाथपुर गाउँपालिका अध्यक्षमा माओवादीबाट निर्वाचित भएका मियाँ यसपटक एमालेबाट संसदीय निर्वाचनमा होमिएका छन्। यो उनको पहिलो संसदीय निर्वाचन अनुभव हो।

जालिम मियाँ, एमाले

रमेश रिजाल, कांग्रेस

विगतमा रिजालको परम्परागत प्रतिस्पर्धी रहँदै आएका उमिला अर्याल हाल निर्वाचनको दौडमा छैनन्। उनी एमाले त्वांगेर माओवादीमा प्रवेश गरेपछि हाल राष्ट्रिय सभा सदस्य छन्। अर्याल बाटोबाट हटेपछि रिजालले नयाँ प्रतिस्पर्धी पाइरहेका छन्। ०४८ को निर्वाचनमा रिजाल विजयी हुँदा एमालेकी अर्याल निकटतम प्रतिस्पर्धी थिइन्। ०५१ को मध्यावधि निर्वाचनमा पनि अर्याललाई पछि पाउँदै रिजाल नै विजयी भए। ०५६ मा पनि रिजालले विजयी हुँदा रिजाल दोस्रो नम्बरमा रहे। ०६४ को निर्वाचनमा रिजाल विजयी हुँदा अर्याल निकटतम प्रतिस्पर्धी रहिन्। २०७० को निर्वाचनमा एमालेका जयप्रकाश थारु विजयी हुँदा रिजाल निकटतम प्रतिस्पर्धी रहे। २०७४ मा लोसपाका लक्ष्मणलाल कर्ण विजयी हुँदा रिजाल दोस्रो नम्बरमा थिए। कर्ण यसपटक जिल्लाको क्षेत्र नं. १ बाट ५ दलीय गठबन्धनका

उम्मेदवारका रूपमा चुनावी मैदानमा छन्। कांग्रेसका पुराना नेता र ३ पटक विजयी हुँदा पनि रिजालले हालसम्म संघीय सरकारमा मन्त्री पदको अवसर पाएका छैनन्। ६५ वर्षको हाराहारी उमेरका रिजालको यसपटकको उम्मेदवारीलाई धेरैले अन्तिम अनुमान गरिरहेका छन्। गठबन्धनका कारण रिजाललाई केही सहज भएको अनुमान गरिए पनि एमाले र जसपा गठबन्धनका कारण मियाँले कडा ठक्कर दिने देखिएको छ। यो क्षेत्रमा ठोरी, जिराभवानी,

धोबिनी, छिपहरमाई, कालिकामाई गाउँपालिकाको पूरै क्षेत्र पर्छ। त्यसैगरी, जगरनाथपुर गाउँपालिका-१ देखि ५, पोखरिया नगरपालिका-२ र पकाहामैनपुर गाउँपालिका-५ पनि यसै क्षेत्रमा पर्छ। यस क्षेत्रमा समुदायको हिसावले मधेसी, पहाडी, थारु, मुस्लिम मतदाताको उपस्थिति छ।

रिजाल यसपटक जनताले आफूलाई जिताउने दावी गर्छन्। 'कांग्रेस संविधान र संघीयताको रक्षासँगै मूल्यलाई सम्वद्धतर्फ लैजान अप्सर छ, भन्ने कुरा मतदाताले राम्रोसँग बुझ्नेका छन्,' उनले भने, 'त्यसैले कांग्रेसलाई मतदाताले यसपटक भरोसा गरेका छन्।' यता मियाँ पनि मतदाताले आफूलाई विजयी गराउने दावी गर्छन्। उनले ३० वर्षदेखि निरन्तर एउटै उम्मेदवारलाई मतदाताले भोट दिँदै आएको र यसपटक नयाँन सोजेको बताए। 'मतदाता ३० वर्षदेखि एउटै व्यक्तिलाई भोट दिएर थाक्नसके,' उनले भने, 'अब नयाँ अनुहारलाई विजयी गराउन चाहन्छु, त्यसकारण पनि मेरो विजय सुनिश्चित छ।'

मितेरी पुल सधैं चुनावी एजेन्डा

अवधेशकुमार कर्ण (राजबजार)

हरेक निर्वाचनमा कुनैली नाकामा मितेरी पुल निर्माण गर्ने एजेन्डा सबैजसो दलका उम्मेदवारले उठाउँछन्। तिलाठी-१ स्थित राजबजार भन्सार कार्यालयआडिबाट दशगजा हुँदै भारतको कुनैली बजार पुग्न खाँडो र जिता नदी पार गर्नुपर्छ। तर, हरेक पटक निर्वाचनमा उम्मेदवारहरूले पक्की पुल बनाउने आश्वासन दिने गरे पनि काम नहुँदा स्थानीयले आउजाउमा सास्ती व्यहोर्नुपरेका छन्। यो नाका हुँदै दैनिक सयौंको संख्यामा नेपाली र भारतीय पनि ओहोरदोहोर गर्छन्। दशगजामा पक्की पुल नहुँदा आउजाउका लागि करिब ४० वर्षदेखि चचरी (बाँसको पुल) कै भर छ। हरेक वर्षमा भैले चचरी बगाइदिने र फेरि बनाउने गरिन्छो। यसपटक भने चचरी बगाएपछि पुर्ननिर्माण गर्न खोज्दा भारतीय सुरक्षाकर्मीले रोके। जसका कारण अहिले नदीमै हेलिपार वारपार गर्नुपर्ने बाध्यता रहेको सीमामा सुरक्षामा खटेएका सशस्त्र

प्रहरीका देवनाारायण यादवले बताए। 'चुनावका बेला नेताहरूको आश्वासनलाई मान्ने हो भने यहाँ उहिल्यै पुल बनिसकनुपर्ने हो,' उनले भने, 'चुनाव सकिएपछि नेताले आफूले बाँडेका आश्वासन बिसिन्छन्। पक्की पुल त परे जाओस, बाँसैसिंह रहेको बाँसको चचरी पनि अहिले छैन।'

सप्तरीका सीमावर्ती क्षेत्रका स्थानीयका लागि दैनिक उपभोग वस्तु खरिद-बिक्रीको मुख्य बजार हो कुनैली। जसका लागि दैनिक आउजाउ चलि रहन्छ। त्यसमाथि आफन्त भेट्न पनि वारिपारि दुवैतर्फका मानिसले यो नाका प्रयोग गर्छन्।

मधेस प्रदेशका अर्थमन्त्री शैलेन्द्रप्रसाद साहले संघीय सरकारका तत्कालीन भौतिक पूर्वाधारमन्त्री रेणुकुमारी यादवलाई ज्ञापनपत्र दिँदै भारतीय पक्षसँग कुरा गरी पक्की पुल बनाउन सहजीकरणका लागि आग्रह गरेका बताए। तर, त्यसपछि पनि पुल बन्ने टुंगो लागिसकेको छैन। उड् मूल्यको चर्चा महामतिमा आवश्यक पर्ने भएकाले यसका लागि संघीय सरकार नै जिम्मेवार हुनुपर्ने उनको भनाइ छ।

Advertisement for 'Hardik Shradha Jhali' featuring a portrait of Sw. Ram Laxan Yadav and details of a religious service. Text includes 'जन्म: वि. सं. १९५८/०८/०५' and 'स्वर्गारोहण: वि. सं. २०७९/०७/०८'.

Advertisement for 'Bhavapurna Samvedana' featuring a portrait of Smt. Shriya Mahajan and details of a religious service. Text includes 'जन्म: २०७७/०८/११' and 'स्वर्गारोहण: २०७९/०७/१३'.

वर्गीकृत विज्ञापन

A large grid of classified advertisements. Each ad includes a title, contact information, and details of the service or product being advertised. Examples include 'घर जग्गा', 'सम्पत्', 'विदेश जानुपरेकोले सिम्पारि', 'वस्तुवाइलेट मंगाल', 'पिड्डास्थानमा व्यवसायिक चहलपहल', 'हस्तकक १०,००० खानबन्स', 'क्याफेकोलाग्री Chef-1 barista-2', 'घरायसी कामगर्ने जोडी', 'मर्मत', 'मर्ना', 'उपचार', 'निर्माण सफाई', 'सवारी साधन', 'मेशिन औजार', 'बिहावारी'.

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन काठमाडौं

A grid of classified advertisements for various services and products. Each ad includes a title, contact information, and details of the service or product. Examples include 'रिजल एड मिडिया एण्ड मार्केटिङ', 'पेप्सीकोला/कोटेश्वर', 'अनामनगर', 'जिरो मिडिया', 'सुसिमा क्लासिफाइड', 'सिद्धि गणेश एडमरटाइजिङ्ग', 'युनिटेक आई.टी. सोलुसन', 'जयबागेश्वरी कम्प्युनिकेशन', 'हलफ्याक्स मिडिया एण्ड कम्प्युनिकेशन जमल', 'पब्लिक कन्ट्याक्ट प्वाइन्ट', 'न्यू लालित्य प्रिन्ट एण्ड ट्रेडस', 'भ्याली कम्प्युनिकेशन सर्भिस', 'वि.एण्ड वि. कम्प्युनिकेशन', 'लोटस कम्प्युनिकेशन', 'विडलिंक मिडिया', 'अनलाइन विज्ञापन सेवा'.

A row of advertisements for 'वर्गीकृत डिस्ट्रो स्पट कलर रु. ३५००/-', 'मल्टी कलर रु. ५०००/-', 'वर्गीकृत विज्ञापन', 'साधारण प्रति शब्द रु. ८५/-', 'बोल्ड प्रति शब्द रु. १००/-', and 'सम्पर्क नं. ५१३५०००, ५१३५००८, Ext. १६८८ Email: mktclassified@kmg.com.np'.

विपद् संकटग्रस्त क्षेत्र घोषणा

काठमाडौं (कास) - सरकारले कर्णाली प्रदेशका हुम्ला, जुम्ला, मुगु र कालिकोटका २४ वटा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाका १ सय २ वडालाई विपद् संकटग्रस्त क्षेत्र घोषणा गरेको छ ।

राजपत्रमा प्रकाशित गरिसकेको छ । विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ को दफा ३२ मा उपदफा १ मा नेपालको कुनै ठाउँमा गम्भीर प्रकृतिको विपद् उत्पन्न भएकोले विपद् संकटग्रस्त क्षेत्र घोषणा गर्न आवश्यक देखिएमा नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी त्यस्तो क्षेत्रको सिमाना र अवधि तोकी विपद् संकटग्रस्त क्षेत्र घोषणा गर्न छ ।

मुस्लिम समुदाय विकासको मूलधारबाहिर

कान्तिपुर संवाददाता (वीरेन्द्रनगर)

वीरेन्द्रनगर-११ का ६८ वर्षीय अहमद रजाले पञ्चायतकालदेखि नै आफूहरूको परिवर्तनको आशामा भोट हाल्दै आए । तर व्यवस्था परिवर्तन भए पनि आफूहरूको अवस्था कुनै पनि दल तथा नेताले फेर्न नसकेको गुनासो उनी गर्छन् । 'भोट त हामीले कति हाल्यौँ कति', उनी भन्छन्, 'तर अब आस पनि मरिसक्यो, हाम्रो अवस्था फेरिदिन्छौँ भन्ने पनि धेरै आए तर खै चुनाव जितेपछि कोही पनि फर्किएर आउनेनन् ।' नेपालको संविधानले सबै जातजाति, भाषाभाषी र समुदायलाई राज्यका हरेक निकायमा समान अवसर र अधिकार दिएको छ । अफ अल्पसंख्यकलाई आरक्षणको समेत व्यवस्था संविधानले गरेको छ । तर कर्णालीका मुस्लिम समुदायले समावेशिताको अवसरसमेत पाउन सकेका छैनन् ।

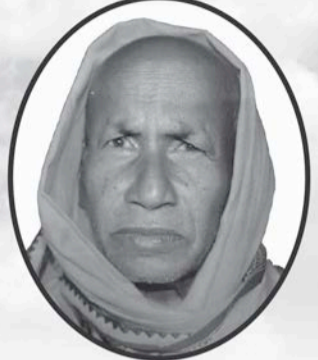

सुर्खेतको वीरेन्द्रनगरको बेलघारीस्थित मुस्लिम बस्ती ।

तस्विर : कान्तिपुर

पाउन सकेका छैनन् । त्यही कारण आर्थिक अवस्थामा पनि सुधार हुन सकेको छैन । गरिवी र अभावका कारण सानोतिनो खुद्रा व्यापारको भरमा उनीहरूले जीवनयापन गरिरहेका छन् । ०४६ सालदेखि का परिवर्तनमा कर्णालीका मुस्लिम समुदायको योगदान देखिए पनि राजनीतिक परिवर्तनले उनीहरूको जीवनस्तर सुधारमा सहयोग नपुगेको वीरेन्द्रनगरका अकबर खानको गुनासो छ । 'उच्च शिक्षा हासिल गरेका व्यक्ति हाम्रो समुदायमा निकै कम छन्,' उनले भने, 'अल्पसंख्यक मुस्लिम समुदायको भन्दा कर्णालीका मुस्लिम समुदायको पहुँच राज्यका निकायसम्म पुग्न सकेको छैन, हाम्रो समुदायमा १२ पास गरेकाले पनि अटो चलाउनुपर्ने बाध्यता छ ।' कर्णालीका मुस्लिम समुदायका अधिकांश युवाहरू अटो तथा जिप चालक छन् । आफूहरूलाई बाटो, बिजुली, पानीसँगै संस्थागत विकास चाहिएको खानको भनाइ छ । 'उच्च शिक्षा हासिल गर्न सके धेरै समुदायको स्थिति छैन,' उनले भने, 'अल्पसंख्यक सबै बीचमा पढाइ छाडेर कोही विदेश जाने त कोही अटो र जिप चलाएर दैनिकी चलाइरहेका छन् ।' वीरेन्द्रनगरका हनिफबक्स मियाँ आफूहरूलाई जति चुनाव आए पनि केही उत्साह नछाएको बताउँछन् । 'जति भोट हाले पनि हाम्रो समुदायको स्तर माथि उठ्न सकेको छैन,' उनले भने, 'धेरैको आर्थिक स्थिति न्यून छ, सामान्य खुद्रा व्यापार गरेर गुजारा चलाइरहनुपरेको छ ।' मुस्लिम समुदायका बालबालिका वीरेन्द्रनगर-१० को पिपरास्थित मदरसा मदिना मार्थमिक विद्यालयमा कक्षा १२ सम्म अध्ययन गर्छन् । त्यसपछि अधिकशिले बीचमा पढाइ छाड्ने गरेका छन् । बेलघारीमा रहेको मुस्लिम समुदायको वस्तीमा १ सय ६७ घरधुरी छन् । यो समुदाय शिक्षा, स्वास्थ्य र रोजगारीमा निकै पछाडि छ । यहाँ तीन जना मात्रै स्नातक तह उतीर्ण गरेका तीन जना मात्रै छन् । कर्णाली प्रदेशमा मुस्लिम समुदायको जनसंख्या करिब ८ हजार छ । अल्पसंख्यक मुस्लिम समुदायबाट एक जना मोहम्मद युसुफले स्नातकोत्तर गरी मध्यपश्चिम विश्वविद्यालयमा उपप्राध्यापकका रूपमा अध्यापन गराइरहेका छन् । त्यसवाहेक कर्णाली प्रदेशबाट यो समुदायका कुनै पनि व्यक्ति माथिल्लो तहका पुग्न सकेका छैनन् । सरकारले मुस्लिमलाई आरक्षण कोटाको व्यवस्था नगरेको होइन । तर उक्त कोटा मध्येसी मुस्लिमले मात्र पाउँदा कर्णाली प्रदेशका मुस्लिमले लाभ लिन सकेका छैनन् । राजनीतिक पहुँच नहुँदा आफूहरूको वृत्ति विकाससमेत असर परेको मदरसा मदिना मार्थमिक शिक्षिका खतिजा विबी बताउँछन् । 'अहिले चुनावमा पनि कुनै नेताले हाम्रो मागलाई प्राथमिकतामा राखेका छैनन्,' उनले भनिन् ।

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्म : वि. सं. १९६८/०४/०५

स्वगरोहण : वि. सं. २०७९/०७/०८

स्व. राम लखन यादव

यस कर्मपजीको सिरहा रिवात डिलर रमन अटोमोबाइल्सका प्रोप्राइटर श्री राम कुमार यादव ज्यूका पुजनीय पिता स्व. राम लखन यादवको असाध्यै मित्र मित्र भएको आजको पुण्यतिथिमा दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं, साथै यस दुःखद घडीमा शोक सन्तप्त परिवारलाई धैर्यधारण गर्न सक्तल शक्ति मिलोस् भनी परमेश्वरसँग प्रार्थना गर्दछौं ।

एम.ए.डब्ल्यू इन्टरप्राइजेज प्रा. लि. परिवार

भावपूर्ण समवेदना
जन्म २०७७/०८/११
स्वगरोहण २०७९/०७/१३
स्व. श्रीशा महर्जन
हामी प्यारी श्रीशा महर्जनको असाध्यै स्वगरोहण भएकोमा हामी अति मर्माहित भएका छौं । दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं । यस दुखद घडिमा शोकाकुल परिवारमा धैर्यधारण गर्न सक्ने शक्ति प्रदान गरुन् भनि श्री पशुपतिनाथसंग प्रार्थना गर्दछौं ।

घर जग्गा
काभ्रे पाँचखालमा ३६ आना खेत १५ लाख १८५११०२३४
घरजग्गा खिदिबिक्री ९८५१०२३४
दोहा ६ को ५ रोपनी टुक्रा जग्गा बिक्रीमा १८५११३४३३९, १८५११३४३४३९

सम्पत्
सस्तोमा CashDeposit धितोफुकुवा शेयरलगत ९८५१०६६८८
अतिस्तोमा धितोफुकुवा CashDeposit Documentation ९८५१०६६८८
विद्यार्थीकोलागि सस्तोमा Cash Deposit ९८५१०६६८८

विविध विज्ञापन
कान्तिपुर विद्यार्थीकोलागि विप्लव पत्रिका ९८५१०६६८८
समाजिक कार्यको लागि स्यान्डलर ९८५१०६६८८

निर्माण साफ्ट
सफ्टवेयरको लागि साफ्टवेयर ९८५१०६६८८
आवेदनको लागि साफ्टवेयर ९८५१०६६८८

हाडिमा
पोखरा लक्ष्मीमा हाडिमा होटल भाडामा सम्पत् ९८५१०६६८८
आवेदनको लागि हाडिमा ९८५१०६६८८

वाहियो
कोटेश्वर अफिसलाई १९-कर्मचारी ९८५१०६६८८
चक्रपथ कर्मचारीमा १५-कर्मचारी ९८५१०६६८८

क्याफेकोलागि Chef-1
पाउन सकेका छैनन् । त्यही कारण आर्थिक अवस्थामा पनि सुधार हुन सकेको छैन । गरिवी र अभावका कारण सानोतिनो खुद्रा व्यापारको भरमा उनीहरूले जीवनयापन गरिरहेका छन् ।

क्याफेकोलागि Chef-1
पाउन सकेका छैनन् । त्यही कारण आर्थिक अवस्थामा पनि सुधार हुन सकेको छैन । गरिवी र अभावका कारण सानोतिनो खुद्रा व्यापारको भरमा उनीहरूले जीवनयापन गरिरहेका छन् ।

मर्मत
मर्मतको लागि साफ्टवेयर ९८५१०६६८८
आवेदनको लागि मर्मत ९८५१०६६८८

घर जग्गा
काभ्रे पाँचखालमा ३६ आना खेत १५ लाख १८५११०२३४
घरजग्गा खिदिबिक्री ९८५१०२३४
दोहा ६ को ५ रोपनी टुक्रा जग्गा बिक्रीमा १८५११३४३३९, १८५११३४३४३९

सम्पत्
सस्तोमा CashDeposit धितोफुकुवा शेयरलगत ९८५१०६६८८
अतिस्तोमा धितोफुकुवा CashDeposit Documentation ९८५१०६६८८

विविध विज्ञापन
कान्तिपुर विद्यार्थीकोलागि विप्लव पत्रिका ९८५१०६६८८
समाजिक कार्यको लागि स्यान्डलर ९८५१०६६८८

निर्माण साफ्ट
सफ्टवेयरको लागि साफ्टवेयर ९८५१०६६८८
आवेदनको लागि साफ्टवेयर ९८५१०६६८८

हाडिमा
पोखरा लक्ष्मीमा हाडिमा होटल भाडामा सम्पत् ९८५१०६६८८
आवेदनको लागि हाडिमा ९८५१०६६८८

वाहियो
कोटेश्वर अफिसलाई १९-कर्मचारी ९८५१०६६८८
चक्रपथ कर्मचारीमा १५-कर्मचारी ९८५१०६६८८

क्याफेकोलागि Chef-1
पाउन सकेका छैनन् । त्यही कारण आर्थिक अवस्थामा पनि सुधार हुन सकेको छैन । गरिवी र अभावका कारण सानोतिनो खुद्रा व्यापारको भरमा उनीहरूले जीवनयापन गरिरहेका छन् ।

क्याफेकोलागि Chef-1
पाउन सकेका छैनन् । त्यही कारण आर्थिक अवस्थामा पनि सुधार हुन सकेको छैन । गरिवी र अभावका कारण सानोतिनो खुद्रा व्यापारको भरमा उनीहरूले जीवनयापन गरिरहेका छन् ।

मर्मत
मर्मतको लागि साफ्टवेयर ९८५१०६६८८
आवेदनको लागि मर्मत ९८५१०६६८८

घर जग्गा
काभ्रे पाँचखालमा ३६ आना खेत १५ लाख १८५११०२३४
घरजग्गा खिदिबिक्री ९८५१०२३४
दोहा ६ को ५ रोपनी टुक्रा जग्गा बिक्रीमा १८५११३४३३९, १८५११३४३४३९

सम्पत्
सस्तोमा CashDeposit धितोफुकुवा शेयरलगत ९८५१०६६८८
अतिस्तोमा धितोफुकुवा CashDeposit Documentation ९८५१०६६८८

विविध विज्ञापन
कान्तिपुर विद्यार्थीकोलागि विप्लव पत्रिका ९८५१०६६८८
समाजिक कार्यको लागि स्यान्डलर ९८५१०६६८८

निर्माण साफ्ट
सफ्टवेयरको लागि साफ्टवेयर ९८५१०६६८८
आवेदनको लागि साफ्टवेयर ९८५१०६६८८

हाडिमा
पोखरा लक्ष्मीमा हाडिमा होटल भाडामा सम्पत् ९८५१०६६८८
आवेदनको लागि हाडिमा ९८५१०६६८८

वाहियो
कोटेश्वर अफिसलाई १९-कर्मचारी ९८५१०६६८८
चक्रपथ कर्मचारीमा १५-कर्मचारी ९८५१०६६८८

क्याफेकोलागि Chef-1
पाउन सकेका छैनन् । त्यही कारण आर्थिक अवस्थामा पनि सुधार हुन सकेको छैन । गरिवी र अभावका कारण सानोतिनो खुद्रा व्यापारको भरमा उनीहरूले जीवनयापन गरिरहेका छन् ।

क्याफेकोलागि Chef-1
पाउन सकेका छैनन् । त्यही कारण आर्थिक अवस्थामा पनि सुधार हुन सकेको छैन । गरिवी र अभावका कारण सानोतिनो खुद्रा व्यापारको भरमा उनीहरूले जीवनयापन गरिरहेका छन् ।

मर्मत
मर्मतको लागि साफ्टवेयर ९८५१०६६८८
आवेदनको लागि मर्मत ९८५१०६६८८

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन काउन्टरहरू

Table with 3 columns: Service Name, Description, Price. Includes items like रिजन एड मिडिया एण्ड मार्केटिङ, जिरो मिडिया, सुस्मिता क्लासिफाइड, सिद्धि गणेश एडभर्टाइजिङ्ग, युनिटेक आई.टी. सोलुसन, जयवागेश्वरी कम्प्युनिकेशन, हलफायर मिडिया एण्ड कम्प्युनिकेशन जमल, पब्लिक कन्ट्याक्ट प्वाइन्ट, न्यू लालित्य प्रिन्ट एण्ड ट्रेड्स, भ्याली कम्प्युनिकेशन सर्भिस, बि.एण्ड.बि.कम्प्युनिकेशन, लोटस कम्प्युनिकेशन, इडल्लिक मिडिया, अनलाइन विज्ञापन सेवा.

Table with 3 columns: Service Name, Description, Price. Includes items like पशुपति विज्ञापन सेवा, सरमिड, निशा बुक्स एण्ड स्टेसनरी, सेडाई स्टेसनरी, नेपाल मिडिया कन्सल्ट, सूर्य विनायक साइबर, डि.एण्ड.डि.एडभर्टाइजिङ्ग, स्माट इन्भेष्टमेन्ट, प्रयास इन्टरप्राइजेज, किपु बुक प्वाइन्ट, कान्तिपुर सञ्चार सेवा, मिडिया वे.प्रा.लि., न्यू टिन्स स्टेसनरी, दीप सेवा कम्पनी, क्वीक कम्प्युनिकेशन सर्भिस, साइबुटे चोक, कल्की, लगनखेल, बसुन्धरा, सिलफर, भक्तपुर, लुम्बु, जोरपाटी, बागबजार, कीर्तिपुर, कमलपोखरी, नयाँबजार, सातढोबाटो, कोटेश्वर, बालाजु.

Table with 3 columns: Service Name, Description, Price. Includes items like गेटवे सञ्चार सेवा, आर्क मिडिया, मिजन एडभर्टाइजिङ्ग, अदीति विज्ञापन सेवा, माउण्टेन एण्ड एड, लुमिनेन्ट एड एजेन्सी, सुविधा डटकम, अर्कुर मिडिया हाउस प्रा.लि., सेभेन24 प्रा.लि., लालिपाट, सगरमाथा श्री मिडिया, गणेश पुस्तक, मुनाल पुस्तक पसल, श्रेष्ठ बुक्स एण्ड स्टेसनरी, के.डि.ए. सप्लायर्स एण्ड एड, सिनानगल, सुन्दारा, कलकी, कोशीलटार, एकाण्टकुना, नख्खु, कुमारीपाटी, बनस्थली, गढुवाघर, जावलाखेल, लपु, लालिपाट, बालकुमारी, काँकडभित्ता, गाईघाट, दमक, भरतपुर, भरतपुर, सन्तोषी, एक्स्ट्राटिम, साइजवाने HerbalSupplement, महिलाको स्नको साइज, योनिइच्छा, यद्धाने Herbsupplement, बिहावारी, काठमाडौं निवास, ३०वर्षीय इन्डियन ब्राण्ड बरलाई ब्राण्ड, चयु चाहियो, ९८०१०२२१६.

श्याम/श्वेत रु. ३०००/-
वर्गीकृत डिस्ले स्पट कलर रु. ३५००/-
मल्टी कलर रु. ५०००/-

साधारण प्रति शब्द रु. ८५/-
बोल्ड प्रति शब्द रु. १००/-
सम्पर्क नं. ५१३५०००, ५१३५००८, Ext. १६८८
Email: mktclassified@kmg.com.np

बैतडीमा नमुना मतदान

रासस (बैतडी- जिल्ला निर्वाचन कार्यालयले बैतडीका सबै स्थानीय तहमा नमुना मतदान कार्यक्रम सञ्चालन गरेको छ।

सञ्चालन गरिनेछ। उक्त नगरपालिकाको पाटन वजार क्षेत्रमा नमुना मतदान कार्यक्रममा सात मत वढेर भएको थियो।

देउवा गृहजिल्ला पुगेपछि बढ्यो चुनावी चहलपहल

डीआर पन्त (धनगढी)

दे

ई दिनअघिसम्म सामान्य रहेको सदरमुकाम अहिले व्यस्त जस्तो देखिएको छ। ग्रामिण क्षेत्रबाट प्रधानमन्त्री देउवा भेट्न आउने सर्वसाधारणले सदरमुकाम भरिभराउ छ।

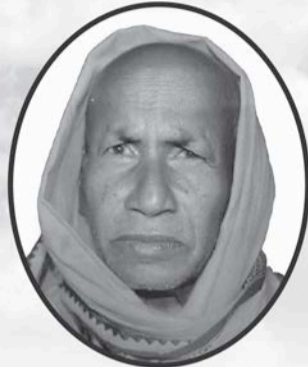

प्रम देउवा डडेल्धुराको गन्यापधुरा-२, बडालमा शुक्रवार आयोजित सभामा। तस्वीर : बरुण पनेक / केटीभी

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्म : वि. सं. १९६८/०८/०५

स्वर्गारोहण : वि. सं. २०७९/०७/०८

स्व. राम लखन यादव

यस कम्पनीको सिरहा स्थित डिलर रमन अटोमोबाइल्सका प्रोप्राइटर श्री राम कुमार यादव ज्यूका पुजनीय पिता स्व. राम लखन यादवको

एम.ए.डब्ल्यु इन्टरप्राइजेज प्रा. लि. परिवार

भावपूर्ण समवेदना section with a portrait of a woman and text regarding a memorial service for a relative.

वर्गीकृत विज्ञापन

A large grid of classified advertisements containing various notices, job offers, and business listings.

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन काउन्टरहरू

A grid of classified advertisements for various services, including real estate, education, and business opportunities.

A footer section containing contact information, a website URL, and social media links.